



# Lua 5.1 Használati útmutató

készítette Roberto Ierusalimschy, Luiz Henrique de Figueiredo, Waldemar Celes

[Copyright](#) © 2006 Lua.org, PUC-Rio. Minden jog fenntartva.

---

## 1 - Bevezetés

A Lua egy eljárásokon alapuló, kiegészítő programnyelv, adat leírási lehetőségekkel kibővítvé. Magasfokú támogatást nyújt az objektum-orientált, funkcionális vagy adatvezérelt programozáshoz is. A Lua nyelvet egy erős, 'nehézsúlyú' scriptnyelvnek szánták, amelyet bármilyen program használhat. A Lua függvénykönyvtárként lett létrehozva, és *tiszta* C nyelven lett írva (azaz az ANSI C és C++ nyelvek általános részhalmazaként).

Mivel ez egy kiegészítő nyelv, így nem létezik "fő" program sem: csak a fő kliensbe beágyazva működik, amelyet *beágyazó programnak* vagy egyszerűen hostnak neveznek. Ez a host program megadhatja egyes függvényeknek, hogy hajtsák végre a megadott Lua kódot, Lua változókat írhat és olvashat, valamint C funkciókat regisztrálhat, amelyeket később a Lua kód meghívhat. A C függvények használatával a Lua kiterjeszthető, és így különböző problémák széles tartományával megbirkózhat, így olyan személyre szabott programozási nyelvek készíthetők, amelyek ugyanazt a szintaktikai keretrendszert használják. A Lua csomag tartalmaz egy host programot, amelynek `lua` a neve. Ez a Lua eljáráskönyvtárát használva biztosítja a teljes, egyedülálló Lua értelmezőt.

A Lua egy ingyenes program, amely nem vállal garanciát semmilyen esetre, ahogy az a licencében is szerepel. Ez a leírás a Lua hivatalos weblapján is megtekinthető: [www.lua.org](http://www.lua.org).

Mint megannyi másik leírás, ez a dokumentum is hiányos néhány helyen. A Lua kialakításáról szóló fórum szintén megtalálható a Lua weboldalán. Részletesebb programozási ismeretek elsajátításához nyújt segítséget Robert könyve, a *Programming in Lua*.

## 2 - A nyelv

Ez a rész a szintaktikai és szemantikai részét írja le a Lua nyelvnek. Más szóval, ez a rész határozza meg, mely szimbólumok elfogadottak és érvényesek, ezek hogyan kombinálhatóak, és az egyes kombinációk mit jelentenek.

A nyelv konstruktorai ('létrehozói') a kiterjesztett BNF jelrendszer segítségével lesznek feltüntetve, ahol az  $\{a\}$  kifejezés értéke 0 vagy több  $a$ , és az  $[a]$  kifejezés jelentése, hogy  $a$  opcionális, elhagyható. A nem-kulcsszavak nem-kulcsszó formában, a kulcsszavak **kulcsszó** formában, a többi kifejezés pedig '=' formában szerepel. A Lua teljes szintaktikája a leírás végén található.

## 2.1 - Lexikális szabályok

A Lua nyelvben a *nevek* (más néven *azonosítók*) bármilyen betűkből, számokból és aláhúzás karakterből álló karakterlánc lehetnek, azonban nem kezdődhetnek számjeggyel. Ez megegyezik a legtöbb nyelv azonosítóinak szabályaival. (A betű meghatározása a helyi beállításokon múlik: bármely karakter, amely a beállítások szerint alfabetikusnak minősül, használható azonosítóként.) Az azonosítók a változók megnevezésére és a tömb mezők azonosítására használhatóak.

A következő *kulcsszavak* foglaltak, és nem használhatóak azonosítókként:

```
and break do else elseif
end false for function if
in local nil not or
repeat return then true until while
```

A Lua nyelv nem tesz különbséget kis- és nagybetűk között, így amíg az `and` foglalt szó, az `And` és az `AND` két különböző, érvényes név. Megállapodás, hogy azok a *nevek*, amelyek aláhúzással kezdődnek, és nagybetűkkel folytatódnak (mint pl. a `_VERSION`) a Lua számára fenntartott belső globális változók.

A következő karakterláncok más vezérjelet fejeznek ki:

```
+ - * / % ^ #
== ~= <= >= < > =
( ) { } [ ]
; : , . . . . .
```

A *literális (szó szerinti) karakterláncok* a sima és dupla idézőjelekkel vannak határolva, és a következő C-alapú vezérlősorozatokot tartalmazhatják: `'\a'` (csengő), `'\b'` (törlés), `'\f'` (lapemelés), `'\r'` (kocsivissza), `'\t'` (vízszintes tabulátor), `'\v'` (függőleges tabulátor), `'\'` (backslash), `'\"'` (idézőjel [dupla idézőjel]), valamint `'\''` (aposztróf [szimpla idézőjel]). (Ezekon felül, egy backslash után elhelyezett újsor egy újsort eredményez a karakterláncban.) Egy karakter megadható a numerikus értékével, `\ddd` formában is, ahol `ddd` maximum három számjegyet jelenthet (ha a numerikus blokkot egy szám követi, akkor pontosan három számjegyet kell használni). A karakterláncok a Lua nyelvben tartalmazhatnak bármilyen 8-bites értéket, beleértve a beágyazott nullát is, amely `'\0'` formában adható meg.

A literális karakterláncokban, melyeket dupla (v. szimpla) idézőjelek zárnak le, a dupla (szimpla) idézőjeleket, az újsor karaktert, a backslash-t, vagy a beágyazott

nullát vezérlőkarakterrel kell ellátni. A többi karakter közvetlenül beilleszthető a karakterláncba. (Néhány vezérlőkarakter problémát okozhat a fájlrendszer számára, de a Lua-nak nincs problémája ezekkel).

A literális karakterláncok hosszú formában is meghatározhatóak a *hosszú zárójelek* segítségével. Az *n szintű nyitó hosszú zárójel* megadásakor a nyitó szögletes zárójel után *n* egyforma jel következik, melyet még egy nyitó szögletes zárójel követ. Tehát a 0. szintű nyitó hosszú zárójel kezdő formulája `[ [`, az első szintűé `[ = [`, és így tovább. A *záró hosszú zárójel* megadása hasonló módon történik, például, a negyedik szintű záró hosszú zárójel formulája `]====]`. A hosszú karakterlánc bármely szintű nyitó hosszú zárójellel kezdődik, és az ugyanolyan szintű záró hosszú zárójelig tart. A literális karakterláncok szögletes zárójelezett formája több sorban is szerepelhet, ebben az esetben nem dolgozza fel az esetleges vezérlőkaraktereket, és figyelmen kívül hagyja a köztes, bármilyen szintű hosszú zárójeleket. Bármit tartalmazhatnak, kivéve a megfelelő szintű záró hosszú zárójelet.

Kényelmi okokból, abban az esetben, ha a nyitó hosszú zárójelet közvetlenül egy újsor követ, az újsor karakter nem kerül bele a karakterláncba. Például, egy ASCII-t használó rendszer (ahol 'a' kódja 97, az újsor kódja 10, és '1' kódja 49), a következő öt literális karakterlánc ugyanazt határozza meg:

```
a = 'alo\n123"'
a = "alo\n123\""
a = '\971o\10\04923"'
a = [[alo
123"]]
a = [==[
alo
123"]==]
```

A *numerikus konstansok* leírhatóak opcionális decimális résszel és egy opcionális decimális hatványkitevővel. A Lua szintén elfogadja a hexadecimális konstansokat, ez esetben ezek `0x` előtaggal kezdődnek. Érvényes numerikus konstansoknak tekinthetők a következő kifejezések:

```
3 3.0 3.1416 314.16e-2 0.31416E1 0xff 0x56
```

A *megjegyzés* (komment) dupla gondolatjellel (`--`) kezdődik, bárhol a karakterláncon kívül. Ha a `--` jelek után következő szöveg nem nyitó hosszú zárójellel kezdődik, akkor rövid megjegyzésről beszélünk, ellenkező esetben ez egy hosszú megjegyzés, amely az azonos szintű záró hosszú zárójelig tart. A hosszú megjegyzések legtöbbször egy kódrészlet ideiglenes kiiktatására szolgálnak.

## 2.2 - Értékek és típusok

A Lua egy *dinamikus típusú nyelv*. Ez azt jelenti, hogy a változóknak nincsenek típusaik, csak az értékeknek. A nyelvben nincsenek típus definíciók sem, minden érték magának alakítja ki a típusát.

A nyelvben minden érték *első osztályú érték*. Ez azt jelenti, hogy az értékek változóknak tárolhatóak, függvények paramétereiként használhatóak és visszatérési értékek is lehetnek.

Nyolc típus létezik a Lua nyelvben: *nil*, *boolean*, *number*, *string*, *function*, *userdata*, *thread*, és *table*. *Nil* a típusa a **nil** értéknek, amelynek fő tulajdonsága, hogy különbözik az összes többi értéktől; általában a használható érték hiányát jelenti. A *boolean* típusnak két értéke lehet: **false** (hamis) és **true** (igaz). Mind a **nil**, mind a **false** hamissá tesz egy feltételt; minden egyéb érték igaz. A *number* típus valódi (dupla-pontosságú lebegőpontos) számokat jelöl. (Nem nehéz olyan Lua értelmezőt készíteni, amely más típusú számokat használ, például szimpla pontosságú lebegőpontos vagy hosszú egész számot; lásd a `luaconf.h` fájlt.) A *string* típus egy karaktertömböt hoz létre. A Lua 8-bit alapú: a karakterláncok bármilyen 8-bites karaktert tartalmazhatnak, beleértve a beágyazott nullát (`'\0'`) is (lásd [§2.1](#)).

A Lua meg tud hívni (és kezelni is tud) Lua és C nyelven írt függvényeket is. (lásd [§2.5.8](#)).

Az *userdata* típus végtelen számú C adat tárolását biztosítja LUA változóknak. Ez a típus egy nyílt memóriaterület címére hivatkozik, és nincs előre meghatározott művelete a Lua számára, kivéve a hozzárendelést és az azonosítási tesztet. Azonban a *metatömbök* használatával a programozó megadhat műveleteket az *userdata* értékek számára (lásd [§2.8](#)). Ezek az értékek Lua-ból nem módosíthatóak és nem is hozhatóak létre, csak a C API-n keresztül. Ez garantálja a host program adatainak sértetlenségét.

A *thread* típus segítségével független futási szálak hozhatóak létre, és korutinok valósíthatóak meg (lásd [§2.11](#)). A Lua szálak nem összekeverendőek az operációs-rendszerbeli szálakkal. A nyelv minden rendszeren támogatja a korutinok használatát, még azokon is, amelyek nem támogatják a szálakat.

A *table* típus asszociatív tömböt jelent, így tehát a tömbök indexei (azonosítói) nem csak számok, hanem bármilyen más értékek is lehetnek (kivéve a **nil**-t). A táblák heterogének is lehetnek, így az értékek is bármilyen típusúak lehetnek (kivéve a **nil**-t). A tábla az egyetlen adatstruktúra mechanizmus a nyelvben; képviselhetnek rendezett tömböket, szimbólumtárakat, halmazokat, bejegyzéseket, gráfokat, fákat, stb. Bejegyzések készítésekor a Lua a mező nevét használja indexként. A nyelv támogatja az elérést `a.name` és `a["name"]` formában is. A tömbök létrehozásának több módja is van a nyelvben (lásd [§2.5.7](#)).

Ahogy az indexek, úgy az értékek is bármilyen típusúak lehetnek (kivéve a **nil**-t). Bizonyos esetekben, mivel a függvények első-osztályú értékek, a tömbök mezői tartalmazhatnak függvényeket is. Így ezek a tömbök szintén tartalmazhatnak *eljárásokat* is. (lásd [§2.5.9](#)).

A tömbök, függvények, szálak és a (teljes) *userdata* értékek *objektumok*: a változók nem *tartalmazzák* ezeket az értékeket, csak a *hivatkozásukat*. Az értékadások, a paraméterátadások és a függvények visszatérési értékei mindig befolyásolják ezeknek az értékeknek a hivatkozásait; ezek a műveletek nem foglalnak magukban semmilyen másolatot.

A függvénykönyvtár [type](#) függvényének visszatérési értéke az adott érték típusát leíró karakterlánc.

### 2.2.1 - Átalakítások

A Lua automatikusan biztosít átalakítási lehetőséget a karakterlánc és a szám értékek között futási időben is. Bármilyen számtani művelet végrehajtásakor, amely karakterláncon hajtódna végre, a Lua az átalakítási szabályokat követve megpróbálja a karakterláncot számmá alakítani. Fordított esetben, amikor egy szám van használatban olyan helyen, ahol karakterláncnak kellene következnie, a szám karakterlánccá lesz alakítva, elfogadható formában. A számok karakterlánccá alakításához a string eljáráskönyvtár `format` függvénye használatos (lásd [string.format](#)).

## 2.3 - Változók

A változók azok a helyek, ahol az értékek tárolhatóak. A Lua nyelvben háromféle változó létezik: globális változók, lokális változók és tömb mezők.

Egy egyszerű név jelölhet globális vagy lokális változót is (vagy egy függvény szabályszerű paraméterét, ahol így egy egyéni lokális változót jelent):

```
var ::= Name
```

A név jelzi az azonosítót, a [§2.1](#). pontban foglaltak szerint.

A változók alapértelmezés szerint globálisak, hacsak nem szándékosan lokálisként vannak deklarálva. (lásd [§2.4.7](#)). A lokális változók *lexikális kiterjedésűek*: az adott hatáskörön belül definiált függvényekben szabadon elérhetőek (lásd [§2.6](#)).

Egy változó az első értékadás előtt **nil** értékkel rendelkezik.

A szögletes zárójelek egy tömb indexét fejezik ki:

```
var ::= prefixexp `[` exp `]`
```

A globális változók és tömb mezők elérésének módja megváltoztatható a metatömbök segítségével. Az indexelt `t[i]` változó elérése ugyanaz, mint a `gettable_event(t,i)` hívás. (lásd a [§2.8](#) fejezetben a `gettable_event` függvény leírását. Ez a függvény nem definiálható és nem elérhető a Lua nyelvből, itt csak magyarázó jelleggel szerepel.)

A `var.Name` kifejezés ugyanazt jelenti, mint a `var["Name"]`:

```
var ::= prefixexp `.` Name
```

Minden globális változó egy általános Lua tömb mezőjeként jön létre, amit *környezeti tömböknek* vagy *környezetek* nevezünk (lásd [§2.9](#)). Minden egyes függvény saját hivatkozással kapcsolódik a környezethez, így az adott függvényben minden globális változó erre a környezeti tömbre fog hivatkozni. Egy függvény a létrehozásakor

megörökli a környezetet attól a függvénytől, amely azt létrehozta. Egy Lua függvény környezeti tömbjének lekérésére a [getfenv](#) függvény szolgál. Ennek megváltoztatására a [setfenv](#) hívás használható. (A C függvények környezetei csak a debug függvénytáron keresztül módosíthatóak (lásd [§5.9](#)).)

Az `x` globális változó elérése ugyanaz, mint az `_env.x` hívás, ami szintén egyenlő a

```
gettable_event(_env, "x")
```

hívással, ahol az `_env` a futó függvény környezete. (Lásd a [§2.8](#) fejezetben a `gettable_event` függvény leírását. Ez a függvény nem definiálható és nem hívható meg a Lua-ból. Ehhez hasonlóan, az `_env` változó sem definiálható a Lua nyelvből, itt csak magyarázó jelleggel szerepel.)

## 2.4 - Utasítások

A Lua az utasítások majdnem egyezményes halmazát támogatja, a Pascal vagy C nyelvekhez hasonlóan. Ez a halmaz tartalmazza az értékadásokat, vezérlő struktúrákat, függvényhívásokat és változó deklarációkat.

### 2.4.1 - Csonkok

A végrehajtás mértékegysége a Lua nyelvben a *csonk*. A csonk az utasítások egyszerű sorozata, melyek végrehajtása sorrendben történik. Minden utasítást opcionálisan egy pontosvessző követhet:

```
chunk ::= {stat [;] }
```

Üres utasítás nem létezik, így a `;` kifejezés érvénytelen.

A Lua a csonkot egy névtelen függvény testeként kezeli, melynek változó számú argumentuma van (lásd [§2.5.9](#)). Így a csonk létrehozhat lokális változókat, argumentumokat kaphat, és visszatérési értékkel is rendelkezhet.

A csonk tárolható fájlban vagy a host programban karakterláncként is. Egy csonk a végrehajtásakor először elő-fordítódik és utasításokká alakul a virtuális gép számára, majd a lefordított kódot végrehajtja a virtuális gép értelmezője.

A csonkok lehetnek elő-fordítottak is, bináris formában; további információkkal a `luac` program szolgál. A forráskódként és lefordított programként szereplő programok felcserélhetők; a Lua automatikusan észleli a fájl típusát és ettől függően viselkedik.

### 2.4.2 - Blokkok

A blokk állítások sorozatából áll; a blokk szintaktikai felépítése ugyanaz, mint a csonké:

```
block ::= chunk
```

Egy blokk meghatározható nyílt módon is, ebben az esetben csak egy állítást eredményez:

```
stat ::= do block end
```

A nyílt blokkok a lokális deklarációk hatáskörének vezérlésekor lehetnek hasznosak. A nyílt blokkok arra is használhatóak, hogy egy másik blokkban **return** vagy **break** utasítást helyezünk el (lásd [§2.4.4](#)).

## 2.4.3 - Értékadás

A Lua nyelvben engedélyezett a többszörös értékadás. Ebben az esetben az értékadás szintaktikája a következőképpen alakul: baloldalon szerepel a változók listája, jobboldalon pedig az értékek listája. Az elemek mindkét oldalon vesszővel vannak elválasztva:

```
stat ::= varlist1 '=' explist1
varlist1 ::= var {'', ' var}
explist1 ::= exp {'', ' exp}
```

A kifejezések a [§2.5](#). pontban vannak tárgyalva.

Az értékadás előtt az értékek listája a változók listájához lesz *igazítva*. Ha több érték van megadva a szükségesnél, a felesleges értékek figyelmen kívül lesznek hagyva. Ha kevesebb érték van a szükségesnél, az értékek listája ki lesz bővítve annyi **nil** értékkel, amennyi szükséges. Ha a kifejezések listája egy függvényhívással végződik, akkor ennek a hívásnak az összes visszatérési értéke a megadott változó(k)ba kerül(nek), még az igazítás előtt (kivéve amikor a hívás zárójelben szerepel; lásd [§2.5](#)).

Az értékadási utasítás először kiértékeli az összes kifejezést, majd csak ezután hajtja végre az értékadást. Így a következő kód:

```
i = 3
i, a[i] = i+1, 20
```

az `a[3]` mezőt 20-ra állítja anélkül, hogy az `a[4]` mező értékét módosítaná, mivel `i` az `a[i]` kifejezésben kiértékelődött (3-nak) még azelőtt, hogy a 4-es értéket megkapná. Hasonlóan, a következő sor:

```
x, y = y, x
```

felcseréli `x` és `y` értékét.

A globális változók és tömb mezők értékadásának tulajdonságai metatömbök segítségével megváltoztathatóak. Egy indexelt tömb értékadásakor a `t[i] = val` kifejezés megegyezik a `settable_event(t, i, val)` kifejezéssel. (Lásd a [§2.8](#) fejezetben a `settable_event` függvény leírását. Ez a függvény nem definiálható és nem hívható meg a Lua-ból, itt csak magyarázó jelleggel szerepel.)

A globális változók értékadása ( $x = val$ ) megegyezik az `_env.x = val` értékadással, amely megegyezik a

```
settable_event(_env, "x", val)
```

hívással, ahol `_env` a futó függvény környezete. (az `_env` változó nem definiálható a Lua nyelvből, itt csak magyarázó jelleggel szerepel.)

## 2.4.4 - Vezérlő szerkezetek

A vezérlő szerkezetek: az **if**, a **while**, és a **repeat** a szokásos tulajdonságokkal rendelkeznek és a már ismerős szintaktikát használják:

```
stat ::= while exp do block end
stat ::= repeat block until exp
stat ::= if exp then block {elseif exp then block} [else block] end
```

A Lua nyelvben is létezik **for** utasítás, két hatókörben is (lásd [§2.4.5](#)).

Egy vezérlő szerkezet feltételes kifejezése bármilyen visszatérési értékkel rendelkezhet. Mind a **false**, mind a **nil** érték hamisnak minősül. Minden **nil**-től és **false**-tól különböző érték igaznak minősül (így tehát, bármilyen szokatlan, a 0 szám és az üres karakterlánc is igaznak minősül).

A **repeat–until** ciklus nem ér véget az **until** kulcsszónál, hanem csak annak feltétele után. Emiatt a feltétel felhasználhat olyan lokális változókat is, amelyek a ciklus blokkjában lettek deklarálva.

A **return** utasítás szolgál arra, hogy az egyes függvények és csonkok (amely csak egy függvényből áll) visszatérési értékekkel rendelkezhessenek. A függvényeknek és a csonkoknak lehet több visszatérési értékük is, ebben az esetben a **return** utasítás szintakszisa a következő:

```
stat ::= return [explist1]
```

A **break** utasítás egy **while**, **repeat** vagy **for** ciklus megszakítására szolgál, a ciklus utáni következő utasításra ugorva:

```
stat ::= break
```

A **break** mindig a legbelső ciklust szakítja meg.

A **return** és **break** utasítások egy blokkban csak a *legutolsó* helyen szerepelhetnek. Ha nagyon fontos, hogy a **return** vagy a **break** a blokk közepén szerepeljen, akkor egy nyílt belső ciklust kell használni, mivel a `do return end` és a `do break end` kifejezésekben a **return** és **break** utasítások már az utolsó helyen szerepelnek a (belső) blokkjukban.

## 2.4.5 - For utasítás

A **for** utasításnak két formulája létezik: egy numerikus (számbeli) és egy generikus (általános).

A numerikus **for** ciklus addig ismétli a megadott kódrészletet, amíg a vezérlő változó végigfut egy számtani soron. Ennek a szintaktikája a következő:

```
stat ::= for Name '=' exp [, ' exp [, ' exp] do block end
```

A *block name*-ig ismétlődik, amelynek kezdő értéke az első *exp*, záró értéke a második *exp*, lépésköze pedig a harmadik *exp*. Pontosabban, a következő **for** utasítás:

```
for var = e1, e2, e3 do block end
```

megegyezik a következő kóddal:

```
do
  local _var, _limit, _step = tonumber(e1), tonumber(e2), tonumber(e3)
  if not (_var and _limit and _step) then error() end
  while (_step>0 and _var<=_limit) or (_step<=0 and _var>=_limit) do
    local var = _var
    block
    _var = _var + _step
  end
end
```

A következőket érdemes még megjegyezni:

- Mindhárom vezérlőkifejezés csak egyszer kerül kiértékelésre, a ciklus kezdete előtt. Mindhárom eredményének számnak kell lennie.
- A `_var`, `_limit`, és a `_step` nem létező változók, csak magyarázó jelleggel szerepelnek.
- Ha a harmadik kifejezés (a lépésköz) hiányzik, 1-es lépésköz lesz használva.
- A **break** utasítással megszakítható a **for** ciklus.
- A ciklusban létrehozott `var` változó lokális a ciklus számára; nem használható a **for** vége után, vagy ha az félbeszakad. Ha szükség van erre a változóra, akkor egy másik változóba kell helyezni mielőtt a ciklus megszakad vagy véget ér.

A generikus **for** utasítás függvényeken használható, és *iterátor*ok nevezik. Minden egyes iterációkor az iterátor függvény lesz meghívva hogy egy új értéket generáljon, így a ciklus akkor áll meg, ha ez a visszatérési érték **nil**. A generikus **for** ciklus szintaktikája a következő:

```
stat ::= for namelist in explist1 do block end
namelist ::= Name {', ' Name}
```

A következő **for** utasítás:

```
for var_1, ~~~, var_n in explist do block end
```

megegyezik a következő kóddal:

```

do
  local _f, _s, _var = explist
  while true do
    local var_1, ~~~, var_n = _f(_s, _var)
    _var = var_1
    if _var == nil then break end
  block
end
end

```

A következőket érdemes még megjegyezni:

- Az `explist` csak egyszer kerül kiértékelésre. Ez egy *iterátor függvényt*, egy *állapotot* és az *iterátor változóhoz* tartozó kezdőértéket eredményez.
- Az `_f`, az `_s`, és az `_var` nem létező változók, a nevek itt csak magyarázó jelleggel szerepelnek.
- A **break** utasítással megszakítható a **for** ciklus.
- A ciklusban létrehozott `var_i` változó lokális a ciklus számára; nem használható a **for** vége után, vagy ha az félbeszakad. Ha szükség van erre a változóra, akkor egy másik változóba kell helyezni mielőtt a ciklus megszakad vagy véget ér.

## 2.4.6 - Függvényhívás utasításként

A lehetséges mellék-műveletek engedélyezéséhez a függvények utasításként is végrehajthatóak:

```
stat ::= functioncall
```

Ebben az esetben a visszatérési értékek figyelmen kívül lesznek hagyva. A függvényhívások részletesebben a [§2.5.8](#) fejezetben vannak tárgyalva.

## 2.4.7 - Lokális deklarációk

A lokális változók egy blokkon belül bárhol deklarálhatóak. A deklaráció kezdeti értékadás is lehet egyben:

```
stat ::= local namelist [= explist1]
```

Ha értékadás is történik, akkor annak szintaktikája megegyezik a többszörös értékadással (lásd [§2.4.3](#)). Egyébként minden változó **nil** értékkel lesz létrehozva.

A csonk is egyfajta blokk (lásd [§2.4.1](#)), így egy nyílt blokkon kívüli csonkban lokális változók deklarálhatóak. Ezeknek a lokális változóknak a hatóköre a csonk végéig terjed.

A lokális változók láthatósági szabályai a [§2.6](#). részben találhatóak.

## 2.5 - Kifejezések

Az alap kifejezések a Lua nyelvben a következők:

```

exp ::= prefixexp
exp ::= nil | false | true
exp ::= Number
exp ::= String
exp ::= function
exp ::= tableconstructor
exp ::= `...`
exp ::= exp binop exp
exp ::= unop exp
prefixexp ::= var | functioncall | `( ` exp ` ) `

```

A számok és a literális karakterláncok a [§2.1](#) fejezetben vannak leírva; a változók a [§2.3](#) fejezetben; a függvénydefiníciók a [§2.5.9](#) fejezetben; a függvényhívások a [§2.5.8](#) fejezetben; a tömb konstruktorok a [§2.5.7](#) fejezetben. A vararg kifejezések, amelyeket három pont jelöl ('...'), csak a vararg függvényekben használhatóak, ezek a [§2.5.9](#) fejezetben vannak leírva.

A bináris operátorok számtani műveletei jelekből (lásd [§2.5.1](#)), relációs műveleti jelekből (lásd [§2.5.2](#)), logikai operátorokból (lásd [§2.5.3](#)), és az összefűző operátorból (lásd [§2.5.4](#)) állnak. Az unáris operátorok csoportjába tartozik az unáris mínusz (lásd [§2.5.1](#)), az unáris **not** (lásd [§2.5.3](#)), valamint az unáris *hossz operátor* (lásd [§2.5.5](#)).

Mind a függvényhívások, mind a vararg kifejezések több értéket is eredményezhetnek. Ha a kifejezés utasításként fut le (lásd [§2.4.6](#)) (csak függvényhívásoknál elérhető), akkor a visszatérési lista nulla elemre korlátozódik, tehát az összes visszatérési érték figyelmen kívül lesz hagyva. Ha egy kifejezés egy másik kifejezésen belül, vagy egy kifejezés-lista közepén szerepel, akkor a visszatérési értékek csak egy elemre korlátozódnak, így az elsőt kívül az összes visszatérési érték figyelmen kívül lesz hagyva. Ha egy kifejezés a kifejezéslista utolsó eleme, akkor nem hajtódik végre a korlátozás, kivéve, ha a hívás zárójelekkel történik.

Következzen néhány példa:

```

f() -- 0 eredményre korlátozva
g(f(), x) -- f() 1 eredményre korlátozva
g(x, f()) -- a g x-et és az f() függvény visszatérési értékeit kapja
a,b,c = f(), x -- f() 1 eredményre korlátozva (c nil lesz)
a,b = ... -- a kapja az első vararg paramétert, b kapja
           -- a másodikat (a és b is lehet nil, ha nincs megfelelő vararg
paraméter)
a,b,c = x, f() -- f() 2 eredményre korlátozva
a,b,c = f() -- f() 3 eredményre korlátozva
return f() -- f() összes visszatérési értéke visszatér
return ... -- Az összes fogadott vararg paraméter visszatér
return x,y,f() -- visszatérési értéke x, y, és az f() függvény
visszatérési értékei
{f()} -- visszatérési értéke az f() függvény visszatérési értékeiből
alkotott tömb
{...} -- visszatérési értéke a vararg paraméterekből alkotott tömb
{f(), nil} -- f() 1 eredményre korlátozva

```

Egy zárójelbe tett kifejezés mindig csak egy értékkel tér vissza. Így a `(f(x,y,z))` akkor is csak egy értékkel tér vissza, ha az `f` függvény egyébként több visszatérési

értékkel is rendelkezik. (Az  $f(x, y, z)$  hívás eredménye tehát az  $f$  függvény első visszatérési értéke, vagy **nil**, ha nincs visszatérési érték.)

### 2.5.1 - Számtani műveleti jelek

A Lua nyelvben elérhetőek a szokásos számtani műveleti jelek: a bináris + (összeadás), - (kivonás), \* (szorzás), / (osztás), % (modulo), és a ^ (hatványozás); az unáris - (negáció). Ha az operandusok számok, vagy olyan karakterláncok, amelyek számmá alakíthatóak (lásd §2.2.1), akkor a műveletek a szokásos tulajdonságokkal rendelkeznek. Hatványozáskor bármilyen hatványkitevő használható. Például, az  $x^{(-0.5)}$  kifejezés  $x$  négyzetgyökének negáltját eredményezi. A modulo művelet definíciója a következő:

```
a % b == a - math.floor(a/b)*b
```

Így ez az osztás maradékát adja eredményül, amely a hányadost a mínusz végtelen irányába kerekíti.

### 2.5.2 - Relációs műveleti jelek

A Lua nyelv relációs műveleti jelei a következők:

```
== ~= < > <= >=
```

Ezek az operátorok mindig **false** vagy **true** értéket eredményeznek.

Az egyenlőség (==) operátor először összehasonlítja az operandusok típusát. Ha az eredmények eltérőek, az eredmény **false**. Egyéb esetben az operandusok értékei kerülnek összehasonlításra. A számok és a karakterláncok összehasonlítása a szokványos módon történik. Az objektumok (table, userdata, thread típusok és függvények) a hivatkozásaik által lesznek összehasonlítva: két objektum csak akkor tekinthető egyenlőnek, ha mindkettő *ugyanaz* az objektum. Minden alkalommal, amikor egy új objektum létrejön (table, userdata, thread típus vagy függvény), ez az új objektum mindig különbözni fog az előzően létrehozott objektumoktól.

A Lua table és userdata típusainak összehasonlítása megváltoztatható a "eq" metaeljárás használatával (lásd §2.8).

A §2.2.1 pontban szereplő átalakítási szabályok *nem vonatkoznak* az egyenlőségi összehasonlításra. Emiatt a "0"==0 értéke **false**, valamint a  $t[0]$  és a  $t["0"]$  azonosítók két különböző mezőt határoznak meg a tömbben.

A ~= művelet az egyenlőség (==) tagadása.

A rendező operátorok a következőképpen működnek: ha mindkét argumentum szám, akként lesznek összehasonlítva. Ha mindkét paraméter karakterlánc, az összehasonlítás a helyi beállításoknak megfelelően fog lezajlani. Egyéb esetben a Lua megpróbálja meghívni az "lt" vagy az "le" metaeljárást (lásd §2.8).

### 2.5.3 - Logikai operátorok

A logikai operátorok a Lua nyelvben az **and** (és), **or** (vagy), és a **not** (nem). A vezérlő szerkezetekhez hasonlóan (lásd [§2.4.4](#)) minden logikai operátor a **false**-t és a **nil**-t hamisnak, minden egyéb értéket igaznak tekint.

A **not** negációs operátor mindig **false** vagy **true** értékkel tér vissza. Az **and** konjunktív (egyesítő) operátor visszatérési értéke az első argumentuma, ha az **false** vagy **nil**; egyéb esetben az **and** visszatérési értéke a második paraméter. Az **or** diszjunktív (szétválasztó) operátor visszatérési értéke az első argumentum, ha annak értéke **nil**-től és **false**-től különbözik, egyébként a visszatérési értéke a második argumentum. Mind az **and**, mind az **or** gyorsított kiértékelést használ, azaz a második operandus csak akkor kerül kiértékelésre, ha az valóban szükséges. Következzen néhány példa:

```
10 or 20 --> 10
10 or error() --> 10
nil or "a" --> "a"
nil and 10 --> nil
false and error() --> false
false and nil --> false
false or nil --> nil
10 and 20 --> 20
```

(a fenti leírásban a --> jelzi az előtte lévő kifejezés eredményét.)

## 2.5.4 - Összefűzés

A karakterláncok összefűzésére szolgáló operátort a Lua nyelvben két ponttal jelölik ('.'). Ha mind a két operandus karakterlánc vagy szám, akkor azok a [§2.2.1](#) pontban leírt szabályok szerint karakterláncokká lesznek átalakítva. Egyéb esetben a "concat" metaeljárás lesz meghívva (lásd [§2.8](#)).

## 2.5.5 - A hossz operátor

A hossz operátort az unáris # operátor jelöli. Egy karakterlánc hossza az elfoglalt bájtok száma (mivel minden karakter egy bájttnak felel meg).

A  $t$  tömb hosszának értéke bármilyen  $n$  egész szám lehet, amely megfelel annak a feltételnek, hogy  $t[n]$  nem **nil** és  $t[n+1]$  **nil**; továbbá ha  $t[1]$  **nil**,  $n$  értéke nulla is lehet. Egy általános tömb esetén, ahol 1-től az adott  $n$ -ig nem **nil** értékek szerepelnek, a hossz értéke pontosan  $n$ , azaz az utolsó érték indexe. Ha a tömb "lyukas" (azaz **nil** érték(ek) vannak nem-**nil** értékek között), akkor a  $\#t$  értéke bármelyik **nil** értéket megelőző index lehet (tehát az első **nil** érték a tömb végét jelenti).

## 2.5.6 - Precedencia

A műveleti jelek precedenciája (elsősége, sorrendje) a Lua nyelvben a következő táblázatot követi, az alacsonyabbtól a magasabb prioritás felé haladva:

```
or
and
```

```

< > <= >= ~= ==
. .
+ -
* / %
not # - (unáris)
^

```

Természetesen zárójelek használatával módosítható a kifejezések sorrendje. Az összefűző ('.') és a hatványozási ('^') operátorok jobbról asszociatívak. Minden más bináris operátor balról asszociatív.

## 2.5.7 - Tömb konstruktorok

A tömb konstruktorok olyan kifejezések, amelyek tömböket hoznak létre. Minden alkalommal, amikor egy konstruktor kiértékelődik, létrejön egy tömb. A konstruktorok segítségével üres tömbök hozhatóak létre, vagy olyanok, amelyek előre meghatározott mezőket tartalmaznak. A konstruktorok általános szintakszisa a következő:

```

tableconstructor ::= `{` [fieldlist] `}`
fieldlist ::= field {fieldsep field} [fieldsep]
field ::= `[` exp `]` `=` exp | Name `=` exp | exp
fieldsep ::= `,` | `;`

```

Minden egyes `[exp1] = exp2` kifejezés egy új bejegyzést ad a tömbhöz, `exp1` kulccsal és `exp2` értékkel. A `name = exp` formula ugyanazt jelenti, mint amit `a["name"] = exp`. Végül, az `exp` mezők megegyeznek az `[i] = exp` kifejezéssel, ahol `i` egy 1-től induló, egymást követő egész számsorozatot jelent. Más formátumú mezők nem befolyásolják ezt a számolást. Például:

```
a = { [f(1)] = g; "x", "y"; x = 1, f(x), [30] = 23; 45 }
```

ugyanaz, mint a következő kód:

```

do
  local t = {}
  t[f(1)] = g
  t[1] = "x" -- 1st exp
  t[2] = "y" -- 2nd exp
  t.x = 1 -- t["x"] = 1
  t[3] = f(x) -- 3rd exp
  t[30] = 23
  t[4] = 45 -- 4th exp
  a = t
end

```

Ha a lista utolsó mezőjének `exp` formulája van és a kifejezés egy függvényhívás vagy vararg kifejezés, akkor ezeknek a kifejezéseknek a visszatérési értékei folyamatosan beépülnek ebbe a listába (lásd [§2.5.8](#)). Ez megelőzhető azzal, ha a függvényhívást (vagy a vararg kifejezést) zárójelbe téve hívjuk meg (lásd [§2.5](#)).

A mezőlistának lehet egy opcionális elválasztója, kényelmi funkcióként a gép által generált kód számára.

## 2.5.8 - Függvényhívások

A függvényhívásnak a Lua nyelvben a következő a szintaktikája:

```
functioncall ::= prefixexp args
```

A függvény hívásakor először az előtag (prefixexp) és az argumentumok lesznek kiértékelve. Ha az előtag típusa *function*, akkor a függvény a megadott argumentumokkal meghívódik. Ellenkező esetben az előtag "call" metaeljárása lesz meghívva, melynek első paramétere az előtag értéke, amelyet az eredeti argumentumok követnek (lásd [§2.8](#)).

A következő formula:

```
functioncall ::= prefixexp `:` Name args
```

eljárások meghívására használható. A `v:name(args)` hívás ugyanaz, mint a `v.name(v,args)`, azzal a különbséggel, hogy a `v` csak egyszer lesz kiértékelve.

Az argumentumok szintaktikája a következő:

```
args ::= `(` [explist1] `)`  
args ::= tableconstructor  
args ::= String
```

A hívás előtt minden argumentum kifejezés kiértékelődik. Az `f{fields}` formátumú hívás megfelel az `f({fields})` kifejezésnek; ebben az esetben az argumentumok listája egy új tömbnek felel meg. Az `f'string'` (vagy `f"string"` vagy `f[[string]]`) formátumú hívás megegyezik az `f('string')` hívással; ebben az esetben az argumentumok listája egy literális karakterláncnak felel meg.

Egyetlen kivétel a háromféle Lua szintakszis alól, hogy nem használható újsor karakter a '(' jel előtt függvényhívásnál. Ez a korlátozás megelőz néhány félreértést a nyelvben. A következő kódrészlet

```
a = f  
(g) .x(a)
```

a Lua számára egyetlen utasítást fog jelenteni, `a = f(g) .x(a)`. Így, ha két utasításként szeretnénk a fenti kódot felhasználni, pontosvesszővel kell elválasztani őket. Ha az `f` függvényt közvetlenül szeretnénk meghívni, el kell távolítani az újsor karaktert a `(g)` elől.

A `return` függvényhívás formátum neve *véghívás*. A Lua *tökéletes véghívást* (vagy *tökéletes végújrahívást*) valósít meg: egy véghívásban a hívott függvény újra felhasználja a hívó függvény verem bemenetét. Emiatt nincs korlátozás a program által végrehajtható, egymásba ágyazott véghívások számát illetően. Azonban a véghívás minden hibakeresési információt töröl a hívó függvényről. A véghívás csak egyéni szintakszis esetén fordulhat elő, ahol a **return** argumentuma csak egy függvényhívás; ez a szintakszis arra készíti a hívó függvényt, hogy a hívott

függvény visszatérési értékeivel térjen vissza. A következő példában véghívások szerepelnek:

```
return (f(x)) -- az eredmények száma 1-re korlátozva
return 2 * f(x)
return x, f(x) -- további eredmények
f(x); return -- a visszatérési értékek figyelmen kívül hagyva
return x or f(x) -- az eredmények száma 1-re korlátozva
```

## 2.5.9 - Függvénydefiníciók

A függvénydefiníció szintakszisa a következő:

```
function ::= function funcbody
funcbody ::= `(` [parlist1] `)` block end
```

A következő szintakszis leegyszerűsíti a függvénydefiníciókat:

```
stat ::= function funcname funcbody
stat ::= local function Name funcbody
funcname ::= Name {`.` Name} [`:` Name]
```

A következő kifejezés:

```
function f () body end
```

a következőképpen fordítható:

```
f = function () body end
```

A következő kifejezés:

```
function t.a.b.c.f () body end
```

pedig a következőképpen:

```
t.a.b.c.f = function () body end
```

A következő kifejezés

```
local function f () body end
```

megfelel a következőnek:

```
local f; f = function () body end
```

és *nem* pedig ennek:

```
local f = function () body end
```

(Ez a különbség csak akkor számít, ha a függvénytest *f*-re hivatkozik.)

A függvénydefiníció egy végrehajtható kifejezés, amely értékének típusa *function*. Amikor a Lua elő-fordít egy csonkot, akkor annak az összes függvényteste előfordításra kerül. Így, amikor a Lua végrehajt egy függvénydefiníciót, a függvény *véglegesítődik* (vagy *lezáródik*). Ez a függvényhivatkozás (vagy zárlat) a kifejezés végleges értéke lesz. Azonos függvények különböző hivatkozásai különböző külső lokális változókat is elérhetnek, valamint különböző környezeti tömbjeik is lehetnek.

A paraméterek lokális változókként viselkednek, amelyek az argumentum értékeivel jönnek létre:

```
parlist1 ::= namelist ['`,`...'] | `...`
```

Egy függvény meghívásakor az argumentumok listája a paraméterek listájának számához igazodik, kivéve ha a függvény variadikus vagy vararg függvény, amelyet a paraméterlista végén három pont jelöl ('...'). A vararg függvény nem korlátozza az argumentumok listáját, éppen ellenkezőleg, összegyűjti az összes extra argumentumot és a három pont formában leírt *vararg kifejezésen* keresztül a függvényhez rendeli ezeket. Ennek a kifejezésnek az értéke az aktuális extra argumentumok listája, a több visszatérési értékkel rendelkező függvényhez hasonlóan. Ha a vararg kifejezés egy másik kifejezésen belül szerepel, vagy a kifejezések közben, akkor a visszatérési lista egy elemre korlátozódik. Ha a kifejezés a lista utolsó eleme, akkor nem lesz korlátozás végrehajtva (kivéve ha a hívás zárójelbe téve történik).

Példaként itt szerepel néhány ilyen definíció:

```
function f(a, b) end
function g(a, b, ...) end
function r() return 1,2,3 end
```

Ezek után a következő argumentumok hozzárendelése a paraméterekhez és a vararg kifejezéshez a következőket eredményezi:

PARAMÉTEREK HÍVÁSA

```
f(3) a=3, b=nil
f(3, 4) a=3, b=4
f(3, 4, 5) a=3, b=4
f(r(), 10) a=1, b=10
f(r()) a=1, b=2
g(3) a=3, b=nil, ... --> (semmi)
g(3, 4) a=3, b=4, ... --> (semmi)
g(3, 4, 5, 8) a=3, b=4, ... --> 5 8
g(5, r()) a=5, b=1, ... --> 2 3
```

Az eredmények a **return** utasítás használatával tértek vissza (lásd [§2.4.4](#)). Ha a vezérlés úgy éri el a függvény végét, hogy közben nem talál **return** utasítást, akkor a függvénynek nincs visszatérési értéke.

A *kettőspont* jellel *eljárások* határozhatóak meg, ebben az esetben a függvénynek van egy implicit extra paramétere, a `self`. Így a következő implicit utasítás

```
function t.a.b.c:f (params) body end
```

megfelel a következőnek:

```
t.a.b.c.f = function (self, params) body end
```

## 2.6 - Láthatósági szabályok

A Lua egy lexikális hatókörű nyelv. A változók hatóköre a deklarációk *utáni* első utasítással kezdődik, és a deklarációt tartalmazó legbelső blokk végéig tart. Következzen egy példa:

```
x = 10 -- globális változó
do -- új blokk
  local x = x -- új 'x', értéke 10
  print(x) --> 10
  x = x+1
  do -- újabb blokk
    local x = x+1 -- egy újabb 'x'
    print(x) --> 12
  end
  print(x) --> 11
end
print(x) --> 10 (a globális)
```

Jegyezzük meg, hogy a `local x = x` típusú deklarációk esetén az új `x` még nem lesz deklarálna ebben a hatókörben, és így a második `x` a külső változóra hivatkozik.

A lexikális láthatósági szabályok miatt a lokális változókat az őket deklaráló függvények szabadon elérhetik. Egy belső függvény által használt lokális változó neve *upvalue* (felső érték), vagy *külső lokális változó*, a belső függvényen belül.

Ne felejtjük, hogy a **local** utasítás minden egyes végrehajtásakor új lokális változók jönnek létre. Nézzük a következő példát:

```
a = {}
local x = 20
for i=1,10 do
  local y = 0
  a[i] = function () y=y+1; return x+y end
end
```

A ciklus tízszer hajtódik végre (azaz, tíz alkalommal fut le a névtelen függvény). Minden egyes lépés egy különböző `y` változót használ, míg az `x` minden lépésben ugyanaz lesz.

## 2.7 - Hibakezelés

Mivel a Lua egy beágyazott kiterjesztett nyelv, minden Lua művelet a host program C kódjából indul, amely meghívja a Lua eljáráskönyvtár egyik függvényét (lásd [lua\\_pcall](#)). Amikor a Lua hibát észlel a fordítás vagy a futtatás közben, a vezérlés visszatér a C-hez, ami megteheti a szükséges intézkedéseket (például kiírja a hibaüzenetet).

A Lua kód közvetlenül is generálhat hibát az [error](#) függvény meghívásával. Ha a hibákat a Lua-n belül szeretnénk lekezelni, használjuk a [pcall](#) függvényt.

## 2.8 - Metatömbök

A Lua-ban minden értéknek lehet *metatömbje*. Ez a *metatömb* egy átlagos Lua tömb, amely megváltoztatja az eredeti érték viselkedését egyes meghatározott műveletek közben. A metatömb megfelelő mezőinek beállításával egyes műveletek jó néhány tulajdonsága megváltoztatható. Például amikor egy összeadás hajtodik végre egy nem szám típusú értéken, a Lua ellenőrzi a változó metatömbjének "`__add`" mezőjét. Ha a Lua talál ilyet, akkor meghívja ezt a függvényt, hogy hajtsa végre az összeadást.

A metatömbök kulcsait *eseménynek*, az értékeit *metaeljárásnak* nevezzük. Az előző példában az esemény az "`add`", a metaeljárás pedig a függvény, amely végrehajtja az összeadást.

A [getmetatable](#) függvény segítségével a metatömbök bármikor megtekinthetők.

A [setmetatable](#) függvény használatával a metatömbök lecserélhetők. Más típusok metatömbjei nem megváltoztathatóak a Lua-ból (kivéve a debug eljáráskönyvtárból); erre a C API-t kell használni.

A tömböknek és az userdata típusoknak egyéni metatömbjeik vannak (noha több tömb és userdata is osztozhat ugyanazon a metatömbön); az összes többi értéknek típusonként csak egy metatömbje lehet. Így csak egy metatömbje lehet az összes karakterláncnak, egy az összes számnak, stb.

Egy metatömb befolyásolhatja egy objektum viselkedését a számtani műveletek, a rendező összehasonlítások, az összefűzések, a hossz operátor használata és az indexelés közben. Egy metatömb azt is meghatározhatja, hogy egy függvény lefusson, amikor a szemétyűjtő algoritmus lefut egy userdata típuson. A Lua ezekhez a műveletekhez egy speciális kulcsot rendel, amit *eseménynek* nevezünk. Amikor a Lua végrehajt egy ilyen műveletet egy értéken, ellenőrzi, hogy az érték metatömbjében szerepel-e a megfelelő esemény. Ha igen, akkor a kulcshoz rendelt érték (a metaeljárás) szabja meg, hogy a Lua hogyan hajtsa végre a műveletet.

A metatömbök a lenti listában szereplő műveleteket tudják befolyásolni. Minden műveletet a megfelelő név azonosít. A műveletekhez tartozó kulcs egy kettős aláhúzással ("`__`") kezdődő karakterlánc; például az "`add`" (összeadás) művelethez az "`__add`" kulcs tartozik. Ezeknek a műveleteknek jelentéstartalma jobban értelmezhető egy Lua függvényen keresztül, amelyik megadja az értelmezőnek a művelet végrehajtásának menetét.

Az itt szereplő Lua kódrészletek csak illusztrációk; a valódi viselkedés az értelmezőben bonyolultabb kódokkal lett definiálva és az sokkal hatásosabb mint ez a szimuláció. Minden, ebben a leírásban szereplő függvény ([rawget](#), [tonumber](#), stb.) részletesen le van írva az [§5.1](#) fejezetben. Egy adott objektum metaeljárásának lekérésére a következő kifejezés használható:

```
metatable(obj) [event]
```

Amely így olvasandó:

```
rawget(getmetatable(obj) or {}, event)
```

Tehát a metaeljárások lekérése nem hív meg másik metaeljárást, és a metatömb nélküli objektumok elérése sem lesz sikertelen (az eredmény egyszerűen **nil** lesz).

- **"add"**:  $a +$  művelet.

Az alább szereplő `getbinhandler` függvény határozza meg, hogy a Lua hogyan választja ki a bináris művelet kezelőjét. Először a Lua megvizsgálja az első operandust. Ha ennek típusa nem határoz meg kezelőt a művelethez, akkor a Lua a második operandust vizsgálja meg.

```
function getbinhandler (op1, op2, event)
    return metatable(op1)[event] or metatable(op2)[event]
end
```

Ennek a függvénynek a használatával az `op1 + op2` művelet viselkedése a következő lesz:

```
function add_event (op1, op2)
    local o1, o2 = tonumber(op1), tonumber(op2)
    if o1 and o2 then -- mindkét operandus szám?
        return o1 + o2 -- a '+' itt egyszerű összeadást jelent
    else -- legalább az egyik operandus nem szám
        local h = getbinhandler(op1, op2, "__add")
        if h then
            -- a kezelő meghívása mindkét operandushoz
            return h(op1, op2)
        else -- nincs elérhető kezelő: alapértelmezett viselkedés
            error(^^^ )
        end
    end
end
```

- **"sub"**:  $a -$  művelet. A viselkedése hasonló az "add" (összeadás) művelethez.
- **"mul"**:  $a *$  művelet. A viselkedése hasonló az "add" (összeadás) művelethez.
- **"div"**:  $a /$  művelet. A viselkedése hasonló az "add" (összeadás) művelethez.
- **"mod"**:  $a \%$  művelet. A viselkedése hasonló az "add" (összeadás) művelethez, amely megfelel az `o1 - floor(o1/o2)*o2` primitív műveletnek.
- **"pow"**: az  $^$  (exponencialitás) művelet. A viselkedése hasonló az "add" (összeadás) művelethez, amely megfelel a `pow` (a C math programkönyvtárból) primitív műveletnek.
- **"unm"**: az unáris  $-$  művelet.

```
function unm_event (op)
    local o = tonumber(op)
    if o then -- az operandus szám?
        return -o -- '-' a primitív 'unm'
    else -- az operandus nem szám.
        -- kezelő keresése az operandushoz
    end
end
```

```

        local h = metatable(op).__unm
        if h then
            -- kezelő meghívása az operandussal
            return h(op)
        else -- nincs elérhető kezelő: alapértelmezett viselkedés
            error(^^~)
        end
    end
end

end

```

- **"concat":** a `..` (összefűzés) művelet.

```

function concat_event (op1, op2)
    if (type(op1) == "string" or type(op1) == "number") and
        (type(op2) == "string" or type(op2) == "number") then
        return op1 .. op2 -- primitív karakterlánc-összefűzés
    else
        local h = getbinhandler(op1, op2, "__concat")
        if h then
            return h(op1, op2)
        else
            error(^^~)
        end
    end
end
end

```

- **"len":** a `#` művelet.

```

function len_event (op)
    if type(op) == "string" then
        return strlen(op) -- primitív karakterlánc hossz
    elseif type(op) == "table" then
        return #op -- primitív tömb hossz
    else
        local h = metatable(op).__len
        if h then
            -- kezelő meghívása az operandussal
            return h(op)
        else -- nincs elérhető kezelő: alapértelmezett viselkedés
            error(^^~)
        end
    end
end
end

```

A tömb hosszának bővebb leírása a [§2.5.5](#) fejezetben található.

- **"eq":** az `==` művelet. A `getcomphandler` függvény határozza meg, hogy válasszon a Lua az összehasonlítási operátorokhoz metaeljárást. A metaeljárás csak akkor használható, ha mindkét összehasonlítandó objektumnak azonos a típusa, valamint ugyanazzal a metaeljárással rendelkeznek a kiválasztott művelethez.

```

function getcomphandler (op1, op2, event)
    if type(op1) ~= type(op2) then return nil end
    local mm1 = metatable(op1)[event]
    local mm2 = metatable(op2)[event]
    if mm1 == mm2 then return mm1 else return nil end
end

```

```
end
```

Az "eq" esemény definiálása a következő:

```
function eq_event (op1, op2)
  if type(op1) ~= type(op2) then -- különböző típusúak?
    return false -- különböző objektumok
  end
  if op1 == op2 then -- primitív egyenlőség?
    return true -- az objektumok ugyanazok
  end
  -- metaeljárás keresése
  local h = getcomphandler(op1, op2, "__eq")
  if h then
    return h(op1, op2)
  else
    return false
  end
end
```

Az  $a \sim b$  kifejezés ugyanaz, mint `not (a == b)`.

- **"lt":**  $a < \text{művelet}$ .

```
function lt_event (op1, op2)
  if type(op1) == "number" and type(op2) == "number" then
    return op1 < op2 -- számbeli összehasonlítás
  elseif type(op1) == "string" and type(op2) == "string" then
    return op1 < op2 -- sorfolytonos összehasonlítás
  else
    local h = getcomphandler(op1, op2, "__lt")
    if h then
      return h(op1, op2)
    else
      error(^^);
    end
  end
end
```

Az  $a > b$  kifejezés ugyanaz, mint  $a < b$ .

- **"le":**  $a \leq \text{művelet}$ .

```
function le_event (op1, op2)
  if type(op1) == "number" and type(op2) == "number" then
    return op1 <= op2 -- számbeli összehasonlítás
  elseif type(op1) == "string" and type(op2) == "string" then
    return op1 <= op2 -- sorfolytonos összehasonlítás
  else
    local h = getcomphandler(op1, op2, "__le")
    if h then
      return h(op1, op2)
    else
      h = getcomphandler(op1, op2, "__lt")
      if h then
        return not h(op2, op1)
      else
        error(^^);
      end
    end
  end
end
```

```

        end
    end
end
end

```

Az  $a \geq b$  kifejezés ugyanaz, mint  $a \leq b$ . Megjegyzés: a "le" metaeljárás hiányában a Lua megpróbálja az "lt" metaeljárást, azzal a feltétellel, hogy az  $a \leq b$  kifejezés ugyanaz, mint  $a \text{ not } (b < a)$ .

- **"index":** A `table[key]` formátumú tömbelérés.

```

function gettable_event (table, key)
    local h
    if type(table) == "table" then
        local v = rawget(table, key)
        if v ~= nil then return v end
        h = metatable(table).__index
        if h == nil then return nil end
    else
        h = metatable(table).__index
        if h == nil then
            error(^^);
        end
    end
    end
    if type(h) == "function" then
        return h(table, key) -- kezelő hívása
    else return h[key] -- vagy a művelet megismétlése
    end
end

```

- **"newindex":** A `table[key] = value` formátumú tömbmező értékadás.

```

function settable_event (table, key, value)
    local h
    if type(table) == "table" then
        local v = rawget(table, key)
        if v ~= nil then rawset(table, key, value); return end
        h = metatable(table).__newindex
        if h == nil then rawset(table, key, value); return end
    else
        h = metatable(table).__newindex
        if h == nil then
            error(^^);
        end
    end
    end
    if type(h) == "function" then
        return h(table, key, value) -- kezelő hívása
    else h[key] = value -- vagy a művelet megismétlése
    end
end

```

- **"call":** akkor hajtódik végre, amikor a lua meghív egy értéket.

```

function function_event (func, ...)
    if type(func) == "function" then
        return func(...) -- primitív hívás
    else
        local h = metatable(func).__call
    end
end

```

```

        if h then
            return h(func, ...)
        else
            error(^^~)
        end
    end
end
end

```

## 2.9 - Környezetek

A `thread`, `function` és `userdata` típusú objektumok a metatömbök mellett rendelkeznek még egy hozzájuk rendelt tömbbel, amit a *környezetüknek* nevezünk. A metatömbökhöz hasonlóan a környezetek is átlagos Lua tömbök, valamint több objektum is osztozhat ugyanazon a környezeten.

A `userdata` típushoz rendelt környezeteknek nincs jelentősége a Lua számára. Ez csak egy kényelmi funkció a programozók számára, hogy egy tömböt egy `userdata` típushoz társítsanak.

A szálakhoz rendelt környezetek neve *globális környezet*. Ezek az alapértelmezett környezetek a szál által létrehozott további szálak és nem-beágyazott függvények számára (a [loadfile](#), [loadstring](#) vagy [load](#) hívásokon keresztül), valamint a C kód által közvetlenül is elérhetőek (lásd [§3.3](#)).

A C függvényekhez társított környezetek a C kódból közvetlenül elérhetőek (lásd [§3.3](#)). Ezek az alapértelmezett környezetei a függvény által létrehozott további C függvényeknek.

A Lua függvényekhez társított környezetek arra használatosak, hogy a függvényben felhasznált globális változók elérése feloldható legyen (lásd [§2.3](#)). Ezek az alapértelmezett környezetei a függvény által létrehozott további Lua függvényeknek.

Egy Lua függvény vagy egy futó szál környezete a [setfenv](#) hívással megváltoztatható, illetve a [getfenv](#) hívással lekérhető. A többi objektum környezetének módosításához (`userdata`, C függvény, más szálak) a C API-t kell használni.

## 2.10 - Szemétgyűjtés

A Lua automatikus memóriakezeléssel rendelkezik. Ez azt jelenti, hogy programozónak nem kell foglalkoznia sem a memória-lefoglalással, sem annak felszabadításával, ha az objektumra már nincs többé szükség. A Lua memóriakezelése úgy zajlik, hogy időről-időre lefuttatja a *szemétgyűjtőt*, amely összegyűjti az *élettelen* (nem használt) *objektumokat* (tehát ezek az objektumok többé nem lesznek elérhetőek a Lua-ból). A Lua-ban minden objektumra vonatkozik az automatikus kezelés: a tömbökre, a `userdata` típusokra, a függvényekre, a szálakra és a karakterláncokra is.

A Lua ún. *megjelöl-és-seper* gyűjtést végez. Két számot használ a szemétgyűjtő-körök szabályozására: a *szemétgyűjtő szünetet* és a *szemétgyűjtő lépésszorozót*.

A szemetgyűjtő szünet szabályozza, hogy mekkora szünetet tartson az egyes szemetgyűjtő körök indítása között. Magasabb értékek mellett a gyűjtés nem lesz annyira erőteljes. 1-nél kisebb érték esetén a gyűjtő nem vár az egyes körök indítása között. 2-es értéknél a gyűjtő addig vár, amíg az összememória-használat a kör indítása előtti érték duplája lesz.

A lépésszorzó szabályozza a gyűjtő relatív memóriefelszabadítási sebességét. Magasabb érték mellett a gyűjtő erőteljesebb, de minden lépés méretét növeli. 1-nél kisebb érték a gyűjtőt túl lassúvá teszi, és azt eredményezheti, hogy a gyűjtő soha nem fejezi be a kört. Az alapértelmezett érték 2 jelenti azt, hogy a gyűjtő sebessége kétszerese a memória-lefoglalásnak.

Ezek a számok megváltoztathatóak a C kódból a `lua_gc` hívással, illetve a Lua kódból a `collectgarbage` hívással. Mindkettő százalékpontot kap paraméterként (így a 100-as argumentum valódi értéke 1). Ezekkel a függvényekkel a gyűjtő is közvetlenül szabályozható (pl. megállítható és újraindítható).

### 2.10.1 - Szemetgyűjtési metaeljárások

A C API használatával szemetgyűjtési metaeljárások rendelkeznek a userdata típusú objektumokhoz (lásd §2.8). Ezek a metaeljárások *véglegesítő* néven is ismertek. Ezek segítségével a Lua szemetgyűjtője összehangolható külső erőforrás-kezelőkkel is (például fájlok bezárása, hálózati vagy adatbázis kapcsolatok lezárása, vagy a saját memória felszabadítása).

Azok a felszabadításra jelölt userdata típusú objektumok, amelyeknek a metatömbjében szerepel a `__gc` mező, nem kerülnek egyből törlésre, hanem a Lua egy tömbbe helyezi őket. A gyűjtőkör lefutása után a Lua a következő függvénnyel egyenértékű műveletet hajt végre minden egyes tömbben lévő userdata objektummal:

```
function gc_event (udata)
    local h = metatable(udata).__gc
    if h then
        h(udata)
    end
end
```

Minden egyes szemetgyűjtő-kör befejezésekor a userdata objektumok véglegesítői a létrehozásukhoz képest *fordított* sorrendben vannak meghívva, beleértve azokat is, amelyek abban a körben lettek összegyűjtve. Így tehát az első véglegesítő meghívásakor a hozzárendelt userdata objektum az, amelyik a programban az utolsóként lett létrehozva.

### 2.10.2 - Gyenge tömbök

A *gyenge tömb* egy olyan tömb, amelynek elemei *gyenge hivatkozások*. Ezeket a szemetgyűjtő figyelmen kívül hagyja. Másképpen kifejezve, ha egy objektumhoz csak gyenge hivatkozások tartoznak, akkor a szemetgyűjtő törli ezt az objektumot.

Egy gyenge tömbnek lehet gyenge kulcsa, gyenge értéke, vagy mindkettő egyszerre. A gyenge kulcsokkal rendelkező tömb esetén ezek a kulcsok törlésre kerülnek, azonban az értékeik nem. Ha a tömbben mind a kulcs, mind az érték gyenge, akkor sem a kulcs, sem az érték nem kerül törlésre. Minden egyéb esetben, ha a kulcs vagy az érték eltávolításra kerül, az egész pár törölve lesz a tömbből. Egy tömb gyengeségét a metatömbjében lévő `__mode` mező szabályozza. Ha a `__mode` mező értéke egy olyan karakterlánc, amely tartalmazza a 'k' karaktert, a tömb kulcsai, ha a 'v' karaktert, akkor pedig az értékei gyengék.

Miután egy tömb metatömbként lesz használva, nem tanácsos a `__mode` mező módosítása, különben azon gyenge tömbök viselkedése, amelyeket ez a metatömb szabályoz, kiszámíthatatlan lesz.

## 2.11 - Korutinok

A Lua támogatja a korutinokat, másnéven az *együtműködésen alapuló többszálú működést*. A korutin a Lua nyelvben egy végrehajtás különálló szálát képviseli. A több szálát támogató rendszerek szálaitól eltérően a korutin csak szünetelteti a végrehajtást a `yield` függvény hívásával.

Egy korutin a [`coroutine.create`](#) hívással hozható létre, amelynek egyetlen paramétere a korutin fő függvénye. A `create` függvény csak létrehozza az új korutint, és visszatér a kezelőjével (egy *thread* típusú objektummal), de nem indítja el annak végrehajtását.

A [`coroutine.resume`](#) függvény első hívásakor, amelynek első argumentuma a [`coroutine.create`](#) hívásból származó szál, a korutin megkezdí a fő függvény első sorának végrehajtását. A fő függvény megkapja a [`coroutine.resume`](#) extra argumentumait. A korutin az indítás után addig fut, amíg be nem fejeződik, vagy *szüneteltetve* nem lesz.

Egy korutin kétféle módon fejeződhet be: normál módon, amikor a fő függvény visszatér (explicit vagy implicit módon, az utolsó utasítás után); és abnormálisan, egy lekezeletlen hiba esetén. Az első esetben a [`coroutine.resume`](#) visszatérési értéke **true**, plusz a korutin fő függvénye által visszatérő értékek. Hiba esetén a visszatérési érték **false** plusz egy hibaüzenet.

Egy korutin a [`coroutine.yield`](#) hívással szüneteltethető. Ekkor a megfelelő [`coroutine.resume`](#) azonnal visszatér, még akkor is, ha a szüneteltetés egy beágyazott függvényhívásból származik (tehát nem a fő függvényben, hanem a főfüggvényből közvetve vagy közvetlenül hívott másik függvényből). Szüneteltetéskor a [`coroutine.resume`](#) szintén **true** értékkel tér vissza, plusz a [`coroutine.yield`](#) argumentumaival. A korutin következő folytatásakor a végrehajtás a szüneteltetés helyétől folytatódik, a [`coroutine.yield`](#) megkapja a [`coroutine.resume`](#) extra paramétereit.

A [`coroutine.wrap`](#) függvény is egy korutint hoz létre, hasonlóan, mint a [`coroutine.create`](#), de a visszatérési értéke nem a korutin maga, hanem egy olyan függvény, amely minden hívásakor folytatja a korutint. Minden egyes argumentumot,

ami ehhez a függvényhez van társítva, megkap a [coroutine.resume](#) hívás. A [coroutine.wrap](#) visszatérési értéke megegyezik a [coroutine.resume](#) visszatérési értékével, kivéve az elsőt (a boolean típusú hibakódot). A [coroutine.resume](#) függvénytől eltérően a [coroutine.wrap](#) nem kezeli le a hibákat; minden hiba a hívónak lesz továbbítva.

Következzen egy példa:

```
function foo (a)
    print("foo", a)
    return coroutine.yield(2*a)
end

co = coroutine.create(function (a,b)
    print("co-body", a, b)
    local r = foo(a+1)
    print("co-body", r)
    local r, s = coroutine.yield(a+b, a-b)
    print("co-body", r, s)
    return b, "end"
end)

print("main", coroutine.resume(co, 1, 10))
print("main", coroutine.resume(co, "r"))
print("main", coroutine.resume(co, "x", "y"))
print("main", coroutine.resume(co, "x", "y"))
```

Futtatáskor ez a kód a következő kimenetet fogja eredményezni:

```
co-body 1 10
foo 2
main true 4
co-body r
main true 11 -9
co-body x y
main true 10 end
main false cannot resume dead coroutine
```

## 3 - Az Alkalmazás Programozási Interfész

Ez a rész a Lua C API-ját tárgyalja, azaz a host program számára elérhető C függvényeket, amelyek segítségével a host kommunikálhat a Lua-val. Minden API függvény és a kapcsolódó típusok és konstansok a `lua.h` fejlécfájlból vannak deklarálva.

Sok esetben akkor is a "függvény" kifejezést használjuk, ha néha az az API-ban makroutasításként érhető el. Minden ilyen makró minden egyes argumentumát csak egyszer használja fel (kivéve az elsőt, amely mindig egy Lua állapot), és így nem hajt végre semmilyen rejtett mellékhatást.

A legtöbb C eljáráskönyvtárhoz hasonlóan a LUA függvények sem ellenőrzik az argumentumaik érvényességét vagy állapotát. Viszont ez a tulajdonság

megváltoztatható, ha a Lua-ban a `luaconf.h` fájlban található `lua_i_apicheck` makrót tökéletes definícióval látjuk el.

## 3.1 - A verem

A Lua az értékek C-beli átadásához és átvételéhez *virtuális vermet* használ. Ebben a veremben minden érték egy Lua értéket képvisel (**nil**, szám, karakterlánc, stb).

Amikor a Lua C hívást hajt végre, a hívott függvény egy új vermet kap, amely különbözik mind az előző vermektől, mind az aktív C függvényekétől. Ez a verem alapértelmezés szerint a C függvény argumentumait tartalmazza, valamint ebbe kerülnek azok az eredmények, amelyek visszatérési értékek lesznek (lásd [lua\\_CFunction](#)).

Kényelmi okokból a API-ban a legtöbb lekérdező művelet nem követi a pontos veremszabályokat. Ehelyett *indexek* használatával bármely elem elérhető: a pozitív index egy *abszolút* verempozíciót jelöl (1-től indulva), míg a negatív index a verem tetejétől való *távolságot* jelöli. Pontosabban, egy  $n$  elemű verem esetén az 1-es index jelenti az első elemet (azaz azt, amelyik elsőként került a verembe), az  $n$  index pedig az utolsó elemet; a  $-1$  is az utolsó elemet (tehát azt, amelyik a verem tetején van), a  $-n$  index pedig az elsőt. Az index akkor tekinthető *érvényesnek*, ha az értéke 1 és a verem teteje között fekszik (tehát ha igaz rá, hogy  $1 \leq \text{abs}(\text{index}) \leq \text{top}$ ).

## 3.2 - Verem méret

A Lua API-val történő kapcsolat közben a programozó felelőssége az egyenletesség biztosítása. Azaz, *a programozó feladata a veremtúlszordulás lekezelése*. A [lua\\_checkstack](#) függvény használatával növelhető a verem mérete.

Amikor a Lua meghívja a C-t, megbizonyosodik arról, hogy elérhető -e legalább `LUA_MINSTACK` verempozíció. A `LUA_MINSTACK` értéke 20, így a legtöbb esetben nem kell aggódni a verem helyek miatt, ha csak nem a kód ciklusok használatával helyez el elemeket a veremben.

A legtöbb lekérdező függvény bármilyen index értékeket elfogad az elérhető veremméreten belül, tehát akkora értékig, amekkora a [lua\\_checkstack](#) értéknek be lett állítva. Ezeknek az indexeknek a neve az *elfogadható indexek*. Szabályszerűbben, az *elfogadható indexet* az alábbi formában definiálhatjuk:

```
(index < 0 && abs(index) <= top) ||  
(index > 0 && index <= stackspace)
```

A 0 soha nem minősül elfogadható indexnek.

## 3.3 - Pszeudo-indexek

Ha nincs másképp feltüntetve, bármely függvény, amely érvényes indexeket elfogad, egyben pszeudo-indexeknek is nevezzük, ami olyan Lua értéket képvisel, ami elérhető a C kód számára, de nincs a veremben. A pszeudo-indexek a szál

környezetek, függvény környezetek, a registry és a C függvények felsőértékei számára vannak fenntartva (lásd [§3.4](#)).

A szál környezete (ahol a globális változók vannak) mindig a `LUA_GLOBALSINDEX`, a futó C függvény környezete pedig mindig a `LUA_ENVIRONINDEX` pszeudoindexnél található.

A globális változók eléréséhez és megváltoztatásához szabványos tömbműveletek használatosak a környezeti tömbön. Például, egy globális változó értékének elérésére a következő kód használható:

```
lua_getfield(L, LUA_GLOBALSINDEX, varname);
```

## 3.4 - C zárványok

Amikor egy C függvény létrejön, néhány érték társítható hozzá, ami így egy *C zárványt* eredményez; ezek az értékek a *felsőértékek*, és a függvények számára bármikor elérhetőek, amikor meghívódnak (lásd [lua\\_pushcclosure](#)).

Amikor egy C függvény meghívódik, a felsőértékek egy meghatározott pszeudo-indexen helyezkednek el. Ezeket a pszeudoindexeket a `lua_upvalueindex` makró hozza létre. Az első függvényhez társított érték a `lua_upvalueindex(1)` pozícióban található, és így tovább. Bármely `lua_upvalueindex(n)` elérés esetén, ahol *n* nagyobb, mint a pillanatnyi függvény felsőértékeinek a száma, egy elfogadható (de nem érvényes) indexet eredményez.

## 3.5 - Registry

A Lua biztosít egy *registryt* is, amely egy előre definiált tömb, ahol a C kód bármilyen szükséges Lua értéket tárolhat. Ez a tömb mindig a `LUA_REGISTRYINDEX` pszeudoindex pozícióban található. Bármilyen C eljáráskönyvtár tárolhat adatot ebben a tömbben, csak arra kell ügyelni, hogy ne legyen névütközés, azaz hogy más kulcsokat használjon, mint a többi eljáráskönyvtár. Kulcsként ajánlatos az eljáráskönyvtár nevét használni karakterlánc formában, vagy egy könnyű userdata típust, amely a kódban a C objektum címezése.

Az egész típusú kulcsokat a registryben a hivatkozási mechanizmus használja, amelyet a kisegítő eljáráskönyvtár hoz létre, így más célra nem használható.

## 3.6 - Hibakezelés C-ben

Belsőleg a Lua a `C longjmp`-ot használja a hibakezelésre. (Kivételek is használhatóak a C++ kódban; lásd a `luaconf.h` fájlt.) Amikor a Lua valamilyen hibába ütközik (mint például memória-lefoglalási hibák, típushibák, szintaktikai hibák és futási hibák), egy hibához ér, azaz egy hosszú ugrást hajt végre. A *védett környezet* a `setjmp`-ot használja visszaállítási pontok létrehozásához, bármilyen hiba a legutolsó aktív visszaállítási ponthoz ugrik.

Majdnem az összes API függvény okozhat hibát, például egy memória-lefoglalási hibán keresztül. A következő függvények védett módban futnak (azaz futásukkor egy védett környezetet hoznak létre), így ezek soha nem okoznak hibát: [lua\\_newstate](#), [lua\\_close](#), [lua\\_load](#), [lua\\_pcall](#), és [lua\\_cpcall](#).

Egy C függvényen szándékosan is lehet hibát okozni a [lua\\_error](#) meghívásával.

## 3.7 - Függvények és típusok

A következőkben szerepelnek a C API függvényei és típusai, ABC sorrendben.

---

### lua\_Alloc

```
typedef void * (*lua_Alloc) (void *ud,  
    void *ptr,  
    size_t osize,  
    size_t nsize);
```

A memória-lefoglalási függvény típusa, amit a Lua állapotok használnak. A lefoglaló függvénynek hasonlóan kell működnie, mint a `realloc`, de nem pont ugyanúgy. Az argumentumai az `ud`, amely a [lua\\_newstate](#) nem átlátszó mutatója; `ptr`, egy mutató, amely a lefoglalandó/újrafoglalandó/felszabadítandó memóriablokkra mutat, `osize`, a blokk eredeti mérete; `nsize`, a blokk új mérete. A `ptr` értéke akkor, és csakis akkor `NULL` ha az `osize` értéke zéró. Amikor az `nsize` értéke zéró, a lefoglaló visszatérési értéke `NULL`; ha `osize` nem zéró, akkor fel kell szabadítania a `ptr` által mutatott blokkot. Amikor `nsize` nem zéró, a lefoglaló akkor, és csakis akkor tér vissza `NULL` értékkel, ha nem tudta végrehajtani a kérést. Ha `nsize` nem zéró és `osize` zéró, a lefoglalónak úgy kell működnie, mint a `malloc`-nak. Amikor sem az `nsize` sem az `osize` nem zéró, a lefoglaló úgy működik, mint a `realloc`. A Lua feltételezi, hogy a lefoglaló soha nem hibázik, ha `osize >= nsize`.

A következőkben a lefoglaló függvény egyszerű alkalmazása szerepel. Ezt a kiegészítő eljáráskönyvtárban a [lua\\_newstate](#) használja.

```
static void *l_alloc (void *ud, void *ptr, size_t osize, size_t nsize) {  
    (void)ud; /* not used */  
    (void)osize; /* not used */  
    if (nsize == 0) {  
        free(ptr); /* ANSI requires that free(NULL) has no effect */  
        return NULL;  
    } else  
        /* ANSI requires that realloc(NULL, size) == malloc(size) */  
        return realloc(ptr, nsize);  
}
```

---

### lua\_atpanic

```
lua_CFunction lua_atpanic (lua_State *L, lua_CFunction panicf);
```

Beállít egy új pánik függvényt, és visszatér a régivel.

Ha a védett környezeten kívül hiba keletkezik, a Lua először a *pánik függvényt*, majd az `exit(EXIT_FAILURE)` függvényt hívja meg, így kilép a host alkalmazásba. A pánik függvény használatával megelőzhető ez a kilépés, ha soha nem tér vissza (pl. csinál egy hosszú ugrást).

A pánik függvény elérheti a hibaüzenetet is, ami a verem tetején található.

---

## lua\_call

```
void lua_call (lua_State *L, int nargs, int nresults);
```

Meghív egy függvényt.

Egy függvény meghívásához a következő szabályokat kell betartani: először, a hívandó függvényt a verembe kell helyezni; utána az argumentumokat közvetlen sorrendben, azaz az elsőt először. Végül meghívható a függvény a [lua\\_call](#) segítségével; `nargs` a verembe tett argumentumok száma. Minden argumentum és a függvény értéke a függvény hívásakor a veremből lesz kiemelve. A függvény eredmények a függvény visszatérésekor a veremben lesznek elhelyezve. Az eredmények számát a `nresults` szabja meg; ennek hiányában a `nresults` értéke `LUA_MULTRET`. Ebben az esetben a függvény *minden* eredménye verembe lesz téve. A Lua gondoskodik arról, hogy a visszatért értékek elférjenek a veremben. A függvény eredményei közvetlen sorrendben lesznek elhelyezve a veremben (azaz a legelső eredmény kerül bele először), így a hívás után a verem tetején a legutolsó eredmény lesz.

A hívott függvény minden hibája felfelé lesz továbbítva (egy `longjmp` használatával).

A következő minta megmutatja, hogyan hívható meg a Lua kód a host programból:

```
a = f("how", t.x, 14)
```

Ugyanez C-ben:

```
lua_getfield(L, LUA_GLOBALSINDEX, "f"); /* hívandó függvény */
lua_pushstring(L, "how"); /* első argumentum */
lua_getfield(L, LUA_GLOBALSINDEX, "t"); /* Az indexelendő tömb */
lua_getfield(L, -1, "x"); /* t.x eredményének elhelyezése (második arg) */
lua_remove(L, -2); /* 't' eltávolítása a veremből */
lua_pushinteger(L, 14); /* harmadik argumentum */
lua_call(L, 3, 1); /* függvény hívása három argumentummal és egy
eredménnyel */
lua_setfield(L, LUA_GLOBALSINDEX, "a"); /* az 'a' globális változó
beállítása */
```

A fenti kód "kiegyensúlyozott": a végére a verem az eredeti állapotába tér vissza. Ez egy fontos tanács programozóknak.

---

## lua\_CFunction

```
typedef int (*lua_CFunction) (lua_State *L);
```

### A C függvények típusa.

A Lua-val történő tökéletes kommunikáció érdekében a C függvénynek a következő szabályokat kell követnie (ezek szabályozzák a paraméterek és az eredmények átadását): A C függvény megkapja az argumentumokat a Lua-tól annak vermében, követlen sorrendben (az első argumentum szerepel az első helyen). Így a függvény indulásakor a `lua_gettop(L)` a függvény argumentumainak számával tér vissza. Az első argumentum (ha van), az 1-es indexen, míg az utolsó a `lua_gettop(L)` indexen helyezkedik el. Az eredmények visszatéréséhez a Lua-ba a C függvény a verembe helyezi azokat közvetlen sorrendben (tehát az elsőt helyezi bele először), és az eredmények számával tér vissza. A veremben található további értékeket a Lua figyelmen kívül hagyja. Mint egy Lua függvény, a Lua által hívott C függvénynek is számos visszatérési értéke lehet.

A következő példafüggvény a változó számú szám argumentumok átlagával és összegével tér vissza:

```
static int foo (lua_State *L) {
    int n = lua_gettop(L); /* argumentumok száma */
    lua_Number sum = 0;
    int i;
    for (i = 1; i <= n; i++) {
        if (!lua_isnumber(L, i)) {
            lua_pushstring(L, "incorrect argument to function 'average'");
            lua_error(L);
        }
        sum += lua_tonumber(L, i);
    }
    lua_pushnumber(L, sum/n); /* első eredmény */
    lua_pushnumber(L, sum); /* második eredmény */
    return 2; /* eredmények száma */
}
```

---

## lua\_checkstack

```
int lua_checkstack (lua_State *L, int extra);
```

Megbizonyosodik arról, hogy van legalább `extra` szabad veremhely a veremben. `false` értékkel tér vissza, ha nem tudta megnövelni a verem méretét a szükségesre. Ez a függvény soha nem kicsinyíti a verem méretét; ha a verem mérete nagyobb, mint az új méret, úgy hagyja.

---

## lua\_close

```
void lua_close (lua_State *L);
```

A megadott Lua állapot összes objektumát megsemmisíti (a megfelelő szemétgyűjtő metaeljárás meghívásával, ha van) és az állapot által használt összes dinamikus memóriát felszabadítja. Néhány platformon nem szükséges meghívni ezt a függvényt, mivel minden erőforrás fel lesz szabadítva, mikor a host program futása véget ér. Viszont a hosszú futású programok esetén, mint például egy webszerver, amint nincs rá szükség, azonnal fel kell szabadítani ezeket, hogy ne nőhessenek túl nagyra.

---

#### **lua\_concat**

```
void lua_concat (lua_State *L, int n);
```

Összefűzi a verem tetején lévő  $n$  értéket, kiveszi őket, majd az eredményt a verem tetején helyezi el. Ha  $n$  értéke 1, az eredmény a veremben lévő egyetlen karakterlánc (tehát nem tesz semmit); ha  $n$  0, az eredmény egy üres karakterlánc. Az összefűzés a Lua szabályait követi (lásd [§2.5.4](#)).

---

#### **lua\_cpcall**

```
int lua_cpcall (lua_State *L, lua_CFunction func, void *ud);
```

A `func` C függvényt védett módban futtatja. A `func` vermében csak egyetlen elem van, egy könnyű userdata típusú, melynek tartalma `ud`. Hiba esetén a [lua\\_cpcall](#) ugyanazzal a hibakóddal tér vissza, mint a [lua\\_pcall](#), plusz a hibaobjektummal a verem tetején, egyébként a visszatérési értéke zéró, és nem változtatja meg a verem tartalmát. A `func` minden visszatérési értéke figyelmen kívül lesz hagyva.

---

#### **lua\_createtable**

```
void lua_createtable (lua_State *L, int narr, int nrec);
```

Egy üres tömböt készít, majd a verem tetejére helyezi. Az új tömbnek `narr` számú előre lefoglalt helye van tömb elemek és `nrec` helye nem-tömb elemek számára. Az elő-lefoglalás akkor lehet hasznos, ha pontosan tudható, mennyi eleme lesz a tömbnek. Egyéb esetben a [lua\\_newtable](#) függvény használandó.

---

#### **lua\_dump**

```
int lua_dump (lua_State *L, lua_Writer writer, void *data);
```

A megadott függvényt bináris csonkká alakítja át. Egy Lua függvényt kap a verem tetején, és ennek a bináris reprezentációját készíti el, ha ez újra be lesz töltve, ugyanazt a függvényt adja vissza, mint ami az átalakítás előtt volt. A csonk részeinek

létrehozása közben a [lua\\_dump](#) meghívja a `writer` függvényt is (lásd [lua\\_Writer](#)) az adott `data` paraméterrel, írásra.

A visszatérési érték egy hibakód, amely az író által visszaadott utolsó érték; 0 esetén nem történt hiba.

Ez a függvény nem emeli ki a Lua függvényt a veremből.

---

#### **lua\_equal**

```
int lua_equal (lua_State *L, int index1, int index2);
```

Visszatérési értéke 1, ha az `index1` és `index2` elfogadható indexeknél található értékek megegyeznek, a Lua `==` operátorának szemantikáját követve (így meghívhat metaeljárásokat is). Egyéb esetben a visszatérési értéke 0. Szintén 0 a visszatérési értéke, ha valamelyik index nem érvényes.

---

#### **lua\_error**

```
int lua_error (lua_State *L);
```

Egy Lua hibát generál. A hibaüzenetnek (amely bármilyen Lua típus érték lehet) a verem tetején kell elhelyezkednie. A függvény hosszú ugrást hajt végre, így soha nem rendelkezik visszatérési értékkel. (lásd [luaL\\_error](#)).

---

#### **lua\_gc**

```
int lua_gc (lua_State *L, int what, int data);
```

A szemétkgyűjtőt szabályozza.

Ez a függvény többféle folyamatot is végrehajthat, a `what` paraméter értékétől függően:

- **LUA\_GCSTOP:** megállítja a szemétkgyűjtőt.
- **LUA\_GCRESTART:** újraindítja a szemétkgyűjtőt.
- **LUA\_GCCOLLECT:** elindít egy teljes szemétkgyűjtő kört.
- **LUA\_GCCOUNT:** a Lua által használt memória pillanatnyi értékét adja vissza (Kbyte-okban).
- **LUA\_GCCOUNTB:** visszatérési értéke a Lua által felhasznált memória értéke (byte-okban) és 1024 osztásából származó maradék.
- **LUA\_GCSTEP:** végrehajt egy növekményes szemétkgyűjtő-lépést. A lépés "méretét" a `data` határozza meg (nagyobb érték mellett több lépés) meghatározatlan módon. Ha a lépés méretét szabályozni akarsz, a `data`

értékével kell kísérletezni. Visszatérési értéke 1, ha a lépéssel befejeződött egy szemétygyűjtő-kör.

- **LUA\_GCSETPAUSE:** A gyűjtő *szünetét* állítja be `data/100` értékre (lásd [§2.10](#)). Visszatérési értéke a szünet előző értéke.
- **LUA\_GCSETSTEPMUL:** A gyűjtő *lépésszorozóját* állítja be `arg/100` értékre (lásd [§2.10](#)). Visszatérési értéke a lépésszorozó előző értéke.

---

### **lua\_getallocf**

```
lua_Alloc lua_getallocf (lua_State *L, void **ud);
```

Visszatérési értéke a megadott állapot memória-lefoglaló függvénye. Ha az `ud` nem `NULL`, a Lua a [lua\\_newstate](#) számára átadott nem átlátszó mutatót az `*ud`-ben tárolja.

---

### **lua\_getfenv**

```
void lua_getfenv (lua_State *L, int index);
```

A verembe helyezi a megadott indexhez tartozó érték környezeti tömbjét.

---

### **lua\_getfield**

```
void lua_getfield (lua_State *L, int index, const char *k);
```

A verembe helyezi a `t[k]` értékét, ahol `t` az érvényes `index` index értéke. Mint a Lua nyelvben, ez a függvény is kiválthatja az "index" metaeljárást (lásd [§2.8](#)).

---

### **lua\_getglobal**

```
void lua_getglobal (lua_State *L, const char *name);
```

A verembe helyezi a globális `name` változó értékét. Ez makróként definiált:

```
#define lua_getglobal(L,s) lua_getfield(L, LUA_GLOBALSINDEX, s)
```

---

### **lua\_getmetatable**

```
int lua_getmetatable (lua_State *L, int index);
```

A verembe helyezi a megadott elfogadható indexen található érték metatömbjét. Ha az `index` nem érvényes, vagy az értéknek nincs metatömbje, akkor a visszatérési érték 0, és semmi nem kerül a verembe.

---

### **lua\_gettable**

```
void lua_gettable (lua_State *L, int index);
```

A verembe helyezi a  $t[k]$  értékét, ahol  $t$  az érvényes `index` index értéke és  $k$  az értéke a verem tetején.

Ez a függvény kiemeli a veremből az adott kulcsot (és az eredményét rakja be a helyére). Mint a Lua nyelvben, ez a függvény is kiválthatja az "index" metaeljárást (lásd [§2.8](#)).

---

### **lua\_gettop**

```
int lua_gettop (lua_State *L);
```

Visszatérési értéke a verem legfelső elemének indexe. Mivel az indexek 1-től indulnak, ez a szám megegyezik a veremben lévő elemek számával (és így a 0 azt jelenti, hogy a verem üres).

---

### **lua\_insert**

```
void lua_insert (lua_State *L, int index);
```

A legfelső elemet a megadott érvényes indexre mozgatja, és a fentebbi elemeket felfelé, szabad helyre csúsztatja. Nem hívható pseudo-indexszel, mivel egy pseudo-index nem az aktuális verempozíciót adja vissza.

---

### **lua\_Integer**

```
typedef ptrdiff_t lua_Integer;
```

Ezt a típust a Lua API használja egész típusú értékek létrehozásához.

Alapértelmezés szerint ez egy `ptrdiff_t`, amely rendszerint a legnagyobb integrált típus, amelyet a gép "kényelmesen" kezelni tud.

---

### **lua\_isboolean**

```
int lua_isboolean (lua_State *L, int index);
```

Visszatérési értéke 1, ha a megadott elfogadható indexen található érték típusa boolean, egyéb esetben 0.

---

#### **lua\_iscfunction**

```
int lua_iscfunction (lua_State *L, int index);
```

Visszatérési értéke 1, ha a megadott elfogadható indexen található érték egy C függvény, egyéb esetben 0.

---

#### **lua\_isfunction**

```
int lua_isfunction (lua_State *L, int index);
```

Visszatérési értéke 1, ha a megadott elfogadható indexen található érték függvény (akár C, akár Lua), egyéb esetben 0.

---

#### **lua\_islightuserdata**

```
int lua_islightuserdata (lua_State *L, int index);
```

Visszatérési értéke 1, ha a megadott elfogadható indexen található érték könnyű userdata, egyéb esetben 0.

---

#### **lua\_isnil**

```
int lua_isnil (lua_State *L, int index);
```

Visszatérési értéke 1, ha a megadott elfogadható indexen található érték **nil**, egyéb esetben 0.

---

#### **lua\_isnumber**

```
int lua_isnumber (lua_State *L, int index);
```

Visszatérési értéke 1, ha a megadott elfogadható indexen található érték szám, vagy számmá alakítható karakterlánc, egyéb esetben 0.

---

#### **lua\_isstring**

```
int lua_isstring (lua_State *L, int index);
```

Visszatérési értéke 1, ha a megadott elfogadható indexen található érték karakterlánc vagy szám (amely mindig karakterlánccá alakítható), egyéb esetben 0.

---

#### **lua\_istable**

```
int lua_istable (lua_State *L, int index);
```

Visszatérési értéke 1, ha a megadott elfogadható indexen található érték tömb, egyéb esetben 0.

---

#### **lua\_isthread**

```
int lua_isthread (lua_State *L, int index);
```

Visszatérési értéke 1, ha a megadott elfogadható indexen található érték szál, egyéb esetben 0.

---

#### **lua\_isuserdata**

```
int lua_isuserdata (lua_State *L, int index);
```

Visszatérési értéke 1, ha a megadott elfogadható indexen található érték userdata (akár teljes, akár könnyű), egyéb esetben 0.

---

#### **lua\_lessthan**

```
int lua_lessthan (lua_State *L, int index1, int index2);
```

Visszatérési értéke 1, ha a megadott elfogadható `index1` indexen található érték kisebb, mint az `index2` elfogadható indexen található érték, a Lua `<` operátor szemantikájának megfelelően (így metaeljárások is meghívódhatnak). Egyéb esetben a visszatérési érték 0. Szintén 0 a visszatérési érték, ha valamelyik index nem érvényes.

---

#### **lua\_load**

```
int lua_load (lua_State *L,  
             lua_Reader reader,  
             void *data,  
             const char *chunkname);
```

Betölt egy Lua csonkot. Ha közben nem történik hiba, a `lua_load` a Lua függvényként lefordított csonkot helyezi a verem tetejére. Egyéb esetben egy hibaüzenetet helyez oda. A `lua_load` visszatérési értékei:

- **0**: nincs hiba;
- **LUA\_ERRSYNTAX**: szintaktikai hiba az előfordítás közben;
- **LUA\_ERRMEM**: memória lefoglalási hiba.

A függvény csak betölti a csonkot, de nem futtatja le azt.

A `lua_load` automatikusan érzékeli, hogy a csonk szöveges vagy bináris, és ennek megfelelően tölti be azt (lásd a `luac` programot).

A `lua_load` egy felhasználó által betöltött `reader` függvényt használ a csonk olvasására (lásd `lua_Reader`). A `data` argumentum az olvasó függvénynek átadott, nem átlátszó érték.

A `chunkname` argumentum nevet ad a csonknak, amely a hibaüzenetekben, valamint hibakereséskor van használatban (lásd §3.8).

---

#### **lua\_newstate**

```
lua_State *lua_newstate (lua_Alloc f, void *ud);
```

Létrehoz egy új, független állapotot. Visszatérési értéke `NULL`, ha az állapot nem létrehozható (memória hiány miatt). Az `f` argumentum a lefoglaló függvény; a Lua a teljes memórialefoglalást ezen a függvényen keresztül végzi. A második, `ud`, egy nem átlátszó mutató, amelyet a Lua a lefoglaló függvénynek ad át minden híváskor.

---

#### **lua\_newtable**

```
void lua_newtable (lua_State *L);
```

Egy új, üres tömböt hoz létre, és a verem tetejére helyezi azt. Megegyezik a `lua_createtable(L, 0, 0)` hívással.

---

#### **lua\_newthread**

```
lua_State *lua_newthread (lua_State *L);
```

Létrehoz egy új szálát, a verembe helyezi, és annak a `lua_State` értéknek a mutatójával tér vissza, amelyik ezt a szálát adja vissza. Az ebből a függvényből visszatért új állapot osztozik az eredeti állapot globális objektumaival (például tömbjeivel), de rendelkezik egy független végrehajtási veremmel is.

Egy szál lezárására vagy megsemmisítésére nincs kifejezett függvény. A szálakat a szemétygyűjtő algoritmus semmisíti meg, mint minden Lua objektumot.

---

#### **lua\_newuserdata**

```
void *lua_newuserdata (lua_State *L, size_t size);
```

A függvény felszabadítja a megadott méretű memóriaterületet, és a verembe helyezi az új teljes userdata elemet a blokk címével, és ezzel a címmel tér vissza.

A userdata C értékeket hoz létre a Lua-ban. Egy *teljes userdata* egy memóriablokkot reprezentál. Ez egy objektum (mint egy tömb): létre kell hozni, lehet saját metatömbje, és művelet hajtható végre, amikor megsemmisítésre kerül. Egy teljes userdata csak önmagával egyenlő (raw egyenlőség esetén).

Amikor a Lua összegyűjt egy olyan teljes userdata elemet, amelynek van `gc` metaeljárása, a Lua meghívja azt, majd a userdata elemet véglegesítettnek jelöli. Amikor ez a userdata elem újra összegyűjtésre kerül, a Lua felszabadítja a megfelelő memóriát.

---

#### **lua\_next**

```
int lua_next (lua_State *L, int index);
```

Kiemel egy kulcsot a veremből, majd a megadott indexen található kulcs-érték párt helyezi bele (a megadott kulcs utáni "következő" párt). Ha nincs több elem a tömbben, a [lua\\_next](#) visszatérési értéke 0 (és nem helyez a verembe semmit).

Egy tipikus bejárás így néz ki:

```
/* A tömb a veremben a 't' indexnél helyezkedik el */
lua_pushnil(L); /* első kulcs */
while (lua_next(L, t) != 0) {
    /* 'kulcs' a -2-es indexnél van, az 'érték' -1 indexnél */
    printf("%s - %s\n",
        lua_typename(L, lua_type(L, -2)), lua_typename(L, lua_type(L, -1)));
    lua_pop(L, 1); /* eltávolítja az 'értéket'; megtartja a 'kulcsot' a
következő iterációhoz */
}
```

Egy tömb bejárása közben ne használjuk közvetlenül a [lua\\_tolstring](#) hívást egy kulcson, hacsak nem biztos, hogy az aktuális kulcs karakterlánc. A [lua\\_tolstring](#) újrahívása *megváltoztatja* a megadott indexen található értéket, ami összezavarja a következő [lua\\_next](#) hívást.

---

#### **lua\_Number**

```
typedef double lua_Number;
```

A Lua által használt számok típusa. Alapértelmezés szerint ez dupla (double), de megváltoztatható a `luaconf.h` fájlban.

A konfigurációs fájl segítségével a Lua más szám-típusokkal is végezhet műveleteket (pl. lebegőpontos (float) vagy hosszú (long)).

---

### `lua_objlen`

```
size_t lua_objlen (lua_State *L, int index);
```

Visszatérési értéke a megadott elfogadható indexen található érték "hossza": karakterlánc esetén annak hossza, tömbök esetén a hossz operátor eredménye ('#'); userdata típus esetén a számára lefoglalt memóriablokk mérete, egyéb értékek esetén 0.

---

### `lua_pcall`

```
lua_pcall (lua_State *L, int nargs, int nresults, int errfunc);
```

Védett módban hív meg egy függvényt.

Mind a `nargs`, mind a `nresults` jelentése ugyanaz, mint a [lua\\_call](#) esetén. Ha nem történik hiba a hívás közben, [lua\\_pcall](#) pontosan ugyanúgy viselkedik, mint a [lua\\_call](#). Azonban ha hiba történik, a [lua\\_pcall](#) lekezeli azt, egyetlen értéket helyez a verem tetejére (a hibaüzenetet), és a hibakóddal tér vissza. A [lua\\_call](#)-hoz hasonlóan, a [lua\\_pcall](#) is mindig eltávolítja a veremből a függvényt, valamint annak argumentumait.

Ha az `errfunc` értéke 0, akkor a veremben visszatérő hibaüzenet megegyezik az eredeti hibaüzenettel. Egyéb esetben az `errfunc` egy *hiba kezelő függvény* veremindexe. (A jelenlegi implementációban ez az index nem lehet pseudo-index.) Futtatási hiba esetén ez a függvény a hibaüzenettel lesz meghívva, és a visszatérési értéke a [lua\\_pcall](#) által a verembe helyezett hibaüzenet lesz.

A hibakezelő függvény leginkább arra szolgál, hogy további hibakeresési információkat adhassunk a hibaüzenethez, mint például a verem visszavezetés (stack traceback). Ezek az információk a [lua\\_pcall](#) visszatérése után már nem gyűjthetők össze, mivel akkorra a verem már kiürül.

A [lua\\_pcall](#) függvény visszatérési értéke 0 siker esetén, egyéb esetben a következő hibakódok szerepelhetnek (a `lua.h` fájlban vannak definiálva):

- **LUA\_ERRRUN:** futtatási hiba (runtime error).

- **LUA\_ERRMEM:** memória lefoglalási hiba. Ilyen hiba esetén a Lua nem hívja meg a hibakezelő függvényt.
  - **LUA\_ERRERR:** Hiba a hibakezelő függvény futtatása közben.
- 

#### **lua\_pop**

```
void lua_pop (lua_State *L, int n);
```

Kiemel  $n$  elemet a veremből.

---

#### **lua\_pushboolean**

```
void lua_pushboolean (lua_State *L, int b);
```

A verembe helyez egy boolean értéket  $b$  értékkel.

---

#### **lua\_pushcclosure**

```
void lua_pushcclosure (lua_State *L, lua_CFunction fn, int n);
```

Egy új C zárványt helyez a verembe.

Amikor egy C függvény létrejön, társítható hozzá néhány érték, ami így egy C zárványt hoz létre (lásd [§3.4](#)); ezután ezek az értékek bármikor elérhetőek lesznek, amikor a függvény meg lesz hívva. Értékek C függvényhez társításához először ezeket az értékeket a verembe kell helyezni (több érték esetén az első érték legyen először elhelyezve). Ezután a [lua\\_pushcclosure](#) lesz meghívva, hogy hozza létre a C függvényt és helyezze a verembe. Az  $n$  argumentum adja meg, hogy mennyi érték van a függvényhez társítva. A [lua\\_pushcclosure](#) kiemeli az értékeket a veremből.

---

#### **lua\_pushcfunction**

```
void lua_pushcfunction (lua_State *L, lua_CFunction f);
```

A verembe helyez egy C függvényt. A függvény egy C függvényre mutató mutatót kap, és a verembe helyezi a `function` Lua típusát, így amikor meg lesz hívva, ehhez a megfelelő C függvényt hívja segítségül.

Bármilyen, Lua-ban regisztrálandó függvénynek pontosan követnie kell a protokollt, hogy megkaphassa a paramétereit, és visszatérhessen az eredményekkel (lásd [lua\\_CFunction](#)).

A `lua_pushcfunction(L, f)` megegyezik a következővel: `lua_pushcclosure(L, f, 0)`.

---

### **lua\_pushfstring**

```
const char *lua_pushfstring (lua_State *L, const char *fmt, ...);
```

A verembe helyez egy formázott karakterláncot, és a karakterláncra mutató pointerrel tér vissza. Hasonlít a `sprintf` C függvényhez, de van néhány fontos különbség:

- Nem kell helyet felszabadítani az eredménynek: a visszatérési érték egy Lua karakterlánc, és a Lua gondoskodik a memória-lefoglalásról (és felszabadításról, a szemétygyűjtésen keresztül).
  - Az átalakítási vezérlők korlátozottabbak. Nincsenek jelzők (flagek), szélességek (widths) és pontosságok. Az átalakítási vezérlők a következők lehetnek: `'%%'` (Egy `'%'` jelet helyez a karakterláncba), `'%s'` (egy zéró-végű karakterláncot helyez el, méretbeli korlátozások nélkül), `'%f'` (egy [lua\\_Number](#)-t helyez el), `'%p'` (egy mutatót helyez el hexadecimális számként), `'%d'` (egy `int` egész számot helyez el), és `'%c'` (egy `int` egész számot helyez el karakterként).
- 

### **lua\_pushinteger**

```
void lua_pushinteger (lua_State *L, lua_Integer n);
```

Egy `n` értékű egész számot helyez a verembe.

---

### **lua\_pushlightuserdata**

```
void lua_pushlightuserdata (lua_State *L, void *p);
```

Egy könnyű userdata-t helyet a verembe.

A userdata C értékeket jelent Lua-ban. Egy *könnyű userdata* egy mutatót képvisel. Ez egy érték (mint egy szám): nem kell létrehozni, nincs egyedi metatömbje és nem lesz összegyűjtve (mivel soha nem is volt létrehozva). Egy könnyű userdata megegyezik "bármelyik" könnyű userdata-val, amelynek ugyanaz a C címzése.

---

### **lua\_pushlstring**

```
void lua_pushlstring (lua_State *L, const char *s, size_t len);
```

A verembe helyezi az `s` által mutatott `len` méretű karakterláncot. A Lua egy belső másolatot készít (vagy újra felhasznál) az adott karakterláncról, így az `s` memóriaterülete közvetlenül a függvény visszatérése után felszabadítható vagy újra felhasználható. A karakterlánc tartalmazhat beágyazott zérókat.

---

#### **lua\_pushnil**

```
void lua_pushnil (lua_State *L);
```

Egy nil értéket helyez el a verem tetején.

---

#### **lua\_pushnumber**

```
void lua_pushnumber (lua_State *L, lua_Number n);
```

Egy `n` értékű számot helyez a verembe.

---

#### **lua\_pushstring**

```
void lua_pushstring (lua_State *L, const char *s);
```

A verembe helyezi az `s` által mutatott `len` méretű, zéró végű karakterláncot. A Lua egy belső másolatot készít (vagy újra felhasznál) az adott karakterláncról, így az `s` memóriaterülete közvetlenül a függvény visszatérése után felszabadítható vagy újra felhasználható. A karakterlánc nem tartalmazhat beágyazott zérókat; az első ilyen a karakterlánc végét fogja jelenteni.

---

#### **lua\_pushthread**

```
int lua_pushthread (lua_State *L);
```

A verembe helyezi az `L` által képviselt szálat. Visszatérési értéke 1, ha ez a szál az adott állapot főszála.

---

#### **lua\_pushvalue**

```
void lua_pushvalue (lua_State *L, int index);
```

A verembe helyezi a megadott érvényes indexen található érték másolatát.

---

### **lua\_pushvfstring**

```
const char *lua_pushvfstring (lua_State *L,  
    const char *fmt,  
    va_list argp);
```

Megegyezik a [lua\\_pushfstring](#) hívással, kivéve, hogy ez egy `va_list` paramétert kap az argumentumok száma helyett.

---

### **lua\_rawequal**

```
int lua_rawequal (lua_State *L, int index1, int index2);
```

Visszatérési értéke 1, ha az `index1` és `index2` elfogadható indexen található értékek primitíven megegyeznek (azaz bármilyen metaeljárás meghívása nélkül). Egyéb esetben a visszatérési értéke 0. Szintén 0-val tér vissza, ha a megadott indexek valamelyike nem érvényes.

---

### **lua\_rawget**

```
void lua_rawget (lua_State *L, int index);
```

A [lua\\_gettable](#) híváshoz hasonlóan működik, de raw elérést hajt végre (tehát metaeljárások nélkül).

---

### **lua\_rawgeti**

```
void lua_rawgeti (lua_State *L, int index, int n);
```

A verembe helyezi a `t[n]` értékét, ahol `t` az érvényes `index` index értéke. Az elérés raw formátumú, így nem hajt végre metaeljárásokat.

---

### **lua\_rawset**

```
void lua_rawset (lua_State *L, int index);
```

A [lua\\_settable](#) híváshoz hasonlóan működik, de raw értékadást hajt végre (tehát metaeljárások nélkül).

---

### **lua\_rawseti**

```
void lua_rawseti (lua_State *L, int index, int n);
```

Ugyanazt hajtja végre, mint a `t[n] = v`, ahol `t` az érvényes `index` index értéke, és `v` a verem tetején lévő érték.

Ez a függvény kiemeli a verem tetején lévő értéket. Az értékadás `raw` formátumú, így nem hajt végre metaeljárásokat.

---

#### **lua\_Reader**

```
typedef const char * (*lua_Reader) (lua_State *L,  
    void *data,  
    size_t *size);
```

Az olvasó függvényt a [lua\\_load](#) használja. Minden alkalommal, amikor szüksége van egy csonk újabb részére, a [lua\\_load](#) meghívja az olvasót, végigmenve a `data` paraméteren. Az olvasónak a csonk új részletét tartalmazó memóriablokk mutatójával kell visszatérnie, és a `size` értékét a blokk méretére kell állítania. A blokknak addig kell léteznie, amíg az olvasó függvény újra meg lesz hívva. A csonk végét az jelenti, ha az olvasó visszatérési értéke `NULL`. Az olvasó bármekkora méretű darabbal visszatérhet, ami nagyobb, mint nulla.

---

#### **lua\_register**

```
void lua_register (lua_State *L, const char *name, lua_CFunction f);
```

A megadott `f` C függvényt állítja be a globális `name` új értékeként. Ez egy makróként van definiálva:

```
#define lua_register(L,n,f) (lua_pushcfunction(L, f), lua_setglobal(L, n))
```

---

#### **lua\_remove**

```
void lua_remove (lua_State *L, int index);
```

Eltávolítja a megadott érvényes indexen található értéket, majd az előlött lévő indexeket lefelé csúsztatva betölti a hézagokat. Ne hívható meg pseudo-indexszel, mivel egy pseudo-index nem az aktuális verempozíció.

---

#### **lua\_replace**

```
void lua_replace (lua_State *L, int index);
```

A legfelső elemet a megadott pozícióra mozgatja (és kiemeli azt), a többi elem csúsztatása nélkül (így áthelyezi a megadott pozícióban lévő értéket).

---

## **lua\_resume**

```
int lua_resume (lua_State *L, int narg);
```

Elindítja és folytatja a korutint a megadott szálban.

Egy korutin indításához először létre kell hozni egy új szálat (lásd [lua\\_newthread](#)); majd a vermébe kell helyezni fő függvényét és annak argumentumait; ezután hívható a [lua\\_resume](#), ahol a `narg` az argumentumok számát adja meg. Ez a hívás akkor tér vissza, ha a korutin szünetel, vagy befejezi a futását. Amikor visszatér, a verem tartalmazza a [lua\\_yield](#)-nek átadott összes értéket, vagy az összes, főfüggvény által visszatért értéket. A [lua\\_resume](#) visszatérési értéke `LUA_YIELD`, ha a korutin szünetel, 0, ha a korutin hiba nélkül befejezi futását, vagy hiba esetén egy hibakód (lásd [lua\\_pcall](#)). Hiba esetén a verem nem ürül ki, így használható rajta a hibakereső API. A hibaüzenet a verem tetején található. A korutin újraindításához annak vermébe kell helyezni a `yield` visszatérési értékeit, majd utána meghívni a [lua\\_resume](#)-t.

---

## **lua\_setallocf**

```
void lua_setallocf (lua_State *L, lua_Alloc f, void *ud);
```

Megváltoztatja egy megadott állapot lefoglaló függvényét `f`-re, `ud` felhasználói adattal.

---

## **lua\_setfenv**

```
int lua_setfenv (lua_State *L, int index);
```

Kiemel egy tömböt a veremből, és a megadott indexen található érték új környezetként állítja azt be. Ha a megadott indexen lévő érték nem függvény, vagy nem userdata, a [lua\\_setfenv](#) visszatérési értéke 0. Egyéb esetben 1.

---

## **lua\_setfield**

```
void lua_setfield (lua_State *L, int index, const char *k);
```

Ugyanazt hajtja végre, mint a `t[k] = v`, ahol `t` az érvényes `index` index értéke, és `v` a verem tetején lévő érték.

Ez a függvény kiemeli a verem tetején lévő értéket. Mint a Lua, ez a függvény is végrehajthatja a "newindex" metaeljárást (lásd [§2.8](#)).

---

## **lua\_setglobal**

```
void lua_setglobal (lua_State *L, const char *name);
```

Kiemel egy értéket a veremből, és beállítja a globális `name` új értékeként. Ez egy makróként van definiálva:

```
#define lua_setglobal(L,s) lua_setfield(L, LUA_GLOBALSINDEX, s)
```

---

### **lua\_setmetatable**

```
int lua_setmetatable (lua_State *L, int index);
```

Kiemel egy tömböt a veremből, és a megadott elfogadható indexen található érték új metatömbjeként állítja azt be.

---

### **lua\_settable**

```
void lua_settable (lua_State *L, int index);
```

Ugyanazt hajtja végre, mint a `t[k] = v`, ahol `t` az érvényes `index` index értéke, `v` a verem tetején lévő érték és `k` a verem tetejétől számított második érték.

Ez a függvény mind a kulcsot, mind az értéket kiemeli a veremből. Mint a Lua, ez a függvény is végrehajthatja a "newindex" metaeljárást (lásd [§2.8](#)).

---

### **lua\_settop**

```
void lua_settop (lua_State *L, int index);
```

Bármilyen elfogadható indexet elfogad, vagy 0-t, és a verem tetejét ehhez az elemhez állítja be. Ha az új tetőpont magasabb, mint a régebbi, az újabb elemek `nil` értéket vesznek fel. Ha az `index` értéke 0, akkor az összes elem el lesz távolítva a veremből.

.

---

### **lua\_State**

```
typedef struct lua_State lua_State;
```

Egy olyan nem átlátszó struktúra, amely az egész Lua értelmező állapotát tárolja. A Lua eljáráskönyvtár teljesen újakezdhető: nincsen globális változója. Egy állapot minden információja ebben a struktúrában található.

Az eljáráskönyvtár minden függvényének első paramétere egy olyan mutató, amely erre az állapotra mutat, kivéve a [lua\\_newstate](#) esetén, amely a semmiből hozza létre a Lua állapotot.

---

### lua\_status

```
int lua_status (lua_State *L);
```

Visszatérési értéke az `L` szál állapota.

Az állapot 0 normál szál esetén, hibakód, ha a szál hibával fejezte be a futását, vagy `LUA_YIELD`, ha a szál szüneteltetve van.

---

### lua\_toboolean

```
int lua_toboolean (lua_State *L, int index);
```

A megadott elfogadható indexen található Lua értéket boolean (0 vagy 1) értéké alakítja át. Mint minden teszt a Lua-ban, a [lua\\_toboolean](#) visszatérési értéke 1 bármely Lua érték esetén, amely különbözik **false**-től és **nil**-től; egyébként 0-val tér vissza. Szintén 0 a visszatérési érték, ha nem érvényes indexszel van meghívva. (Ha aktuálisan csak boolean értékeket akarsz elfogadni, használd a [lua\\_isboolean](#) hívást, hogy teszteld az érték típusát.)

---

### lua\_tocfunction

```
lua_CFunction lua_tocfunction (lua_State *L, int index);
```

A megadott elfogadható indexen található értéket C függvénnnyé alakítja át. Az érték csak C függvény lehet, egyéb esetben a visszatérési érték `NULL`.

---

### lua\_tointeger

```
lua_Integer lua_tointeger (lua_State *L, int idx);
```

A megadott elfogadható indexen található értéket előjeles integrált [lua\\_Integer](#) típusú alakítja át. A Lua értéknek számnak, vagy számmá alakítható karakterláncnak kell lennie (lásd [§2.2.1](#)); egyébként a [lua\\_tointeger](#) visszatérési értéke 0.

Ha a szám nem egész típusú, akkor nem-meghatározott módon átalakításra kerül.

---

### lua\_tolstring

```
const char *lua_tolstring (lua_State *L, int index, size_t *len);
```

A megadott elfogadható indexen található Lua értéket karakterlánccá alakítja át (`const char*`). Ha a `len` nem `NULL`, akkor a `*len` értékét a karakterlánc hosszának megfelelő értékre állítja. A Lua értéknek számnak vagy karakterláncnak kell lennie, egyébként a függvény visszatérési értéke `NULL`. Ha az érték szám, a [lua\\_tolstring](#) a *jelenlegi értékét karakterlánccá alakítja a veremben*. (Ez a változtatás összezavarhatja a [lua\\_next](#)-et, amikor a [lua\\_tolstring](#) egy kulcson van végrehajtva, tömb-bejárás alatt.)

A [lua\\_tolstring](#) visszatérési értéke egy teljesen sorbarendezt mutató, amely a Lua állapoton belül a karakterláncra mutat. Ez a karakterlánc mindig zéróval végződik (`'\0'`) az utolsó karakter után (mint a C-ben), de több beágyazott zérót is tartalmazhat. Mivel a Lua szemétygyűjtéssel is rendelkezik, nincs garancia arra, hogy a [lua\\_tolstring](#) hívásból visszatérő mutató érvényes, miután a megfelelő érték el lesz távolítva a veremből.

---

#### **lua\_tonumber**

```
lua_Number lua_tonumber (lua_State *L, int index);
```

A megadott elfogadható indexen található Lua értéket számmá alakítja át (lásd [lua\\_Number](#)). A Lua értéknek számnak, vagy számmá alakítható karakterláncnak kell lennie (lásd [§2.2.1](#)); egyéb esetben a [lua\\_tonumber](#) visszatérési értéke 0.

---

#### **lua\_topointer**

```
const void *lua_topointer (lua_State *L, int index);
```

A megadott elfogadható indexen található értéket általános C mutatóvá (`void*`) alakítja át. Az érték lehet userdata, tömb, szál vagy függvény, egyéb esetben a [lua\\_topointer](#) visszatérési értéke `NULL`. Különböző objektumok különböző mutatókat eredményeznek. Egy mutató eredeti értékére történő visszaalakítására nincs lehetőség.

Ez a függvény általában hibakereső információk gyűjtésekor van használatban.

---

#### **lua\_tolstring**

```
const char *lua_tolstring (lua_State *L, int index);
```

Megyegeyedik a [lua\\_tolstring](#) függvénnyel, de a `len` értéke `NULL`.

---

#### **lua\_tothread**

```
lua_State *lua_tothread (lua_State *L, int index);
```

A megadott elfogadható indexen található értéket Lua szállá alakítja át (amit a `lua_State*` képvisel). Az értéknek szálnak kell lennie, egyébként a függvény visszatérési értéke `NULL`.

---

#### **lua\_touserdata**

```
void *lua_touserdata (lua_State *L, int index);
```

Ha a megadott elfogadható indexen található érték teljes userdata, visszatérési értéke a blokk címe. Ha az érték könnyű userdata, visszatérési értéke a mutatója. Egyéb esetben a visszatérési érték `NULL`.

---

#### **lua\_type**

```
int lua_type (lua_State *L, int index);
```

Visszatérési értéke a megadott elfogadható indexen található érték típusa, vagy `LUA_TNONE` érvénytelen index esetén (tehát olyan index, ami "üres" verempozícióra mutat). A [lua\\_type](#) által visszatérő típus kódok a `lua.h` fájlban vannak definiálva: `LUA_TNIL`, `LUA_TNUMBER`, `LUA_TBOOLEAN`, `LUA_TSTRING`, `LUA_TTABLE`, `LUA_TFUNCTION`, `LUA_TUSERDATA`, `LUA_TTHREAD`, és `LUA_TLIGHTUSERDATA`.

---

#### **lua\_typename**

```
const char *lua_typename (lua_State *L, int tp);
```

Visszatérési értéke a típus neve, amelyet a `tp` értéke határoz meg, ami mindig a [lua\\_type](#) függvény egyik visszatérési értéke.

---

#### **lua\_Writer**

```
typedef int (*lua_Writer) (lua_State *L,  
    const void* p,  
    size_t sz,  
    void* ud);
```

Az író függvényt a [lua\\_dump](#) használja. Minden alkalommal, amikor egy csonk újabb darabját elkészíti, a [lua\\_dump](#) meghívja az író, végigmenve az írandó (`p`) bufferen, az (`sz`) méretén, és a data [lua\\_dump](#) által átadott paraméteren.

Az író hibakóddal tér vissza: 0 esetén nem történt hiba; bármilyen más érték hibát jelent, és megállítja a [lua\\_dump](#) függvényt, hogy ne hívja újra az író.

---

### lua\_xmove

```
void lua_xmove (lua_State *from, lua_State *to, int n);
```

Értékeket cserél ki *azonos* globális állapoton belül lévő különböző szálak között.

A függvény kiemel *n* értéket a veremből *from* pozíciótól kezdve, és a *to* verembe helyezi őket.

---

### lua\_yield

```
int lua_yield (lua_State *L, int nresults);
```

Szüneteltet egy korutint.

Ez a függvény csak egy C függvény visszatérési értékeként hívható meg, a következők szerint:

```
return lua_yield (L, nresults);
```

Amikor a C függvény ezen a módon hívja meg a [lua\\_yield](#)-et, a futó korutin szünetelteti a futását, valamint az a függvény, amelyik kiadta a [lua\\_resume](#) hívást, visszatér. A *nresults* paraméter a [lua\\_resume](#) függvénynek átadott paraméterek száma a veremben.

## 3.8 - A Debug Interfész

A Lua nyelvben nincs beépített hibakeresési szolgáltatás. Ezzel szemben egy speciális felületet biztosít függvények és *hurkok* segítségével. Ez a felület biztosítja, hogy debuggerek, profilozók és egyéb olyan eszközök is létrehozhatóak legyenek, amelyek belső információkat adnak a feldolgozóról.

---

### lua\_Debug

```
typedef struct lua_Debug {  
    int event;  
    const char *name; /* (n) */  
    const char *namewhat; /* (n) */  
    const char *what; /* (S) */  
    const char *source; /* (S) */  
    int currentline; /* (l) */  
    int nups; /* (u) number of upvalues */  
    int linedefined; /* (S) */  
    int lastlinedefined; /* (S) */  
    char short_src[LUA_IDSIZE]; /* (S) */  
    /* private part */  
    other fields
```

```
} lua_Debug;
```

A struktúra az aktív függvény különböző információit tartalmazza. A [lua\\_getstack](#) ennek a struktúrának csak a privát részeit tölti fel, későbbi használatra. A [lua\\_Debug](#) többi mezőjének hasznos információkkal való feltöltésére a [lua\\_getinfo](#) használható.

A [lua\\_Debug](#) mezőinek jelentése:

- **source:** Ha a függvény karakterláncként lett definiálva, akkor a `source` értéke az adott karakterlánc. Ha a függvény egy fájlban van definiálva, akkor a `source` egy '@'jellel kezdődik, és a fájl nevével folytatódik.
- **short\_src:** A `source` "nyomtatható" változata, hibaüzenetekben van használatban.
- **linedefined:** A sor száma, ahol a függvény definíciója kezdődik.
- **lastlinedefined:** A sor száma, ahol a függvény definíciója befejeződik.
- **what:** Értéke a "Lua" karakterlánc, ha az adott függvény egy Lua függvény, "C", ha C függvény, "main", ha egy csonk fő része, és "tail", ha egy olyan függvény volt, ami véghívást hajtott végre. Utóbbi esetben, a Lua-nak nincs további információja a függvényről.
- **currentline:** Az adott függvény végrehajtódó sora. Ha nincs információ a sorról, a `currentline` értéke -1.
- **name:** Az adott függvény neve elfogadható formában. Mivel a Lua-ban a függvények első-osztályú értékek, nincs állandó nevük: néhány függvény több globális változó értéke is lehet, míg mások csak tömbmezőként tárolódhatnak. A `lua_getinfo` függvény ellenőrzi, hogy a függvény hogyan lett meghívva, hogy megfelelő nevet találjon neki. Ha nem talál ilyet, akkor a `name` értéke NULL.
- **namewhat:** Megmagyarázza a `name` mezőt. A `namewhat` értéke lehet "global", "local", "method", "field", "upvalue", vagy "" (üres karakterlánc), attól függően, hogy a függvény hogyan lett meghívva. (a Lua üres karakterláncot használ, amikor más opció nem tűnik elfogadhatónak.)
- **nups:** A függvény upvalue értékeinek száma.

---

## lua\_gethook

```
lua_Hook lua_gethook (lua_State *L);
```

Visszatérési értéke a jelenlegi hurok függvény.

---

## lua\_gethookcount

```
int lua_gethookcount (lua_State *L);
```

Visszatérési értéke a jelenlegi hurkok száma.

---

## lua\_gethookmask

```
int lua_gethookmask (lua_State *L);
```

Visszatérési értéke a jelenlegi hurok maszk.

---

## lua\_getinfo

```
int lua_getinfo (lua_State *L, const char *what, lua_Debug *ar);
```

Információkkal tér vissza a megadott függvényről vagy függvényhívásról.

Hogy információt kapjunk egy függvényhívásról, az `ar` paraméternek valós aktivizáló rekordnak kell lennie, amelyet előzőleg a [lua\\_getstack](#) töltött fel, vagy a hurok argumentumaként lett átadva (lásd [lua\\_Hook](#)).

Hogy információt nyerhessünk egy függvényről, először a verembe kell helyezni, és a `what` karakterláncnak a `>` karakterrel kell kezdődnie. (Ebben az esetben, a `lua_getinfo` kiemeli a függvény a veremből.) Például, hogy megtudhassuk, az `f` függvény melyik sorban lett definiálva, a következő kód használható:

```
lua_Debug ar;
lua_getfield(L, LUA_GLOBALSINDEX, "f"); /* globális 'f' lekérése */
lua_getinfo(L, ">S", &ar);
printf("%d\n", ar.linedefined);
```

A `what` karakterláncban minden egyes karakter az `ar` struktúra egy bizonyos mezőjét tölti ki, vagy egy érték, amely a verembe lesz helyezve:

- `'n'`: Kitölti a `name` és `namewhat` mezőket;
- `'s'`: Kitölti a `source`, `linedefined`, `lastlinedefined`, `what`, és `short_src` mezőket;
- `'l'`: Kitölti a `currentline` mezőt;
- `'u'`: Kitölti a `nups` mezőt;
- `'f'`: A verembe helyezi a megadott szinten futó függvényt;
- `'r'`: A verembe helyezi azt a tömböt, amelynek indexei a függvény érvényes sorainak száma. (Egy *érvényes sor* olyan sort jelent, amelyhez kód társul, így olyan sor, ahol töréspont helyezhető el. A nem érvényes sorokhoz tartoznak az üres sorok és a megjegyzések.)

A függvény visszatérési értéke 0 hiba esetén (például ha a `what` értéke érvénytelen).

---

## lua\_getlocal

```
const char *lua_getlocal (lua_State *L, const lua_Debug *ar, int n);
```

Információt ad a megadott aktivizáló rekordon található lokális változóról. Az `ar` paraméternek valós aktivizáló rekordnak kell lennie, amelyet előzőleg a [lua\\_getstack](#) töltött fel, vagy a hurok argumentumaként lett átadva (lásd [lua\\_Hook](#)). Az `n` index választja ki a megvizsgálandó lokális változót (1 az első paraméter vagy aktív lokális változó, és így tovább, egészen az utolsó aktív lokális változóig.) A [lua\\_getlocal](#) a változók értékét a verembe helyezi, és a nevükkel tér vissza.

Az olyan változónevek, amelyek `' '` jellel (nyitó zárójellel) kezdődnek, belső változókat képviselnek (ciklusvezérlő változók, ideiglenes változók és C függvények lokális változói).

Visszatérési értéke `NULL` (és nem helyez a verembe semmit), ha az index nagyobb, mint az aktív lokális változók száma.

---

### **lua\_getstack**

```
int lua_getstack (lua_State *L, int level, lua_Debug *ar);
```

Információt ad a feldolgozó futási verméről.

Ez a függvény részlegesen feltölti a [lua\\_Debug](#) struktúrát a megadott szinten futó függvény *aktivációs rekordjának* azonosítójával. A 0. szint a jelenlegi függvény, az  $n+1$ . szint pedig a jelenlegi függvény által hívott  $n$ . szint. Ha nem történik hiba, a [lua\\_getstack](#) visszatérési értéke 1; ha magasabb szinttel lesz meghívva, mint az aktuális veremméret, akkor a visszatérési érték 0.

---

### **lua\_getupvalue**

```
const char *lua_getupvalue (lua_State *L, int funcindex, int n);
```

Lekéri egy zárvány felsőértékeit. (Lua függvények esetén a felsőértékek olyan külső lokális változók, amelyeket a függvény használ, és így következésképpen a zárványa is tartalmazza). A [lua\\_getupvalue](#) az  $n$ . szintű felsőértéket kéri le, majd ennek értékét a verembe helyezi, és a nevével tér vissza. `funcindex` a zárvány verembeli helyére mutat. (A felső értékeknek nincs egyéni rendezettségük, mivel az egész függvényen keresztül aktívak. Emiatt tetszőleges sorrendben lesznek számozva.)

Visszatérési értéke `NULL` (és nem helyez a verembe semmit) ha az index nagyobb, mint a felsőértékek száma. C függvények esetén ez a függvény az üres karakterláncot (`""`) használja a felsőértékek neveiként.

---

### **lua\_Hook**

```
typedef void (*lua_Hook) (lua_State *L, lua_Debug *ar);
```

A hibakeresési hurokfüggvények típusa.

Amikor egy hurok meg lesz hívva, az `ar` argumentumnak van egy `event` mezője, amely azt a megadott eseményt jelöli, amely elindította a hurkot. A Lua a következő konstansokkal azonosítja ezeket az eseményeket: `LUA_HOOKCALL`, `LUA_HOOKRET`, `LUA_HOOKTAILRET`, `LUA_HOOKLINE`, és `LUA_HOOKCOUNT`. Ezen felül a sor eseményeknél a `currentline` mező is be lesz állítva. Az `ar` egyéb mezőinek lekéréséhez a huroknak meg kell hívnia a [lua\\_getinfo](#) függvényt. A visszatérési események esetén az `event` lehet `LUA_HOOKRET`, az alapértelmezett érték, vagy `LUA_HOOKTAILRET`. A második esetben a Lua egy visszatérést szimulál a függvényből, ami véghívást hajtott végre; ebben az esetben nem szükséges a [lua\\_getinfo](#) hívása.

Amíg a Lua futtatja a hurkot, letiltja a hurok egyéb hívását. Tehát ha egy hurok meghívja a Lua-t, hogy hajtson végre egy függvényt vagy csonkot, a futtatás hurkok meghívása nélkül fog lezajlani.

---

#### `lua_sethook`

```
int lua_sethook (lua_State *L, lua_Hook func, int mask, int count);
```

Beállítja a hibakeresési hurokfüggvényt.

A `func` a hurokfüggvény. A `mask` értéke adja meg, hogy milyen eseményeknél legyen meghívva a hurok: a kialakítása a konstansok bitenkénti 'or'-al lett létrehozva `LUA_MASKCALL`, `LUA_MASKRET`, `LUA_MASKLINE`, és `LUA_MASKCOUNT`. A `count` argumentum csak akkor van használatban, ha a maszk tartalmazza a `LUA_MASKCOUNT` konstanst. Egyes események esetén a hurok az alábbiak szerint lesz meghívva:

- **A hívó hurok:** Akkor lesz meghívva, amikor a feldolgozó meghív egy függvényt. A hurok akkor lesz meghívva, amikor a Lua belép az új függvénybe, de mielőtt a függvény megkapná az argumentumait.
- **A visszatérési hurok:** Akkor lesz meghívva, amikor a feldolgozó visszatér egy függvényből. A hurok akkor lesz meghívva, mielőtt a lua elhagyná a függvényt. A függvény visszatérési értékei nem elérhetőek innen.
- **A sor hurok:** Akkor lesz meghívva, amikor a feldolgozó egy újabb sor végrehajtását megkezdi, vagy visszafelé ugrik a kódban (még ha azonos sorhoz is). (Ez az esemény csak akkor történhet meg, amikor a Lua egy Lua függvényt hajt végre.)
- **A számláló hurok:** Akkor lesz meghívva, amikor a feldolgozó végrehajt minden `count` utasítást. (Ez az esemény csak akkor történhet meg, amikor a Lua egy Lua függvényt hajt végre.)

A hurok a `mask` zéró értékével kapcsolható ki.

---

#### `lua_setlocal`

```
const char *lua_setlocal (lua_State *L, const lua_Debug *ar, int n);
```

A megadott aktivációs rekord lokális változóját a megadott értékkel látja el. Az `ar` és `n` paraméterek ugyanazok, mint a [lua\\_getlocal](#) függvény esetén (lásd [lua\\_getlocal](#)). A [lua\\_setlocal](#) a verem tetején lévő értéket adja a változónak, és a nevével tér vissza. Az értéket kiemeli a veremből.

Visszatérési értéke `NULL` (és nem emel ki semmit a veremből) ha az index nagyobb, mint az aktív lokális változók száma.

---

### **lua\_setupvalue**

```
const char *lua_setupvalue (lua_State *L, int funcindex, int n);
```

A megadott zárvány felsőértékének értékét állítja be. A `funcindex` és `n` paraméterek ugyanazok, mint a [lua\\_getupvalue](#) függvény esetén (lásd [lua\\_getupvalue](#)). A verem tetején lévő értéket adja a felsőértéknek, és a nevével tér vissza. Az értéket kiemeli a veremből.

Visszatérési értéke `NULL` (és nem emel ki semmit a veremből) ha az index nagyobb, mint a felsőértékek száma.

## **4 - A segédkönyvtár**

A *segédkönyvtár* több kényelmi függvényt is biztosít a C és a Lua között. Míg az alap API primitív függvények segítségével biztosítja a párbeszédet a C és a Lua között, addig a segédkönyvtár magasabb szintű függvényeket biztosít néhány általános feladat ellátásához.

A segédkönyvtár összes függvénye a `luaXlib.h` fejlécfájlban van definiálva, és a `luaL_` prefixszel rendelkezik.

A segédkönyvtár minden függvénye az alap API alapján épül fel, így semmi olyat nem tartalmaz, amit nem lehetne megoldani ezen API használatával.

A segédkönyvtár több függvénye is ellenőrzi a C függvények argumentumait. Ezeknek a neve mindig `luaL_check*` vagy `luaL_opt*` kifejezéssel kezdődik. Ezek mindig hibát érnek el, ha az ellenőrzés sikertelen. Mivel a hibaüzenetek az argumentumoknak megfelelően vannak formázva (pl., "bad argument #1"), ezek a függvények nem használhatóak más verem értékek esetén.

### **4.1 - Függvények és típusok**

A következőkben szerepelnek a segédkönyvtár függvényei és típusai, ABC sorrendben.

---

### **luaL\_addchar**

```
void luaL_addchar (luaL_Buffer *B, char c);
```

A `c` karaktert a `B` bufferhez adja (lásd [luaL\\_Buffer](#)).

---

### **luaL\_addlstring**

```
void luaL_addlstring (luaL_Buffer *B, const char *s, size_t l);
```

Az `s` által mutatott, `l` hosszúságú karakterláncot a `B` bufferhez adja (lásd [luaL\\_Buffer](#)). A karakterlánc tartalmazhat beágyazott zérókat.

---

### **luaL\_addsize**

```
void luaL_addsize (luaL_Buffer *B, size_t n);
```

Egy előzőleg a buffer területre másolt (lásd [luaL\\_prepbuffer](#)) `n` hosszúságú karakterláncot a `B` bufferhez adja (lásd [luaL\\_Buffer](#)).

---

### **luaL\_addstring**

```
void luaL_addstring (luaL_Buffer *B, const char *s);
```

Az `s` által mutatott zéróvégű karakterláncot a `B` bufferhez adja (lásd [luaL\\_Buffer](#)). A karakterlánc nem tartalmazhat beágyazott zérókat.

---

### **luaL\_addvalue**

```
void luaL_addvalue (luaL_Buffer *B);
```

A verem tetején lévő értéket a `B` bufferhez adja (lásd [luaL\\_Buffer](#)). Az értéket kiemeli a veremből.

Ez az egyetlen olyan karakterlánc-buffer művelet, amely hívásakor extra elemet vár a veremben, még hozzá a bufferhez adandó értéket.

---

### **luaL\_argcheck**

```
void luaL_argcheck (lua_State *L,  
    int cond,  
    int numarg,
```

```
const char *extrams);
```

Ellenőrzi, hogy a megadott `cond` feltétel igaz -e. Ha nem, egy hibát ér el a következő hibaüzenettel, ahol `func` a hívó veremből származik:

```
bad argument #<numarg> to <func> (<extrams>)
```

---

### **luaL\_argerror**

```
int luaL_argerror (lua_State *L, int numarg, const char *extrams);
```

Egy hibát ér el a következő üzenettel, ahol `func` a hívó veremből származik:

```
bad argument #<numarg> to <func> (<extrams>)
```

A függvény soha nem tér vissza, mivel ez egy olyan kifejezés, amely C függvényekben a következőként használható: `return luaL_argerror(args).`

---

### **luaL\_Buffer**

```
typedef struct luaL_Buffer luaL_Buffer;
```

A *karakterlánc buffer* típusa.

Egy karakterlánc buffer lehetővé teszi a C nyelvben Lua karakterláncok létrehozását. Használatára a következők vonatkoznak:

- Először deklarálni kell [luaL\\_Buffer](#) típusú *b* változót.
- Ezután elő kell készíteni azt a `luaL_buffinit(L, &b)` hívással.
- Ezután a karakterlánc darabjait hozzá kell adni a bufferhez valamelyik `luaL_add*` függvénnyel.
- Végül meg kell hívni a `luaL_pushresult(&b)` függvényt. Ez a hívás a verem tetején hagyja a kész karakterláncot.

A normál műveletek közben a karakterlánc buffer változó számú verem helyet használ. Így, amíg egy buffer használatban van, nem lehet tudni, pontosan hol van a verem teteje. A verem a sikeres bufferművelet-hívások között használható, feltéve, ha azok kiegyensúlyozottak; azaz egy bufferművelet hívásakor a verem azonos szinten van, mint az előző bufferművelet előtt. (az egyetlen kivétel ez alól a szabály alól a [luaL\\_addvalue](#)). A [luaL\\_pushresult](#) hívása után a verem visszatér az előkészítés előtti szintre, plusz a verem tetején lesz a kész karakterlánc.

---

### **luaL\_buffinit**

```
void luaL_buffinit (lua_State *L, luaL_Buffer *B);
```

Előkészíti a `B` buffert. A függvény nem foglal le helyet; a buffert változóként kell deklarálni (lásd [luaL\\_Buffer](#)).

---

#### **luaL\_callmeta**

```
int luaL_callmeta (lua_State *L, int obj, const char *e);
```

Meghív egy metaeljárást.

Ha az `obj` indexnél lévő objektumnak van metatömbje, és ennek van `e` mezője, ez a függvény meghívja ezt a mezőt és az objektumot adja egyetlen argumentumául. Ebben az esetben a függvény visszatérési értéke 1 és a verembe helyezi a hívásból visszatérő értéket. Ha nincs metatömbje, vagy nincs ilyen metaeljárása, a függvény visszatérési értéke 0 (és semmit nem helyez el a veremben).

---

#### **luaL\_checkany**

```
void luaL_checkany (lua_State *L, int narg);
```

Ellenőrzi, hogy a függvénynek van -e valamelyik típusú argumentuma (beleértve a **nil**-t is) `narg` pozícióban.

---

#### **luaL\_checkint**

```
int luaL_checkint (lua_State *L, int narg);
```

Ellenőrzi, hogy a `narg` pozícióban lévő argumentum szám -e, és visszatérési értéke ez a szám `int` formában.

---

#### **luaL\_checkinteger**

```
lua_Integer luaL_checkinteger (lua_State *L, int narg);
```

Ellenőrzi, hogy a `narg` pozícióban lévő argumentum szám -e, és visszatérési értéke ez a szám [lua\\_Integer](#) formában.

---

#### **luaL\_checklong**

```
long luaL_checklong (lua_State *L, int narg);
```

Ellenőrzi, hogy a `narg` pozícióban lévő argumentum szám -e, és visszatérési értéke ez a szám `long` formában.

---

#### **luaL\_checklstring**

```
const char *luaL_checklstring (lua_State *L, int narg, size_t *l);
```

Ellenőrzi, hogy a `narg` pozícióban lévő argumentum karakterlánc -e, és ezzel tér vissza; ha `l` nem `NULL`, `*l` értéke a karakterlánc hossza lesz.

---

#### **luaL\_checknumber**

```
lua_Number luaL_checknumber (lua_State *L, int narg);
```

Ellenőrzi, hogy a `narg` pozícióban lévő argumentum szám -e, és ezzel tér vissza.

---

#### **luaL\_checkoption**

```
int luaL_checkoption (lua_State *L,  
    int narg,  
    const char *def,  
    const char *const lst[]);
```

Ellenőrzi, hogy a `narg` argumentum karakterlánc -e, és megkeresi ezt a `lst` tömbben (amelynek `NULL`-végződésűnek kell lennie). Visszatérési értéke az az index, ahol a karakterlánc található a tömbben. Egy hibát ér el, ha az argumentum nem karakterlánc, vagy a karakterlánc nem található.

Ha a `def` nem `NULL`, a függvény a `def` értékét használja alapértelmezett értéként, ha nincs `narg` argumentum, vagy annak értéke **nil**.

Ez főleg akkor hasznos, ha karakterláncokat akarunk megfeleltetni C felsorolásnak (enum). (a Lua függvénykönyvtárakban megállapodás, hogy karakterláncokat kell használni számok helyett a lehetőségek kiválasztásakor.)

---

#### **luaL\_checkstack**

```
void luaL_checkstack (lua_State *L, int sz, const char *msg);
```

A verem méretét `top + sz` eleműre bővíti, hibát ér el, ha a verem nem növelhető akkorára. Az `msg` egy kiegészítő üzenet, amely a hibaüzenetben fog szerepelni.

---

### **luaL\_checkstring**

```
const char *luaL_checkstring (lua_State *L, int narg);
```

Ellenőrzi, hogy a `narg` pozícióban lévő argumentum karakterlánc -e, és ezzel tér vissza.

---

### **luaL\_ctype**

```
void luaL_ctype (lua_State *L, int narg, int t);
```

Ellenőrzi, hogy a `narg` pozícióban lévő argumentum `t` típusú -e.

---

### **luaL\_checkudata**

```
void *luaL_checkudata (lua_State *L, int narg, const char *tname);
```

Ellenőrzi, hogy a `narg` pozícióban lévő argumentum `tname` típusú userdata -e (lásd [luaL\\_newmetatable](#)).

---

### **luaL\_dofile**

```
int luaL_dofile (lua_State *L, const char *filename);
```

Betölti és futtatja a megadott fájlt. Ez a következő makróként van definiálva:

```
(luaL_loadfile(L, filename) || lua_pcall(L, 0, LUA_MULTRET, 0))
```

Visszatérési értéke 0, ha nem volt hiba, illetve 1 valamilyen hiba esetén.

---

### **luaL\_dostring**

```
int luaL_dostring (lua_State *L, const char *str);
```

Betölti és futtatja a megadott karakterláncot. Ez a következő makróként van definiálva:

```
(luaL_loadstring(L, str) || lua_pcall(L, 0, LUA_MULTRET, 0))
```

Visszatérési értéke 0, ha nem volt hiba, illetve 1 valamilyen hiba esetén.

---

### **luaL\_error**

```
int luaL_error (lua_State *L, const char *fmt, ...);
```

Elér egy hibát. A hibaüzenet formátumát a `fmt` és annak extra argumentumai szabályák meg, a [lua\\_pushfstring](#) szabályainak megfelelően. A hibaüzenet elejére kerül a fájlnev és a sor száma, ahol a hiba történt, ha ez az információ elérhető.

A függvény soha nem tér vissza, mivel ez egy olyan kifejezés, amely C függvényekben a következőként használható: `return luaL_error(args)`.

---

### **luaL\_getmetafield**

```
int luaL_getmetafield (lua_State *L, int obj, const char *e);
```

Az `obj` indexen lévő objektum metatömbjének `e` mezőjét helyezi a verembe. Ha az objektumnak nincs metatömbje, vagy annak nincs ilyen mezője, visszatérési értéke 0, és nem helyez semmit a verembe.

---

### **luaL\_getmetatable**

```
void luaL_getmetatable (lua_State *L, const char *tname);
```

A verembe helyezi a registryben a `tname` névhez társított metatömböt (lásd [luaL\\_newmetatable](#)).

---

### **luaL\_gsub**

```
const char *luaL_gsub (lua_State *L,  
    const char *s,  
    const char *p,  
    const char *r);
```

Elkészíti az `s` karakterlánc másolatát, amelyben a `p` karakterlánc összes előfordulását `r` karakterláncra cseréli. A verembe helyezi a kész karakterláncot, majd azzal tér vissza.

---

### **luaL\_loadbuffer**

```
int luaL_loadbuffer (lua_State *L,  
    const char *buff,  
    size_t sz,  
    const char *name);
```

A megadott buffert lua csonkként tölti be. A függvény a [lua\\_load](#)-ot használja a `buff` által mutatott `sz` méretű buffer csonkba töltéséhez.

A függvény ugyanazokkal az eredményekkel tér vissza, mint a [lua\\_load](#). A `name` a csonk neve, amely hibakereső információknál is hibaüzenetekenél van használatban.

---

#### **luaL\_loadfile**

```
int luaL_loadfile (lua_State *L, const char *filename);
```

A megadott fájlt Lua csonkként tölti be. A függvény a [lua\\_load](#)-ot használja a `filename` nevű fájl csonkba töltéséhez. Ha a `filename` értéke `NULL`, akkor az alapértelmezett bemenetből tölt be. Az első sor nem lesz figyelembe véve, ha az `#` jellel kezdődik.

A függvény ugyanazokkal az eredményekkel tér vissza, mint a [lua\\_load](#), azonban van egy extra hibakódja is, `LUA_ERRFILE`, ha fájl nem nyitható meg, vagy nem olvasható.

A [lua\\_load](#)-hoz hasonlóan, ez a függvény csak betölti a csonkot, de nem futtatja azt.

---

#### **luaL\_loadstring**

```
int luaL_loadstring (lua_State *L, const char *s);
```

A megadott karakterláncot Lua csonkként tölti be. A függvény a [lua\\_load](#)-ot használja a `zéró-végződésű s` karakterlánc csonkba töltéséhez.

A függvény ugyanazokkal az eredményekkel tér vissza, mint a [lua\\_load](#).

A [lua\\_load](#)-hoz hasonlóan, ez a függvény csak betölti a csonkot, de nem futtatja azt.

---

#### **luaL\_newmetatable**

```
int luaL_newmetatable (lua_State *L, const char *tname);
```

Ha a registry már tartalmaz `tname` kulcsot, 0-val tér vissza. Egyéb esetben egy új tömböt készít, amely a userdata metatömbje lesz, a registryhez adja `tname` kulccsal, és 1-el tér vissza.

Mindkét esetben a verembe helyezi a registryben a `tname` kulcshoz rendelt értéket.

---

#### **luaL\_newstate**

```
lua_State *luaL_newstate (void);
```

Egy új Lua állapotot készít, amelyhez a [lua\\_newstate](#)-t egy lefoglaló függvénnyel hívja meg, amely a szabványos C `realloc` függvényen alapszik, valamint beállít egy pánik függvényt (lásd [lua\\_atpanic](#)), amely az alapértelmezett hibakimeneten jeleníti meg a hibaüzenetet fatális hiba esetén.

Visszatérési értéke az új állapot, vagy `NULL`, ha memória-lefoglalási hiba történt.

---

#### **luaL\_openlibs**

```
void luaL_openlibs (lua_State *L);
```

Megnyitja az összes szabványos Lua eljáráskönyvtárat a megadott állapot számára.

---

#### **luaL\_optint**

```
int luaL_optint (lua_State *L, int narg, int d);
```

Ha a `narg` pozícióban lévő argumentum szám, visszatérési értéke ez a szám `int` formában. Ha ez az argumentum hiányzik, vagy **nil**, visszatérési értéke `d`. Egyéb esetben hibát okoz.

---

#### **luaL\_optinteger**

```
lua_Integer luaL_optinteger (lua_State *L, int narg, lua_Integer d);
```

Ha a `narg` pozícióban lévő argumentum szám, visszatérési értéke ez a szám [lua\\_Integer](#) formában. Ha ez az argumentum hiányzik, vagy **nil**, visszatérési értéke `d`. Egyéb esetben hibát okoz.

---

#### **luaL\_optlong**

```
long luaL_optlong (lua_State *L, int narg, long d);
```

Ha a `narg` pozícióban lévő argumentum szám, visszatérési értéke ez a szám `long` formában. Ha ez az argumentum hiányzik, vagy **nil**, visszatérési értéke `d`. Egyéb esetben hibát okoz.

---

#### **luaL\_optlstring**

```
const char *luaL_optlstring (lua_State *L,  
    int narg,  
    const char *d,
```

```
size_t *l);
```

Ha a `narg` pozícióban lévő argumentum karakterlánc, azzal tér vissza. Ha ez az argumentum hiányzik, vagy **nil**, visszatérési értéke `d`. Egyéb esetben hibát okoz.

Ha `l` értéke nem `NULL`, az `*l` pozíciót az eredmény hosszával megegyező értékre állítja.

---

### **luaL\_optnumber**

```
lua_Number luaL_optnumber (lua_State *L, int narg, lua_Number d);
```

Ha a `narg` pozícióban lévő argumentum szám, visszatérési értéke ez a szám. Ha ez az argumentum hiányzik, vagy **nil**, visszatérési értéke `d`. Egyéb esetben hibát okoz.

---

### **luaL\_optstring**

```
const char *luaL_optstring (lua_State *L, int narg, const char *d);
```

Ha a `narg` pozícióban lévő argumentum karakterlánc, azzal tér vissza. Ha az argumentum hiányzik, vagy **nil**, visszatérési értéke `d`. Egyéb esetben hibát okoz.

---

### **luaL\_prepbuffer**

```
char *luaL_prepbuffer (luaL_Buffer *B);
```

Visszatérési értéke `LUAL_BUFFERSIZE` méret helyének címezése, ahová egy `B` bufferhez adandó karakterlánc másolható (lásd [luaL\\_Buffer](#)). Miután a karakterlánc erre a helyre lett másolva, meg kell hívni a [luaL\\_addsize](#) függvényt a karakterlánc méretével, hogy ténylegesen is a bufferbe kerüljön.

---

### **luaL\_pushresult**

```
void luaL_pushresult (luaL_Buffer *B);
```

Befejezi a `B` buffer használatát, a kész karakterláncot a verem tetején hagyva.

---

### **luaL\_ref**

```
int luaL_ref (lua_State *L, int t);
```

Elkészít egy *hivatkozást* a `t` indexnél található tömbhöz, a verem tetején lévő objektumhoz, és visszatér vele (kiemeli az objektumot a veremből).

A hivatkozás egy egyedi egész típusú kulcs. Amíg manuálisan nem kerülnek a `t` tömbbe egész típusú kulcsok, a [luaL\\_ref](#) megbizonyosodik a kulcsok egyedülállóságáról visszatérés előtt. Egy `r` által hivatkozott objektum lekérhető a `lua_rawgeti(L, t, r)` hívással. A [luaL\\_unref](#) függvény felszabadítja a hivatkozást, valamint a hozzá társított objektumot is.

Ha a verem tetején található objektum **nil**, a [luaL\\_ref](#) visszatérési értéke a `LUA_REFNIL` konstans. A `LUA_NOREF` konstans garantálan eltérő bármilyen [luaL\\_ref](#) által visszatérő hivatkozástól.

---

### **luaL\_Reg**

```
typedef struct luaL_Reg {
    const char *name;
    lua_CFunction func;
} luaL_Reg;
```

A [luaL\\_register](#) által regisztrálandó függvénytömbök típusa. A `name` a függvény neve, a `func` pedig egy mutató a függvényhez. A [luaL\\_Reg](#) minden tömbjének egy jelzős bejegyzéssel kell végződnie, ahol mind a `name`, mind a `func` értéke `NULL`.

---

### **luaL\_register**

```
void luaL_register (lua_State *L,
    const char *libname,
    const luaL_Reg *l);
```

Megnyit egy eljáráskönyvtárat.

Ha a `libname` értéke `NULL`, az összes függvényt regisztrálja az `l` listából (lásd [luaL\\_Reg](#)) a verem tetején lévő tömbbe.

Ha nem-null `libname` argumentummal lesz meghívva, egy új `t` tömböt készít, amelyet a globális `libname` változó értékeként, valamint a `package.loaded[libname]` értékeként állítja be, és regisztrálja az összes függvényét az `l` listában. Ha van ilyen tömb a `package.loaded[libname]` címen, vagy a globális `libname` változóban, újra felhasználja ezt a tömböt ahelyett, hogy egy újat készítené.

A függvény minden esetben a verem tetején hagyja a tömböt.

---

### **luaL\_typename**

```
const char *luaL_typename (lua_State *L, int idx);
```

A megadott `idx` indexen található érték típusának nevével tér vissza.

---

### **luaL\_typerror**

```
int luaL_typerror (lua_State *L, int narg, const char *tname);
```

A következőhöz hasonló hibaüzenetet állít elő:

```
<location>: bad argument <narg> to <function> (<tname> expected, got  
<realt>)
```

ahol `<location>` a [luaL\\_where](#)-ből származik, a `<function>` a jelenlegi függvény neve, és a `<realt>` az aktuális argumentum típusának neve.

---

### **luaL\_unref**

```
void luaL_unref (lua_State *L, int t, int ref);
```

Törli a `ref` hivatkozást a `t` indexen található tömbből (lásd [luaL\\_ref](#)). A bejegyzés el lesz távolítva a tömbből, így a hivatkozott objektum is összegyűjthető. A `ref` hivatkozás szintén felszabadul, és újra felhasználható.

Ha a `ref` értéke [LUA\\_NOREF](#) vagy [LUA\\_REFNIL](#), a [luaL\\_unref](#) nem csinál semmit.

---

### **luaL\_where**

```
void luaL_where (lua_State *L, int lvl);
```

A verembe helyez egy karakterláncot, amely azonosítja a vezérlés jelenlegi pozícióját `lvl` szinten a hívó veremben. Jellemzően a karakterlánc formátuma a következő: `<chunkname>:<currentline>:.` A 0. szint a futó függvény, 1., amelyik hívta a futó függvényt, és így tovább.

Ez a függvény a hibaüzenetek előtagjának előállításakor van használatban.

## **5 - Szabványos függvénykönyvtárak**

A Lua szabványos függvénykönyvtárai hasznos függvényeket biztosítanak, amelyek közvetlenül a C API-n keresztül vannak megvalósítva. Ezek közül a függvények közül néhány a nyelvben nélkülözhetetlen szolgáltatást biztosít (pl., [type](#) és [getmetatable](#)); mások "külső" hozzáféréseket (pl., I/O); míg megint mások a Lua-ban magában

vannak megvalósítva, de ezek vagy különösen hasznosak, vagy olyan kritikus teljesítményigényük van, hogy érdemes volt megvalósítani C-ben (pl., `sort`).

Az összes függvénykönyvtár a hivatalos C API-n keresztül, különböző C modulokként lett megvalósítva. Jelenleg a következő szabványos függvénykönyvtárak léteznek a Lua nyelvben:

- alap függvénykönyvtár;
- csomag függvénykönyvtár;
- karakterlánc műveletek;
- tömb műveletek;
- matematikai függvények (`sin`, `log`, stb.);
- bemenet és kimenet;
- operációs rendszer szolgáltatások;
- hibakereső szolgáltatások.

Az alap és a csomag függvénykönyvtárakat leszámítva minden egyes függvénykönyvtár függvényei egy globális tömb mezőiként, vagy az objektumának eljárásaiként érhetők el.

Ezeknek a függvénykönyvtáraknak az eléréséhez a C kliensprogramnak meg kell hívnia a `luaL_openlibs` függvényt, amely megnyitja az összes alapértelmezett függvénykönyvtárat. Lehetőség van arra is, hogy ezeket egyenként nyissuk meg a következő hívásokkal: `luaopen_base` (az alap függvénykönyvtárhoz), `luaopen_package` (a csomag függvénykönyvtárhoz), `luaopen_string` (a karakterlánc függvénykönyvtárhoz), `luaopen_table` (a tömb függvénykönyvtárhoz), `luaopen_math` (a matematikai függvénykönyvtárhoz), `luaopen_io` (az I/O és operációs rendszer függvénykönyvtárhoz), és `luaopen_debug` (a hibakereső függvénykönyvtárhoz). Ezek a függvények a `luaolib.h` fájlban vannak deklarálva, és közvetlenül nem hívhatóak meg: a többi Lua C függvényhez hasonlóan működnek, pl., a `lua_call` használatával hívhatóak meg.

## 5.1 - Alap függvények

Az alap függvénykönyvtár néhány alapvető fontosságú függvényt biztosít a Lua számára. Ha ez az eljáráskönyvtár nincs betöltve a programban, különösen óvatosan kell eljárni, hogy szükséges -e annak valamilyen szolgáltatásait megvalósítani.

---

`assert (v [, message])`

Egy hibát okoz, amikor a `v` argumentum hamis (tehát **nil** vagy **false**); egyébként az argumentumokkal tér vissza. A `message` egy hibaüzenet, ha nincs megadva, az alapértelmezett üzenet lesz használva: "assertion failed!"

---

`collectgarbage (opt [, arg])`

A függvény egy általános felületet hoz létre a szemétygyűjtőhöz. Az első, `opt` függvényről függően különböző függvényeket hajthat végre:

- **"stop"**: megállítja a szemétygyűjtőt.
- **"restart"**: újraindítja a szemétygyűjtőt.
- **"collect"**: elindít egy teljes szemétygyűjtő kört.
- **"count"**: a Lua által használt memória pillanatnyi értékét adja vissza (Kbyte-okban).
- **"step"**: végrehajt egy növekményes szemétygyűjtő-lépést. A lépés méretét az `arg` határozza meg (nagyobb érték mellett több lépés) meghatározatlan módon. Ha a lépés méretét szabályozni akarod, az `arg` értékével kell kísérletezni. Visszatérési értéke **true**, ha a lépéssel befejeződött egy szemétygyűjtő kör.
- **"setpause"**: A gyűjtő *szünetét* állítja be `arg/100` értékre (lásd [§2.10](#)).
- **"setstepmul"**: A gyűjtő *lépésszorozóját* állítja be `arg/100` értékre (lásd [§2.10](#)).

---

**dofile (filename)**

Megnyitja az adott fájlnevet, majd annak tartalmát Lua csonkként végrehajtja. Ha argumentumok nélkül van meghívva, az alapértelmezett bemenet (`stdin`) tartalmát hajta végre. A csont összes visszatérési értékével tér vissza. Hiba esetén a `dofile` továbbítja a hibát a hívónak (tehát a `dofile` nem futtatható védett módban).

---

**error (message [, level])**

Leállítja az utoljára hívott védett függvényt, és a `message` argumentummal, mint hibaüzenettel tér vissza. Az `error` függvény soha nem tér vissza.

Legtöbb esetben az `error` a hibaüzenet elejére fűz valamilyen információt a hiba helyéről. A `level` argumentum adja meg, hogyan legyen lekérve a hiba helye. Az 1-es érték (alapértelmezett érték) esetén a hiba helye az, ahonnan az `error` függvény meg lett hívva. 2-es érték esetén az, ahonnan az `error`-t meghívó függvény meg lett hívva, és így tovább. 0 érték esetén nem lesz kiegészítő információ adva a hibaüzenethez.

---

**\_G**

Egy olyan globális változó (nem függvény), amely a globális környezetet tartalmazza (tehát, `_G._G = _G`). A Lua önmagában nem használja ezt a változót; az értékeinek megváltoztatása nem befolyásolja a környezetet, és fordítva (A környezetek megváltoztatására a [setfenv](#) használható.)

---

### `getfenv (f)`

A megadott függvény által használt környezettel tér vissza. Az `f` lehet egy Lua függvény, vagy egy szám, amely a függvény veremben lévő pozícióját adja meg: az 1-es szint az a függvény, amely meghívta a `getfenv` függvényt. Ha a megadott függvény nem Lua függvény, vagy `f` értéke 0, a `getfenv` visszatérési értéke a globális környezet. Az `f` alapértelmezett értéke 1.

---

### `getmetatable (object)`

Ha a megadott `object` objektumnak nincs metatömbje, visszatérési értéke **nil**. Egyébként, ha az objektum metatömbjének van "`__metatable`" mezője, akkor az ahhoz társított értékkel tér vissza. Egyéb esetben a megadott objektum metatömbjével tér vissza.

---

### `ipairs (t)`

Három értékkel tér vissza: egy iterátor függvénnyel, a `t` tömbbel és 0-val, így a következő szerkezet:

```
for i,v in ipairs(t) do body end
```

a `(1,t[1]), (2,t[2]), ...`, párokon fog végigiterálni, az első nem létező egész típusú kulcsig.

A bejárás közbeni értékváltoztatás veszélyeiről lásd a [next](#) függvény leírását.

---

### `load (func [, chunkname])`

Betölt egy csonkot a `func` függvény segítségével, amely megadja annak darabjait. Minden egyes `func` hívásnak olyan karakterlánccal kell visszatérnie, amely összefűzi az előző eredményeket. **nil** (vagy hiányzó érték) visszatérése jelzi a csonk végét.

Ha nem történik hiba, visszatérési értéke a lefordított csonk függvényként; egyéb esetben **nil** és a hibaüzenet. A visszatérő függvény környezete a globális környezet.

A `chunkname` argumentum nevet ad a csonknak, amely a hibaüzenetekben, valamint hibakereséskor van használatban.

---

### `loadfile ([filename])`

A [load](#)-hoz hasonlóan működik, de a csonkot a megadott `filename` fájlból, vagy ennek hiányában az alapértelmezett bementről tölti be.

---

```
loadstring (string [, chunkname])
```

A [load](#)-hoz hasonlóan működik, de a csonkot a megadott karakterláncból tölti be.

A megadott kifejezés betöltésére és végrehajtására a következő kifejezés használható:

```
assert(loadstring(s))()
```

---

```
next (table [, index])
```

Egy tömb összes mezőjének bejárására használható. Az első argumentuma a tömb, a második pedig a tömb egy indexe. A `next` visszatérési értéke a tömb következő indexe, és a hozzá tartozó érték. Ha második argumentuma **nil**, a visszatérési érték a kezdő index, és az ahhoz társított érték. Ha az utolsó indexszel van meghívva, vagy **nil**-el egy üres tömbön, a visszatérési érték is **nil**. Ha a második argumentum hiányzik, akkor az **nil**-nek lesz kiértékelve. A `next(t)` kifejezés arra is használható, hogy meggyőződjünk arról, hogy egy tömb üres-e.

Az indexek számlálásának sorrendje nincs meghatározva, *még szám-indexek esetén sem*. (Egy tömb sorrendben történő bejárására a numerikus **for** ciklus vagy az [ipairs](#) függvény használható.)

A `next` viselkedése *meghatározatlanná válik*, ha a bejárás közben egy nem létező mezőhöz érték adódik. A létező mezők azonban módosíthatóak, sőt törölhetőek is.

---

```
pairs (t)
```

Három visszatérési értéke van: a [next](#) függvény, a `t` tömb, és **nil**, így a következő szerkezet:

```
for k,v in pairs(t) do body end
```

a `t` tömb összes kulcs-érték párján végigiterál.

A bejárás közbeni értékváltoztatás veszélyeiről lásd a [next](#) függvény leírását.

---

```
pcall (f, arg1, ~~~)
```

*Védett módban* hívja meg az `f` függvényt a megadott argumentumokkal. Ez azt jelenti, hogy a függvényen belüli hibák nem lesznek továbbítva; ehelyett a `pcall`

elkapja a hibát, és egy állapotkóddal tér vissza. Az első visszatérési érték egy boolean típusú állapotkód, amely igaz, ha a hívás hiba nélkül fejeződik be. Ebben az esetben a hívás visszatérési értékei is visszatérnek az első után. Hiba esetén a visszatérési érték **false**, valamint a hibaüzenet.

---

```
print (^^^)
```

Bármennyi argumentumot kaphat, és az értékeiket írja ki a `stdout`-ra. Az argumentumokat a [tostring](#) függvény alakítja karakterláccokká. A `print` nem formázott kimenet készítésére szánták, csak egy olyan gyors lehetőség, amellyel bizonyos értékek gyorsan megtekinthetők, főleg hibakeresési céllal. Formázott kimenethez a [string.format](#) használható.

---

```
rawequal (v1, v2)
```

Bármilyen metaeljárás meghívása nélkül ellenőrzi, hogy `v1` és `v2` értéke megegyezik-e. Visszatérési értéke boolean.

---

```
rawget (table, index)
```

Bármilyen metaeljárás meghívása nélkül lekéri a `table[index]` valódi értékét. A `table` csak tömb lehet, míg az `index` bármilyen érték.

---

```
rawset (table, index, value)
```

Bármilyen metaeljárás meghívása nélkül `value` értékre állítja a `table[index]` valódi értékét. A `table` csak tömb lehet, `index` bármilyen **nil**-től különböző érték, `value` pedig bármilyen Lua érték.

A függvény visszatérési értéke a `table` tömb.

---

```
select (index, ^^~)
```

Ha az `index` argumentum egy szám, a visszatérési érték az `index` pozíciójú argumentumok utáni összes argumentum. Egyébként az `index` értéke csak a `"#"` karakterlánc lehet: ekkor a `select` a megkapott extra argumentumok számával tér vissza.

---

```
setfenv (f, table)
```

A megadott függvény által használt környezetet cseréli le. Az `f` lehet egy Lua függvény, vagy egy szám, amely a függvény veremben lévő pozícióját adja meg: az 1-es szint az a függvény, amely meghívta a `setfenv` függvényt. Visszatérési értéke a megadott függvény

Abban az esetben, amikor `f` értéke 0, a `setfenv` a futó szál környezetét változtatja meg. Ebben az esetben nincs visszatérési érték.

---

**setmetatable** (`table`, `metatable`)

A megadott tábla metatömbjét állítja be. (A többi típus metatömbje nem változtatható meg a Lua-ból, csak a C-ből.) Ha a `metatable` értéke **nil**, törli a megadott tömb metatömbjét. Ha az eredeti táblának van "`__metatable`" mezője, hiba keletkezik.

A függvény visszatérési értéke a `table` tömb.

---

**tonumber** (`e` [, `base`])

Megpróbálja a megadott argumentumot számmá alakítani. Ha az argumentum már szám, vagy olyan karakterlánc, amely számmá alakítható, akkor visszatérési érték ez a szám, egyéb esetben **nil**.

Az opcionális paraméter adja meg a szám feldoglozásának számrendszerét. Ez 2 és 36 közötti egész szám lehet. A 10 feletti számrendszereknél az 'A' (kis- vagy nagybetűs formában is) 10-et jelent, 'B' 11-et, és így tovább, míg 'Z' 35-öt. A 10-es számrendszerénél (az alapértelmezett értéknél), a számnak lehet törtrésze valamint hatványkitevője is (lásd [§2.1](#)). A többi számrendszer csak előjel nélküli egész típust fogad el.

---

**tostring** (`e`)

Bármilyen típusú argumentumot kaphat, és ezt konvertálja elfogadható formátumú karakterláncná. A számok konvertálásának teljes leírásához lásd: [string.format](#).

Ha az `e` metatömbjének van "`__tostring`" mezője, akkor a `tostring` a hozzátartozó értéket hívja meg, `e` argumentummal, és az eredménye lesz ennek a hívásnak az eredménye.

---

**type** (`v`)

Visszatérési értéke az egyetlen argumentumának típusa, karakterlánc formában. A függvény lehetséges eredményei: `"nil"` (karakterlánc, és nem **nil** érték), `"number"`, `"string"`, `"boolean"`, `"table"`, `"function"`, `"thread"`, és `"userdata"`.

---

```
unpack (list [, i [, j]])
```

Visszatérési értékei a megadott tömb elemei. A függvény megegyezik a következő kifejezéssel:

```
return list[i], list[i+1], ~~~, list[j]
```

kivéve, hogy a fenti kód csak meghatározott számú elem esetén használható. Alapértelmezés szerint `i` értéke 1 és `j` értéke a hossz operátor által meghatározott listahossz (lásd [§2.5.5](#)).

---

```
_VERSION
```

Egy globális változó (nem függvény), amely a jelenlegi feldolgozó verziószámát tartalmazza. A változó jelenlegi tartalma: `"Lua 5.1"`.

---

```
xpcall (f, err)
```

A függvény hasonló a `pcall`-hoz, kivéve, hogy itt egy új hibakezelő is beállítható.

Az `xpcall` az `f` függvényt védett módban hívja meg, az `err` függvényt használva hibakezelőként. Az `f` függvényen belüli hibák nem lesznek továbbítva, ehelyett az `xpcall` elkapja a hibát, meghívja az `err` függvényt az eredeti hibaobjektummal, és egy állapotkóddal tér vissza. Az első visszatérési érték egy boolean típus, amelyik igaz, ha a hívás hiba nélkül befejeződik. Ebben az esetben a hívás visszatérési értékei is visszatérnek az első után. Hiba esetén a visszatérési érték **false**, valamint az `err` függvény eredménye.

## 5.2 - Korutin kezelés

A korutinokhoz kapcsolódó műveletek az alap függvénykönyvtár alkönyvtárához, valamint a `coroutine` tömbhöz tartoznak. A korutinok általános ismertetése a [§2.11](#) fejezetben található.

---

```
coroutine.create (f)
```

Egy új korutint hoz létre, `f` testtel. Az `f` csak Lua függvény lehet. Visszatérési értéke a `"thread"` típusú új korutin.

---

```
coroutine.resume (co [, val1, ...])
```

Elkezdi, vagy folytatja a megadott `co` korutin futtatását. A korutin első folytatásakor annak testét futtatja. A `val1, ...` értékek a test-függvény argumentumaiként szerepelnek. Ha a korutin szüneteltetve lett, a `resume` újraindítja azt; a `val1, ...` értékek a szüneteltetés eredményei.

Ha a korutin hiba nélkül lefut, a `resume` visszatérési értéke **true**, valamint a `yield`-nek átadott értékek (ha a korutin szüneteltetve van) vagy bármilyen értékek, amelyek a test-függvény visszatérési értékei (ha a korutin befejeződik). Hiba esetén a `resume` visszatérési értéke **false** valamint a hibaüzenet.

---

```
coroutine.running ()
```

Visszatérési értéke a futó korutin, vagy **nil** ha a fő szálból lett meghívva.

---

```
coroutine.status (co)
```

Visszatérési értéke a `co` korutin állapota, karakterlánc alakban: `"running"`, ha a korutin fut (azaz, az hívta meg a `status`-t); `"suspended"`, ha a korutin a `yield` hívással fel lett függesztve, vagy még nem lett elindítva; `"normal"`, ha a korutin aktív, de nem fut (azaz, egy másik korutin folytatatta); valamint `"dead"`, ha a korutin befejezte a test-függvényt, vagy hibába ütközött.

---

```
coroutine.wrap (f)
```

Egy új korutint hoz létre, `f` testtel. Az `f` csak Lua függvény lehet. Visszatérési értéke egy függvény, amely minden egyes híváskor folytatja a korutint. A függvényhez társított argumentumok a `resume` extra argumentumai lesznek. Visszatérési értékei megegyeznek a `resume` hívásával, kivéve az első booleant. Hiba esetén továbbítja a hibát.

---

```
coroutine.yield (...)
```

Felfüggeszti a hívó korutin futtatását. A korutin nem futtathat C függvényt, metaeljárást vagy iterátort. A `yield` argumentumai a `resume` extra visszatérési értékei lesznek.

## 5.3 - Modulok

A csomag függvénykönyvtár biztosítja modulok betöltését és létrehozását a Lua-ban. Két függvénye közvetlenül a globális környezetből érhető el: a [require](#) és a [module](#). Minden egyéb a `package` tömbben található.

---

```
module (name [, ~~~])
```

Egy modult készít. Ha a `package.loaded[name]` tömb már létezik, ez a tömb lesz a modul. Egyébként ha létezik a megadott nevű globális `t` tömb, az a tömb lesz a modul. Egyéb esetben egy üres `t` tömböt hoz létre, és a globális `name` és a `package.loaded[name]` értékeként állítja be azt. A függvény szintén létrehozza a `t._NAME` mezőt a megadott névvel, a `t._M` mezőt a modullal (a `t`-vel magával), és a `t._PACKAGE` mezőt a csomag nevével (a teljes modulnévvel, mínusz az utolsó komponens, lásd lentebb). Végül, a `module` beállítja a `t`-t, mint a jelenlegi függvény új környezetét, és a `package.loaded[name]` új értékeként, így a [require](#) visszatérési értéke `t`.

Ha a `name` egy vegyes név (tehát egyenként pontokkal elválasztva), a `module` tömböket készít (vagy újra felhasznál, ha már léteznek) az egyes komponensek számára. Például, ha a `name` értéke `a.b.c`, akkor a `module` a modult a globális `a` tömb `b` mezőjének `c` mezőjében tárolja.

A függvény kaphat *options* argumentumokat a modul neve után, ahol minden egyes opció egy függvény, amelyet a modul használ fel.

---

```
require (modname)
```

Betölti a megadott modult. A függvény először a [package.loaded](#) tömböt vizsgálja meg, hogy a megadott `modname` modul be van-e már töltve. Ha igen, a `require` a `package.loaded[modname]` értékével tér vissza. Egyébként megpróbál egy *betöltőt* keresni a modulhoz.

Ha talál ilyet, a `require` végrehajtja a `package.preload[modname]` lekérést. Ha ennek van értéke, ez lesz a betöltő (ami egy függvény). Egyébként a `require` egy Lua betöltőt keres a [package.path](#) változóban megadott útvonalakon. Ha ez sikertelen, akkor egy C betöltőt, a [package.cpath](#) változóban megadott útvonalakon. Ha ez is sikertelen, akkor egy *minden-az-egyben* betöltőt próbál meg (lásd lentebb).

Egy C függvénykönyvtár betöltésekor a `require` egy dinamikusan kapcsolódó készséget használ az alkalmazás és a függvénykönyvtár összekapcsolására. Ezután megpróbál egy C függvényt keresni az eljáráskönyvtáron belül, amely betöltőként használható. Ennek a C függvénynek a neve "luaopen\_" karakterlánccal kezdődik, és a modul nevével folytatódik, ahol minden pontot aláhúzás helyettesít. Ezen felül, ha a modul nevében van egy kötőjel, az előtte lévő rész (a kötőjellel együtt) el lesz távolítva. Így például az `a.v1-b.c` név esetén a függvény neve `luaopen_b_c` lesz.

Ha a `require` nem talál sem Lua, sem C függvénykönyvtárat a modulnak, akkor a *minden-az-egyben* betöltőt hívja meg. Ez a C útvonalat vizsgálja át a megadott modul tőlalakú nevű eljáráskönyvtáráért. Így például az `a.b.c` név esetén a `require` az `a` nevű C függvénykönyvtárat fogja keresni. Ha talál ilyet, ebben keres egy almodult, esetünkben ez a `luaopen_a_b_c`. Ezzel a lehetőséggel a csomagkezelő több C almodult is egy függvénykönyvtárba csomagolhat, amelyekben megmarad az eredeti megnyitó függvény.

Ha van betöltő, a `require` meghívja az a `modname` argumentummal. Ha a betöltőnek van visszatérési értéke, a `require` a `package.loaded[modname]` értékeként állítja be azt. Ha nincs, és a `package.loaded[modname]` mezőnek nincs értéke, akkor a `require` a **true** értéket rendeli ehhez a bejegyzéshez. Bármilyen más esetben a `require` visszatérési értéke a `package.loaded[modname]` végső értéke.

Ha a modul futtatása közben hiba lép fel, vagy nem található betöltő a modulhoz, a `require` hibát jelez.

---

#### `package.cpath`

A [require](#) által használt C betöltő útvonalát határozza meg.

A Lua a `package.cpath` értékét a `package.path`-hoz hasonlóan határozza meg, a `LUA_CPATH` környezeti változó használatával (valamint a másik, `luaconf.h` fájlban megadott útvonal segítségével).

---

#### `package.loaded`

A [require](#) által használt tömb, a már betöltött modulok ellenőrzésére. A `modname` modul betöltésekor, ha a `package.loaded[modname]` nem hamis, a [require](#) visszatérési értéke az ott tárolt érték.

---

#### `package.loadlib (libname, funcname)`

Dinamikusan összekapcsolja a fő programot a `libname` nevű C függvénykönyvtárral. Ebben a függvénykönyvtárban megkeresi a `funcname` függvényt, és ezzel tér vissza, C függvényként. (Tehát a `funcname` függvénynek követnie kell a protokollt (lásd [lua\\_CFunction](#))).

Ez egy alacsonyszintű függvény, amely teljesen eltér a csomag- és modulrendszerétől. A [require](#)-tól eltérően, nem hajt végre útvonal-kereséseket és nem vesz fel automatikusan kiterjesztéseket. A `libname` a C eljáráskönyvtár teljes neve kell hogy legyen, beleértve az útvonalat és a kiterjesztést is. A `funcname` a C eljáráskönyvtár által exportált pontos név (ez a használt C fordítótól és a linkelőtől is függ).

Ez a függvény ANSI C-ben nincs támogatva. Mint ilyen, csak néhány platformon elérhető (Windows, Linux, Mac OS X, Solaris, BSD, valamint az olyan Unix rendszerek, amelyek támogatják a `dlfcn` szabványt).

---

`package.path`

A [require](#) által használt Lua betöltő útvonalát határozza meg.

Indításkor a Lua a `LUA_PATH` környezeti változó értékét rendeli hozzá, vagy a `luaconf.h` fájlban megadott alapértelmezett útvonalat, ha a környezeti változó nincs megadva. A környezeti változó értékében minden egyes `;"` kifejezés az alapértelmezett útvonalra lesz cserélve.

Az útvonal *minták* sorozata, pontosvesszővel elválasztva. A [require](#) minden egyes mintában a kérdőjeleket a `filename`-ra cseréli le, ami a `modname` értéke, ahol minden egyes pont a "könyvtár elválasztóra" lesz cserélve (mint pl. a `/` Unix rendszereken); majd megpróbálja betölteni az így kapott fájlnevet. Így tehát, ha a Lua útvonal értéke a következő:

```
"./?.lua;./?.lc;/usr/local/?/init.lua"
```

akkor a `foo` modul Lua betöltője a következő fájlokat próbálja meg betölteni: `./foo.lua`, `./foo.lc`, és `/usr/local/foo/init.lua`, ebben a sorrendben.

---

`package.preload`

Egy tömb, amely a modulok betöltőit tartalmazza. (lásd [require](#)).

---

`package.seeall (module)`

A `module` metatömbjét állítja be, amelyben az `__index` mező a globális környezetre hivatkozik, így ez a modul megőröklí a globális környezet változóit is. A [module](#) függvény beállításaként használható.

## 5.4 - Karakterlánc kezelés

Ez a függvénykönyvtár karakterláncok kezeléséhez biztosít általános függvényeket, úgy mint kisebb karakterláncok megtalálása és kivonása, valamint minta-illeszkedés. A Lua nyelvben a karakterláncok indexelése 1-től kezdődik (és nem 0-tól, mint C-ben). Az indexek lehetnek negatívak, ekkor hátulról indexelésként a karakterlánc végétől számítva lesz feldolgozva. Így tehát az utolsó karakter pozíciója -1, és így tovább.

A karakterlánc eljáráskönyvtár összes függvénye a `string` tömb mezőiként érhetőek el. A karakterláncoknak van metatömbje is, amelynek az `__index` mezője a `string` tömbre mutat. Így a karakterlánc-függvények objektum-orientált formában használhatóak. Például a `string.byte(s, i)` kifejezés felírható `s:byte(i)` formában is.

---

**`string.byte (s [, i [, j]])`**

Visszatérési értékei az `s[i]`, `s[i+1]`, ..., `s[j]` karakterek belső numerikus kódjai. Az `i` alapértelmezett értéke 1; a `j` értéke pedig `i`.

Jegyezzük meg, hogy a belső numerikus kódok nem feltétlenül ugyanazok az egyes platformokon.

---

**`string.char (~~~)`**

Nulla vagy több egész típusú argumentumot kap. Az argumentumok számával megegyező hosszúságú karakterlánccal tér vissza, ahol minden egyes karakter belső numerikus kódja megegyezik a hozzá tartozó argumentummal.

Jegyezzük meg, hogy a belső numerikus kódok nem feltétlenül ugyanazok az egyes platformokon.

---

**`string.dump (function)`**

Visszatérési értéke a megadott függvény bináris karakterlánc formában, így később a [loadstring](#) hívás ezen a karakterláncon a függvény másolatát adja. A `function` csak felsőértékek nélküli Lua függvény lehet.

---

**`string.find (s, pattern [, init [, plain]])`**

Az `s` karakterláncban megkeresi a `pattern` első egyezését. Ha talál ilyet, a `find` az `s` indexeivel tér vissza, ahol az egyezés kezdődik, illetve végződik; egyéb esetben a visszatérési értéke `nil`. A harmadik, opcionális szám alakú `init` argumentum adja meg, hol kezdődjön a keresés; az alapértelmezett értéke 1, és negatív is lehet. A negyedik, opcionális `plain` argumentum `true` értéke kikapcsolja a minta illeszkedési lehetőségeket, azaz a függvény egy sima "al-karakterlánc keresést" hajt végre, ahol a `pattern`-ban egy karakter sem minősül "mágikusnak". Ha a `plain` meg van adva, akkor az `init`-nek is értéket kell adni.

Ha a minta értékeket is kiemel, akkor ezek is visszatérnek, a két index után.

---

```
string.format (formatstring, ~~~)
```

Visszatérési értéke az első (karakterlánc) argumentumban megadott formába átalakított változó számú argumentumok. A formátum a szabványos C függvények `printf` családjának szabályait követi. Az egyetlen különbség, hogy a szabályozók/módosítók ( `*`, `l`, `L`, `n`, `p`, és `h`) nem támogatottak, valamint van egy extra opció, a `q`. Ez használható arra, hogy a karakterláncok biztonságosan visszaolvashatóak legyenek a Lua feldolgozó számára: a karakterláncok dupla idézőjelek közé kerülnek, és a karakterláncban minden dupla idézőjel, újsor karakter, beágyazott nulla és backslash karakterek biztonságos formátumúra lesznek alakítva. Például a

```
string.format('%q', 'a string with "quotes" and \n new line')
```

hívás a következő karakterláncot eredményezi:

```
"a string with \"quotes\" and \n new line"
```

A `c`, `d`, `E`, `e`, `f`, `g`, `G`, `i`, `o`, `u`, `X`, és `x` opciók mind számot várnak paraméterként, míg a `q` és `s` karakterláncokat.

A függvény nem fogad el olyan karakterláncot, amely beágyazott zérót tartalmaz.

---

```
string.gmatch (s, pattern)
```

Visszatérési értéke egy olyan iterációs függvény, amely minden hívásakor az `s` karakterlánc egy újabb, `pattern` mintára illeszkedő részével tér vissza.

Ha a `pattern` nem emel ki értékeket, akkor minden híváskor az egész egyezés lesz az eredmény.

Például a következő ciklus:

```
s = "hello world from Lua"
for w in string.gmatch(s, "%a+") do
    print(w)
end
```

végigiterál az `s` karakterlánc szavain, majd soronként kiírja azokat. A következő példa a megadott karakterlánc összes `key=value` párját egy tömbbe gyűjti össze:

```
t = {}
s = "from=world, to=Lua"
for k, v in string.gmatch(s, "(%w+)=(%w+)") do
    t[k] = v
end
```

---

**string.gsub (s, pattern, repl [, n])**

Visszatérési értéke az `s` karakterlánc másolata, amelyben a `pattern` minta összes illeszkedése le lett cserélve a megadott `repl` értékre, ami lehet karakterlánc, tömb vagy függvény. A `gsub` második visszatérési értéke az elvégzett cserék száma.

Ha a `repl` karakterlánc, akkor annak értéke lesz a cserekifejezés. A `%` karakter vezérlőkarakterként működik: a `repl`-ben szereplő minden `%n` formátumú kifejezés, ahol `n` 1 és 9 közötti érték, az `n`. számú kiemelt értéket adja vissza (lásd lentebb). A `%0` kifejezés az egész egyezést adja vissza. A `%%` kifejezés egy `%` karaktert jelent.

Ha a `repl` tömb, akkor a tömb minden egyezéskor le lesz kérdezve, ahol a minta lesz a kulcs; ha a minta nem emel ki értéket, akkor az egész egyezés lesz a kulcs.

Ha a `repl` függvény, akkor ez minden egyezéskor meg lesz hívva, argumentumai pedig sorban az illeszkedő al-karakterláncok lesznek. Ha a minta nem emel ki értéket, akkor az egész egyezés lesz az egyetlen argumentum.

Ha a tömb-lekérdezés értéke vagy a függvény visszatérési értéke karakterlánc vagy szám, az lesz a cserekifejezés, egyébként, ha az **false** vagy **nil**, nem történik csere (azaz, az eredeti egyezés a karakterláncban marad).

Az utolsó, opcionális `n` paraméter a maximális cserék számát szabályozza. Például, ha `n` értéke 1, csak a `pattern` minta első illeszkedése lesz lecserélve.

Következzen néhány példa:

```
x = string.gsub("hello world", "(%w+)", "%1 %1")
--> x="hello hello world world"

x = string.gsub("hello world", "%w+", "%0 %0", 1)
--> x="hello hello world"

x = string.gsub("hello world from Lua", "(%w+)%s*(%w+)", "%2 %1")
--> x="world hello Lua from"

x = string.gsub("home = $HOME, user = $USER", "%$(%w+)", os.getenv)
--> x="home = /home/roberto, user = roberto"

x = string.gsub("4+5 = $return 4+5$", "%$(.-)%$", function (s)
    return loadstring(s)()
end)
--> x="4+5 = 9"

local t = {name="lua", version="5.1"}

x = string.gsub("$name%- $version.tar.gz", "%$(%w+)", t)
--> x="lua-5.1.tar.gz"
```

---

**string.len (s)**

Karakterlánc paramétert kap, és a hosszával tér vissza. Az "" üres karakterlánc hossza 0. A beágyazott zérók is beleszámítanak ebbe, így a "a\000bc\000" karakterlánc hossza 5.

---

**string.lower (s)**

Karakterláncot kap, és a másolatával tér vissza, amelyben az összes nagybetű kicsire lesz cserélve. Minden egyéb karakter változatlan marad. A nagybetűk definíciója a nyelvi beállításoktól függően eltérő lehet.

---

**string.match (s, pattern [, init])**

Az `s` karakterláncban megkeresi a `pattern` minta első *egyezését*. Ha talál ilyet, akkor a `match` a talált részekkel tér vissza; egyéb esetben a visszatérési érték **nil**. Ha a `pattern` minta nem emel ki értéket, az egész egyezés visszatér. A harmadik, opcionális szám argumentum, az `init` adja meg, hol kezdődjön a keresés; az alapértelmezett értéke 1, és negatív is lehet.

---

**string.rep (s, n)**

Visszatérési értéke a megadott `s` karakterlánc `n` számú összefűzött másolata.

---

**string.reverse (s)**

Visszatérési értéke az `s` karakterlánc fordítottja.

---

**string.sub (s, i [, j])**

Visszatérési értéke az `s` karakterlánc része, amely `i` indexnél kezdődik és `j`-ig tart; `i` és `j` is lehet negatív. Ha a `j` nincs megadva, -1-ként lesz értelmezve (ami megegyezik a karakterlánc hosszával). Általánosságban, a `string.sub(s, 1, j)` hívás az `s` `j` hosszúságú előtagjával, míg a `string.sub(s, -i)` hívás az `s` `i` hosszúságú utótagjával tér vissza.

---

**string.upper (s)**

Karakterláncot kap, és a másolatával tér vissza, amelyben az összes kisbetű nagyra lesz cserélve. Minden egyéb karakter változatlan marad. A kisbetűk definíciója a nyelvi beállításoktól függően eltérő lehet.

## 5.4.1 - Minták

### Karakterosztályok:

Egy *karakterosztály* karakterek sorozatát jelenti. A következő kombinációk karakterosztályokat írnak le:

- **x**: (ahol *x* nem *mágikus karakter*: ^ \$ ( ) % . [ ] \* + - ?) az *x* karaktert jelenti.
  - **.**: (egy pont) minden karakternek megfelel.
  - **%a**: minden betűnek megfelel.
  - **%c**: minden vezérlőkarakternek megfelel.
  - **%d**: minden számjegynek megfelel.
  - **%l**: minden kisbetűs betűnek megfelel.
  - **%p**: minden írásjelnek megfelel.
  - **%s**: minden szóköz karakternek megfelel.
  - **%u**: minden nagybetűs betűnek megfelel.
  - **%w**: minden alfanumerikus karakternek megfelel.
  - **%x**: minden hexadecimális számjegynek megfelel.
  - **%z**: 0-szor előforduló karakternek felel meg.
  - **%x**: (ahol *x* bármilyen nem alfanumerikus karakter) az *x* karakternek felel meg. Ez a mágikus karakterek semlegesítésének alapértelmezett módja. Bármilyen írásjelet (még a nem mágikusakat is) megelőzhet a semlegesítő '%' karakter; ebben az esetben a mintában saját magát fogja jelenteni.
  - **[sorozat]**: A megadott sorozat összes karakterének uniójával képez egy osztályt. Karakterek tartománya megadható a tartomány záró karakterének '-' jellel történő elválasztásával. Minden %x formátumú fentebb leírt osztály használható a *sorozat* elemeként. Az összes többi karakter saját magát jelenti. Például, a [%w\_] (vagy a [\_%w]) az összes alfanumerikus karaktert és az aláhúzást fogja jelenteni, a [0-7] oktális számjegyeket, a [0-7%l%-] az oktális számjegyeket, kisbetűs betűket, valamint a '-' karaktert jelenti.
- A tartományok és az osztályok között nincsen együttműködés, tehát a [%a-z] vagy [a-%%] alakú minta nem értelmezhető.
- **[^sorozat]**: A megadott sorozat komplementerét (kiegészítését) jelenti, ahol a *sorozat* a fentebb leírtak szerint van értelmezve.

Az összes osztályt, amit egy betű jelöl (%a, %c, stb.), a nagybetűs alakja az osztály komplementerét (kiegészítését) jelenti. Például, az %S minden nem-szóköz karakternek megfelel.

A betű, szóköz és egyéb karaktercsoportok definíciója mindig a nyelvi beállításoktól függ. A gyakorlatban az [a-z] osztály nem minden esetben ugyanaz, mint a %l.

### Minta elem:

Egy *minta elem* lehet

- egy karakterosztály, amely az osztály bármely egyetlen karakterével megegyezik;
- egy karakterosztály, amit egy '\*' jel követ, amely az osztály karaktereinek 0 vagy több ismétlődésével egyezik meg. Ez az ismétlődés mindig a lehető leghosszabb sorozattal fog megegyezni;
- egy karakterosztály, amit egy '+' jel követ, amely az osztály karaktereinek 1 vagy több ismétlődésével egyezik meg. Ez az ismétlődés mindig a lehető leghosszabb sorozattal fog megegyezni.
- egy karakterosztály, amit egy '-' jel követ, amely az osztály karaktereinek szintén 0 vagy több ismétlődésével egyezik meg. Viszont a '\*' jellel ellentétben, ez az elemismétlődés mindig a lehető *legrövidebb* sorozattal fog megegyezni;
- egy karakterosztály, amit egy '?' jel követ, amely az osztály karaktereinek 0 vagy 1 ismétlődésével egyezik meg;
- $%n$ , ahol  $n$  1 és 9 közötti szám; az ilyen elemek az  $n$ -dik számú kiemelt értéket adja vissza (lásd lentebb);
- $%b_{xy}$ , ahol  $x$  és  $y$  két különböző karakter; az ilyen elemek olyan karakterláncokkal egyeznek meg, amelyek  $x$ -el kezdődnek és  $y$ -al végződnek, és ahol  $x$  és  $y$  *kiegyensúlyozott*. Ez azt jelenti, hogy a karakterlánc balról jobbra lesz olvasva, és az  $x$ -ek esetén  $+1$ -el növekszik,  $y$ -ok esetén  $-1$ -el csökken egy számláló, a végső  $y$  az első olyan  $y$ , ahol a számláló eléri a 0-t. Például a  $%b( )$  elem kiegyenlített zárójelekkel egyezik meg.

### Minta:

A *minta* mintaelemek sorozata. A '^' jel a minta elején megszabja, hogy a minta csak a keresendő karakterlánc elejét, míg a '\$' jel a minta végén azt, hogy a keresendő karakterlánc végét vizsgálja. Más pozíciókban a '^' és '\$' jeleknek nincs speciális jelentésük, és saját magukat reprezentálják.

### Kiemelt értékek:

A minták tartalmazhatnak olyan almintákat, amelyek zárójelek között vannak; ezek *kiemelt értékeket* jelentenek. Ha egy egyezés sikeres, a keresendő karakterlánc egyező al-karakterláncai eltárolódnak (*kiemelődnek*) későbbi használatra. A kiemelt értékek a nyitó zárójelek sorrendje szerint vannak számolva. Például a `"(a*(. )%w(%s*))"` minta esetén a karakterláncban a `"a*(. )%w(%s*)"` mintára egyező rész az első kiemelt érték (és a száma 1); A "."-ra illeszkedő karakter 2-es számmal lesz kiemelve, és a `"%s*"`-ra illeszkedő rész a 3-as.

Egy speciális eset, amikor üres kiemelés `()` történik, ez esetben a visszatérési érték a jelenlegi karakterláncbeli pozíció (egy szám). Például, az `"()aa()"` minta a `"flaaap"` karakterláncon két eredményt hoz: 3 és 5.

A minta nem tartalmazhat beágyazott zérókat, helyette a `%z` használható.

## 5.5 - Tömb kezelés

Ez a függvénykönyvtár tömbök kezeléséhez biztosít általános függvényeket. A függvényei a `table` tömb mezőiként érhetőek el.

Ennek az eljáráskönyvtárnak a függvényei csak rendezett tömbökön és listákon működik. Ezeknél a függvényeknél, ha a tömb "hosszáról" van szó, akkor a hossz operátor eredménye értendő ezalatt.

---

```
table.concat (table [, sep [, i [, j]])
```

Visszatérési értéke `table[i]..sep..table[i+1] ~~~ sep..table[j]`. A `sep` alapértelmezett értéke az üres karakterlánc, az `i` értéke 1, és a `j` alapértelmezett értéke a tömb hossza. Ha az `i` értéke nagyobb, mint `j`, üres karakterlánccal tér vissza.

---

```
table.insert (table, [pos,] value)
```

A megadott `value` értéket elhelyezi a `table` tömbben, `pos` pozícióban, a többi elemet felfelé szabad helyre csúsztatva, ha szükséges. A `pos` alapértelmezett értéke `n+1`, ahol `n` értéke a tömb hossza (lásd [§2.5.5](#)), így a `table.insert(t, x)` hívás az `x` értéket a `t` tömb végére helyezi.

---

```
table.maxn (table)
```

Visszatérési értéke a tömb legmagasabb numerikus indexe, vagy zéró, ha a tömbnek nincsenek pozitív numerikus indexei. (a függvény ehhez lineáris bejárást hajt végre az egész táblán.)

---

```
table.remove (table [, pos])
```

A `table` tömbből eltávolítja a `pos` pozícióban lévő elemet, a többi elemet lefelé szabad helyre csúsztatva, ha szükséges. Visszatérési értéke az eltávolított elem értéke. A `pos` alapértelmezett értéke `n`, ahol `n` a tömb hossza, így a `table.remove(t)` hívás a `t` tömb utolsó elemét távolítja el.

---

```
table.sort (table [, comp])
```

A tömböt a megadott sorrend szerint rendezi, *belsőleg*, `table[1]`-től `table[n]`-ig, ahol `n` a tömb hossza. Ha a `comp` adott, akkor annak egy függvénynek kell lennie, ami két táblaelemet kap argumentumként, és `true` értékkel tér vissza, ha az első kisebb, mint

a második (így tehát a `not comp(a[i+1], a[i])` igazzá válik a rendezés után). Ha a `comp` nincs megadva, akkor az alapértelmezett `<` Lua operátor lesz használatban.

A rendezési algoritmus nem állandó, tehát még az egyenlőnek értékelt elemek relatív pozíciója is megváltozhat a rendezés közben.

## 5.6 - Matematikai függvények

Ez a függvénykönyvtár az alapértelmezett C matematikai függvénykönyvtárat valósítja meg. A függvényei a `math` tábla mezőiként érhetők el.

---

**`math.abs (x)`**

Az `x` abszolútértékével tér vissza.

---

**`math.acos (x)`**

Az `x` arc cosinus-ával tér vissza (radiánokban).

---

**`math.asin (x)`**

Az `x` arc sinus-ával tér vissza (radiánokban).

---

**`math.atan (x)`**

Az `x` arc tangensével tér vissza (radiánokban).

---

**`math.atan2 (x, y)`**

Visszatérési értéke az `x/y` arc tangense (radiánokban), de mindkét paraméter előjelét használja az eredmény quadránsának meghatározásához. (Szintén megfelelően kezeli azt, ha az `y` értéke zéró.)

---

**`math.ceil (x)`**

Visszatérési értéke a legkisebb egész, amely nagyobb, vagy egyenlő, mint `x`.

---

**math.cos (x)**

Az  $x$  cosinus-ával tér vissza (a fok radiánban van megadva).

---

**math.cosh (x)**

Az  $x$  hiperbolikus cosinus-ával tér vissza.

---

**math.deg (x)**

A radiánokban megadott  $x$  értékével tér vissza fokokban.

---

**math.exp (x)**

Visszatérési értéke  $e^x$ .

---

**math.floor (x)**

Visszatérési értéke a legnagyobb egész, amely kisebb, vagy egyenlő, mint  $x$ .

---

**math.fmod (x, y)**

Visszatérési értéke az  $x$   $y$ -al való osztásából származó maradék.

---

**math.frexp (x)**

Visszatérési értéke  $m$  és  $e$  a  $x = m2^e$  kifejezésből,  $e$  egy egész, és az  $m$  abszolútértéke a  $[0.5, 1)$  tartományban (vagy zéró, ha  $x$  zéró).

---

**math.huge**

A `HUGE_VAL` értéke, egy érték, amely nagyobb vagy egyenlő, mint bármilyen más numerikus érték.

---

**math.ldexp (m, e)**

Visszatérési értéke  $m2^e$  (e egész típusú).

---

`math.log (x)`

Visszatérési értéke  $x$  természetes logaritmusa.

---

`math.log10 (x)`

Visszatérési értéke  $x$  10-es alapú logaritmusa.

---

`math.max (x, ~~~)`

Az argumentumok legmagasabb értékével tér vissza.

---

`math.min (x, ~~~)`

Az argumentumok legalacsonyabb értékével tér vissza.

---

`math.modf (x)`

Két értékkel tér vissza,  $x$  egész és tört értékével.

---

`math.pi`

A PI értéke.

---

`math.pow (x, y)`

Visszatérési értéke  $x^y$ . (Az érték kiszámítására az  $x^y$  kifejezés is használható.)

---

`math.rad (x)`

Visszatérési értéke a fokokban megadott  $x$  szög értéke radiánban.

---

`math.random ([m [, n]])`

Ez a függvény egy látszólagos véletlenszám generátort valósít meg a `rand` ANSI C függvény segítségével. (A statisztikai tulajdonságaira nincs garancia.)

Argumentumok nélküli használat esetén a visszatérési érték egy véletlenszerű valós szám a  $[0, 1)$  tartományból. Ha a numerikus `m` argumentum adott, a `math.random` visszatérési értéke egy véletlenszerű egész szám az  $[1, m]$  tartományból. Ha mindkét numerikus paraméter, `m` és `n` is adott, a `math.random` visszatérési értéke egy véletlenszerű egész szám az  $[m, n]$  tartományból.

---

`math.randomseed (x)`

Az `x`-et a pseudo-véletlenszám generátor szórásaként állítja be: egyenlő szórás egyenlő sorozatú számokat állít elő.

---

`math.sin (x)`

Visszatérési értéke `x` sinus-a (a fok radiánban van megadva).

---

`math.sinh (x)`

Visszatérési értéke `x` hiperbolikus sinus-a.

---

`math.sqrt (x)`

Visszatérési értéke `x` négyzetgyöke. (Az érték kiszámítására az `x^0.5` kifejezés is használható.)

---

`math.tan (x)`

Visszatérési értéke `x` tangense (a fok radiánban van megadva).

---

`math.tanh (x)`

Visszatérési értéke `x` hiperbolikus tangense.

## 5.7 - Bemeneti és kimeneti lehetőségek

Az I/O függvénykönyvtár kétfajta fájlkezelést is biztosít. Az első implicit fájlleírókat használ, így beállítható alapértelmezett be- illetve kimeneti fájl; ezután minden művelet ezeken az alapértelmezett fájlokon lesz végrehajtva. A másik mód explicit fájlleírókat használ.

Implicit fájlleírók esetén minden művelet az `io` tömbből érhető el. Explicit fájlleírók esetén az `io.open` művelet egy fájlleíróval tér vissza, és a később minden művelet ennek a fájlleírónak eljárásaként érhető el.

Az `io` tömb három előre definiált fájlleírót is tartalmaz, a megszokott C jelentésük szerint: `io.stdin`, `io.stdout`, és `io.stderr`.

Ha nincs másként feltüntetve, minden I/O művelet **nil** értékkel tér vissza hiba esetén (valamint egy hibaüzenettel, második eredményként). Minden **nil**-től különböző érték sikeres végrehajtást jelent.

---

```
io.close ([file])
```

Megegyezik a `file:close()` hívással. `file` argumentum nélkül az alapértelmezett kimeneti fájlt zárja be.

---

```
io.flush ()
```

Megegyezik a `file:flush` művelettel, de az alapértelmezett kimeneti fájlra hajtja végre.

---

```
io.input ([file])
```

Ha a fájlnev meg van adva, megnyitja a nevezett fájlt (szöveges módban), és az alapértelmezett bemeneti fájlként állítja be azt. Ha egy fájlkezelővel van meghívva, akkor egyszerűen ezt a kezelőt állítja be az alapértelmezett bemeneti fájlra. Ha paraméterek nélkül van meghívva, visszatérési értéke a jelenlegi alapértelmezett bemeneti fájl.

Hiba esetén a függvény hibát ér el, és nem hibakóddal tér vissza.

---

```
io.lines ([filename])
```

Megnyitja a megadott fájlt olvasási módban, és annak iterációs függvényével tér vissza, ami minden híváskor a fájl egy újabb sorával tér vissza. Így a következő szerkezet

```
for line in io.lines(filename) do body end
```

végigiterál a fájl sorain. Amikor az iterátor függvény eléri a fájl végét, **nil** értékkel tér vissza (hogyan befejezze a ciklust) és automatikusan bezárja a fájlt.

Az `io.lines()` hívás (fájlnév nélkül) megegyezik a `io.input():lines()` hívással, tehát az alapértelmezett bemeneti fájl sorain léptet végig. Ebben az esetben nem zárja be a fájlt, amikor a ciklus véget ér.

---

```
io.open (filename [, mode])
```

A függvény megnyit egy fájlt, a `mode` karakterlánc által megszabott módban. Visszatérési értéke egy új fájlkezelő, vagy hiba esetén **nil** és egy hibaüzenet.

A `mode` karakterlánc a következő értékeket veheti fel:

- **"r"**: olvasási mód (alapértelmezett);
- **"w"**: írási mód;
- **"a"**: hozzáfűzési mód;
- **"r+"**: frissítési mód, minden előzetes adat megmarad;
- **"w+"**: frissítési mód, minden előzetes adat törölve lesz;
- **"a+"**: frissítési mód, minden előzetes adat megmarad, írni csak a fájl végére lehet.

A `mode` karakterlánc végződhet 'b' karakterrel, amely néhány operációs rendszeren szükséges, hogy a fájl bináris módban nyíljon meg. Ez a karakterlánc ugyanaz, mint a szabványos C függvényben használt `fopen`.

---

```
io.output ([file])
```

Az [io.input](#)-hoz hasonlít, de az alapértelmezett kimeneti fájlra hajtja végre a műveleteket.

---

```
io.popen ([prog [, mode]])
```

Elindítja a `prog` programot külön folyamatként, és egy fájlkezelővel tér vissza, amivel a programból adat olvasható ki (ha a `mode` értéke **"r"**, ami az alapértelmezett érték) vagy adat írható a program számára (ha a `mode` értéke **"w"**).

Ez a függvény a rendszertől függ, és nem érhető el minden platformon.

---

```
io.read (~~~)
```

Megegyezik az `io.input():read` hívással.

---

```
io.tmpfile ()
```

Visszatérési értéke egy ideiglenes fájl kezelője. Ez a fájl frissítési módban lesz megnyitva, és automatikusan törölve lesz, amikor a program futása befejeződik.

---

```
io.type (obj)
```

Ellenőrzi, hogy a megadott `obj` érvényes fájlkezelő -e. Visszatérési értéke a `"file"` karakterlánc, ha az `obj` egy nyitott fájl, `"closed file"`, ha az `obj` egy bezárt fájl, és `nil`, ha az `obj` nem fájlkezelő.

---

```
io.write (~~~)
```

Megegyezik az `io.output():write` hívással.

---

```
file:close ()
```

Bezárja a megadott `file` fájlkezelőt. Megjegyzendő, hogy a fájlok automatikusan bezáródnak, amikor a kezelőiket összegyűjti a szemétgyűjtő, de ez nem meghatározható időbe telik.

---

```
file:flush ()
```

A `file`-ba írt minden adatot elment.

---

```
file:lines ()
```

Egy iterációs függvényével tér vissza, ami minden híváskor a fájl egy újabb sorával tér vissza. Így a következő szerkezet

```
for line in file:lines() do body end
```

végigiterál a fájl sorain. (Az [io.lines](#)-tól eltérően, ez a függvény nem zárja be a fájlt a ciklus végén.)

---

```
file:read (~~~)
```

A megadott formátumnak megfelelően olvas a `file` fájlból. Minden formátum esetén az olvasott karakterlánc (vagy szám) lesz a visszatérési érték, vagy **nil**, ha a megadott formátumban nem olvasható ki adat. Ha formátum nélkül van meghívva, az alapértelmezett formátum lesz használva, ami a következő egész sort olvassa (lásd lentebb).

A következő formátumok használhatóak:

- **"\*n"**: egy számot olvas; ez az egyetlen formátum, ami számértékkel tér vissza karakterlánc helyett.
- **"\*a"**: az egész fájlt beolvassa a jelenlegi pozíciótól. A fájl végén üres karakterlánccal tér vissza.
- **"\*l"**: a következő sort olvassa (a sorvéget átugorva), a fájl végén a visszatérési érték **nil**. Ez az alapértelmezett érték.
- **szám**: a megadott számú hosszúságú karakterláncot olvassa, a fájl végén a visszatérési érték **nil**. Ha a szám 0, nem olvas semmit, és a visszatérési érték egy üres karakterlánc, vagy a fájl végén **nil**.

---

```
file:seek ([whence] [, offset])
```

Lekéri a fájl pozícióját, a fájl elejétől mérve, vagy beállítja a megadott `offset` pozícióra, a megadott `whence` karakterláncától függően, ami a következő értékek egyike lehet:

- **"set"**: az alap a 0 pozíció (a fájl kezdete);
- **"cur"**: az alap a jelenlegi pozíció;
- **"end"**: az alap a fájl vége;

Siker esetén a `seek` függvény visszatérési értéke a végső pozíció, amelynek mértéke a fájl elejétől mérődik, byteokban. Ha a függvény sikertelenül ér véget, a visszatérési értéke **nil**, valamint egy hibaüzenet, ami a hibáról ad további információt.

A `whence` alapértelmezett értéke `"cur"`, az `offset` értéke pedig 0. Így a `file:seek()` hívás visszatérési értéke a jelenlegi fájl pozíciója, változtatás nélkül; a `file:seek("set")` hívás a fájl elejére állítja a pozíciót (és 0-val tér vissza); valamint a `file:seek("end")` hívás a fájl végére állítja a pozíciót, és a fájl méretével tér vissza.

---

```
file:setvbuf (mode [, size])
```

A kimeneti fájl bufferének módját állítja be. Háromféle mód elérhető:

- **"no"**: nincs bufferelés; minden kimeneti művelet eredménye azonnal megjelenik.

- **"full"**: teljes bufferelés; a kimeneti műveletek csak akkor hajtódnak végre, amikor a buffer megtelik (vagy a fájl explicit módon *ki lesz íratva* a fájlba (lásd [io.flush](#))).
- **"line"**: soros bufferelés; a kiemenet egy újsorig lesz bufferelve, vagy van valamilyen bemenet van speciális fájljokból (például egy terminális eszköztől).

Az utolsó két esetben a `size` argumentum adja meg a buffer méretét, byteokban. Az alapértelmezett értéke egy elfogadható méret.

---

```
file.write (~~~)
```

A megadott argumentumok értékeit a `file` fájlba írja. Az argumentumok karakterláncok és számok lehetnek. A többi érték kiírásához a [tostring](#) vagy [string.format](#) használandó a `write` hívás előtt.

## 5.8 - Operációs rendszer szolgáltatások

Ez a függvénykönyvtár a `os` tömbön keresztül érhető el.

---

```
os.clock ()
```

Visszatérési értéke a program által használt CPU idő megbecsült értéke.

---

```
os.date ([format [, time]])
```

Visszatérési értéke a dátumot és időt tartalmazó karakterlánc vagy tömb, a megadott `format` formátumban.

Ha a `time` argumentum meg van adva, ez az időpont lesz formázva (lásd az [os.time](#) függvényt ennek az értéknek a leírásáért). Egyébként a `date` a jelenlegi időt formázza.

Ha a `format` `'!'` jellel kezdődik, akkor a dátum az egységes egyetemes idő szerint lesz formázva. Ha ezután az opcionális karakter után a `format` értéke `*t`, akkor a `date` visszatérési értéke egy tömb, a következő mezőkkel: `year` (négy számjegy), `month` (1--12), `day` (1--31), `hour` (0--23), `min` (0--59), `sec` (0--61), `wday` (a hét napja, a vasárnap értéke 0), `yday` (az év napja), és `isdst` (szökőév jelző, boolean).

Ha a `format` értéke nem `*t`, akkor a `date` visszatérési értéke a jelenlegi dátum karakterláncként, melynek formázásának szabályai megegyeznek a `strftime` C függvényével.

Argumentumok nélküli hívásakor a visszatérési értéke a dátum és az idő elfogadható formátuma, amely a rendszertől és a jelenlegi nyelvi környezettől függ (tehát az `os.date()` hívás ugyanaz, mint az `os.date("%c")`).

---

`os.difftime (t2, t1)`

Visszatérési értéke a `t1` és `t2` idők közötti különbség, másodpercekben. POSIX, Windows, és néhány egyéb rendszeren ez ugyanaz, mint a `t2-t1`.

---

`os.execute ([command])`

Ez a függvény megegyezik a `system` C függvénnyel. A `command` parancs lesz végrehajtva az operációs rendszer parancsértelmezője által. Visszatérési értéke egy állapotkód, ami rendszerfüggő. Ha a `command` nincs megadva, visszatérési értéke egy nem-zéró érték, ha a parancsértelmező elérhető, ellenkező esetben 0.

---

`os.exit ([code])`

Meghívja az `exit` C függvényt, az opcionális `code` kóddal, a gazdaprogram befejezéséhez. A `code` alapértelmezett értéke a siker kódja.

---

`os.getenv (varname)`

Visszatérési értéke a folyamat `varname` nevű környezeti változójának értéke, vagy `nil`, ha a változó nincs deklarálva.

---

`os.remove (filename)`

A megadott nevű fájlt vagy könyvtárat törli. A törlendő könyvtár csak üres lehet. Ha a függvény sikertelen, visszatérési értéke `nil`, valamint egy hibaüzenet, amely a hibát írja le.

---

`os.rename (oldname, newname)`

Átnevezi a megadott `oldname` nevű fájlt vagy könyvtárat `newname` névűre. Ha a függvény sikertelen, visszatérési értéke `nil`, valamint egy hibaüzenet, amely a hibát írja le.

---

```
os.setlocale (locale [, category])
```

A program jelenlegi nyelvi környezetét állítja be. A `locale` egy karakterlánc, ami megadja a nyelvi környezetet; a `category` egy opcionális karakterlánc, amely a megváltoztatandó kategóriát adja meg: "all", "collate", "ctype", "monetary", "numeric", vagy "time"; az alapértelmezett kategória az "all". A függvény visszatérési értéke az új nyelvi környezet neve, vagy **nil**, ha a kérés nem végrehajtható.

Ha az első argumentum **nil**, a függvény nem tesz semmit, csak a megadott kategória jelenlegi nyelvi környezetének nevével tér vissza.

---

```
os.time ([table])
```

Visszatérési értéke a jelenlegi idő, ha argumentumok nélkül van meghívva, vagy a megadott tömb által meghatározott dátum és idő. Ennek a tömbnek a következő mezői kötelezőek: `year`, `month`, és `day`, a továbbiak csak opcionálisak: `hour`, `min`, `sec`, és `isdst` (ezeknek a mezőknek a magyarázata a [os.date](#) függvény leírásában szerepel).

A visszatérési érték egy szám, amelynek jelentése a rendszertől függ. POSIX, Windows, és néhány egyéb rendszeren ez a szám egy megadott kezdőponttól (a "korszaktól") eltelt másodpercek száma. Más rendszereken a jelentése nincs megadva, és csak a `date` és a `difftime` paramétereiként használható.

---

```
os.tmpname ()
```

Visszatérési értéke egy karakterlánc, amely egy ideiglenes fájl neveként használható. A fájlt explicit módon meg kell nyitni a használat előtt, valamint explicit módon el kell távolítani, ha nincs rá tovább szükség.

## 5.9 - A hibakeresési függvénykönyvtár

Ez a függvénykönyvtár a hibakeresési felülethez biztosít elérést a Lua programok számára. Óvatosságra kell törekedni használatakor. Az itt található függvények kizárólag csak hibakeresési vagy hasonló célokra használhatóak, például sebesség optimalizálásra. Soha ne használjuk sima programozási eszközként, mivel nagyon lelassíthatja a programot. Sőt, néhány függvénye megkerüli a Lua kód bizonyos előfeltételezéseit (pl., egy függvény lokális változói kívülről nem elérhetőek, és az `userdata` típus metatömbjei sem változtathatóak meg a Lua kódból), és így átugorhat bizonyos biztonsági pontokon.

A függvénykönyvtár függvényei a `debug` tömb mezőiként érhetőek el. A szálakon műveleteket végző függvényeknek van egy első, opcionális paramétere, ami a szál maga, amin a művelet lesz végrehajtvva. Az alapértelmezett érték mindig a jelenlegi szál.

---

`debug.debug ()`

Egy párbeszédes módba lép a felhasználóval, és minden egyes karakterláncot végrehajt, amit a felhasználó megad. Egyszerű parancsokkal, vagy más egyéb hibakereső lehetőségekkel, a felhasználó megvizsgálhat globális és lokális változókat, megváltoztathatja az értékeiket, kiértékelhet kifejezést, stb. Ha a sor csak a `cont` szót tartalmazza, befejezi a függvényt, és a hívó folytatja a végrehajtást.

A `debug.debug` parancsai lexikálisan nem egymásba ágyazott a függvényekkel, így lokális változók közvetlen elérésére nincs lehetőség.

---

`debug.getfenv (o)`

Visszatérési értéke az `o` objektum környezete.

---

`debug.gethook ([thread])`

Visszatérési értéke a megadott szálhoz beállított hurok, három értékben: a jelenlegi hurokfüggvény, a jelenlegi hurok maszk, valamint a jelenlegi hurokszámológó (ami a [debug.sethook](#) függvénnyel állítható be).

---

`debug.getinfo ([thread,] function [, what])`

Visszatérési értéke egy tömb, amely a megadott függvény információit hordozza. A függvény közvetlenül is megadható, vagy számalakban is, ez esetben a megadott szál vermének szintjét jelenti ez a szám: a 0 a jelenlegi függvény (a `getinfo` maga); az 1 szint az a függvény, ami meghívta a `getinfo` függvényt, és így tovább. Ha a `function` szám, és nagyobb, mint az aktív függvények száma, a `getinfo` visszatérési értéke `nil`.

A visszatérő tömb mezői ugyanazok lehetnek, mint a [lua\\_getinfo](#) esetén, attól függően, hogy a `what` karakterlánc milyen mezőket tölt fel értékekkel. A `what` alapértelmezés szerint minden elérhető információt lekér, kivéve az érvényes sorok számának tömbjét. Ha az opcionális `'f'` paraméter is meg van adva, egy `func` nevű mező is létrejön, magávala a függvénnyel. Ha az `'L'` paraméter szerepel, akkor egy `activelines` mező jön létre, az érvényes sorok számának tömbjével.

Például, a `debug.getinfo(1, "n").name` kifejezés visszatérési értéke a jelenlegi függvény neve, ha található hozzá elfogadható név, valamint a `debug.getinfo(print)` visszatérési értéke egy tömb, amely a [print](#) függvény összes elérhető információját tartalmazza.

---

```
debug.getlocal ([thread,] level, local)
```

Ennek a függvénynek a visszatérési értéke a verem `level` szintjén lévő függvény `local` indexű változójának neve, valamint annak értéke. (Az első paraméter vagy lokális változó indexe 1, és így tovább, egészen az utolsó aktív lokális változóig.) A függvény visszatérési értéke **nil**, ha a megadott indexen nincs lokális változó, és hibát ér el abban az esetben, ha a `level` a tartományon kívüli érték. (A [debug.getinfo](#) függvénnyel ellenőrizhető, hogy a szint érvényes-e.)

A ' (' (nyitó zárójel) jellel kezdődő változók belső változókat írnak le (ciklus változók, ideiglenes tárolók és C függvények lokális változói).

---

```
debug.getmetatable (object)
```

Visszatérési értéke a megadott `object` metatömbje, vagy **nil**, ha nincs metatömbje.

---

```
debug.getregistry ()
```

Visszatérési értéke a registry tömb (lásd [§3.5](#)).

---

```
debug.getupvalue (func, up)
```

Visszatérési értéke a megadott `func` függvény `up` indexen lévő felsőértékének neve, valamint annak értéke. Visszatérési értéke **nil**, ha a megadott indexen nem található felsőérték.

---

```
debug.setfenv (object, table)
```

A megadott `object` környezetét cseréli le a megadott `table` tömbre. Visszatérési értéke az `object` objektum.

---

```
debug.sethook ([thread,] hook, mask [, count])
```

A megadott függvényt állítja be hurokként. A `mask` karakterlánc és a `count` szám adja meg, mikor lesz meghívva a függvény. A maszk a következő jelentéssel bíró karaktereket tartalmazhatja:

- "c": A hurok minden alkalommal meg lesz hívva, amikor a Lua meghív egy függvényt;

- `"r"`: A hurok minden alkalommal meg lesz hívva, amikor a Lua visszatér egy függvényből;
- `"1"`: A hurok minden alkalommal meg lesz hívva, amikor a Lua egy újabb sor feldolgozásába kezd.

Nullától különböző `count` érték esetén a hurok minden `count` végrehajtott művelet után meg lesz hívva.

Ha argumentumok nélkül van meghívva, a [`debug.sethook`](#) kikapcsolja a hurkot.

Amikor a hurok meg lesz hívva, az első paramétere egy karakterlánc, ami megadja, mi váltotta ki az eseményt: `"call"`, `"return"` (vagy `"tail return"`), `"line"`, valamint `"count"`. A sor események esetén a hurok az új sor sorszámát kapja meg második paraméterként. A hurkon belül a `getinfo` 2-es szinten történő hívásával a jelenleg futó függvényről kérhető le bővebb információ (a 0. szint a `getinfo` függvény, az 1. a hurok függvény), kivéve, ha az esemény `"tail return"`. Ebben az esetben a Lua csak szimulálja a visszatérést, és a `getinfo` érvénytelen adatokkal fog visszatérni.

---

```
debug.setlocal ([thread,] level, local, value)
```

A függvény a verem `level` szintjén lévő függvény `local` indexű változójának a `value` értéket adja. A függvény visszatérési értéke `nil`, ha a megadott indexen nincs lokális változó, és hibát ér el abban az esetben, ha a `level` a tartományon kívüli érték. (A [`debug.getinfo`](#) függvénnyel ellenőrizhető, hogy a szint érvényes -e.) Egyéb esetben a lokális változó nevével tér vissza.

---

```
debug.setmetatable (object, table)
```

A megadott `object` objektum metatömbjét cseréli le a `table` tömbre (ami `nil` is lehet).

---

```
debug.setupvalue (func, up, value)
```

A függvény a megadott `func` függvény `up` indexen lévő felsőértékének a `value` értéket adja. A függvény visszatérési értéke `nil`, ha a megadott indexen nincs felsőérték. Egyéb esetben a felsőérték nevével tér vissza.

---

```
debug.traceback ([thread,] [message])
```

Visszatérési értéke egy karakterlánc, ami hívó verem visszavezetése. Az opcionális `message` karakterlánc a visszavezetés elejére lesz fűzve. A függvény főleg az [`xpcall`](#) függvény esetén van használatban, hogy jobb hibaüzeneteket lehessen előállítani.

## 6 - Lua feldolgozó (stand-alone)

Annak ellenére, hogy a Lua egy kiterjesztett nyelvként lett létrehozva, amelyet a C programba ágyazva lehet használni, gyakran használják egyedülálló nyelvként is. Az alap csomagban szerepel egy feldolgozó, melynek a neve egyszerűen csak `lua`. Ez tartalmazza az alapértelmezett függvénykönyvtárakat, beleértve a hibakeresőt is. A használata a következő:

```
lua [options] [script [args]]
```

Az opciók a következők lehetnek:

- `-e stat`: végrehajtja a *stat* kifejezést;
- `-l mod`: "betölti" a *mod* modult;
- `-i`: a *script* futtatása után interaktív módba vált;
- `-v`: kiírja a verzió információkat;
- `--`: kikapcsolja az opciók kezelését;
- `-:` az `stdin`-t fájlként hajtja végre, és kikapcsolja az opciók kezelését.

Az opciók kezelés után a `lua` futtatja a megadott *scriptet*, a megadott *args* karakterláncokat pedig argumentumként társítja hozzá. Ha argumentumok nélkül van meghívva, a `lua` viselkedése ugyanaz, mint a `lua -v -i` esetén, amikor az alapértelmezett bemenet (`stdin`) egy terminál, egyéb esetben úgy, mint a `lua -`.

Bármilyen argumentum futtatása előtt, a feldolgozó ellenőrzi a `LUA_INIT` környezeti változót. Ha a formátuma `@filename`, akkor a `lua` végrehajtja a fájlt. Egyébként a `lua` az ott megadott karakterláncot hajtja végre.

Minden opció sorrendben lesz kezelve, kivéve a `-i`. Például a következő indítás:

```
$ lua -e'a=1' -e 'print(a)' script.lua
```

a értékét 1-re állítja, majd kiírja az a értékét (ami '1'), végül argumentumok nélkül futtatja a `script.lua` fájlt. (Itt a `$` jel a parancsértelmező készenléti jele. Ez rendszerenként eltérő lehet.)

A script végrehajtása előtt a `lua` a parancssor összes argumentumát egy `arg` nevű globális tömbbe gyűjti össze. A script neve a 0 indexen van tárolva, a script neve után első argumentum az 1 indexen, és így tovább. A script neve előtti argumentumok (tehát, a feldolgozó neve és az opciók után, de a script neve előtt), negatív indexeket kapnak. Így a következő hívás esetén:

```
$ lua -la b.lua t1 t2
```

a feldolgozó futtatja az `a.lua` fájlt, és létrehoz egy tömböt

```
arg = { [-2] = "lua", [-1] = "-la",  
        [0] = "b.lua",  
        [1] = "t1", [2] = "t2" }
```

és végül futtatja a `b.lua` fájlt. A script az `arg[1]`, `arg[2]`, ... argumentumokkal lesz meghívva; ezek az argumentumok elérhetőek a scriptből is a `vararg` kifejezés `'...'` használatával.

Interaktív módban, ha egy félkész állítás kerül bevitelre, a feldolgozó vár annak befejezésére, egy új készleteti jel megjelenítésével.

Ha a `_PROMPT` globális változó tartalmaz egy karakterláncot, az az érték lesz a készleteti jel. Hasonlóan, ha a `_PROMPT2` tartalmaz karakterláncot, annak értéke lesz a másodlagos készleteti jel (befejezetlen állítások esetén lesz megjelenítve). Tehát mindkét készleteti jel megváltoztatható közvetlenül a parancssorból is, például:

```
$ lua -e"_PROMPT='myprompt> '" -i
```

(a külső idézőjelek a parancsértelmező számára vannak, a belső pár pedig a Lua számára), vagy a Lua programból, a `_PROMPT` változónak történő értékadással. Ne feledjük el használni a `-i` kapcsolót, hogy interaktív módba lépjünk, ellenkező esetben a program csak 'csendben' véget érne, közvetlenül a `_PROMPT` változónak történő értékadás után.

Unix rendszereken a Lua beállítható, mint script-feldolgozó, mivel az nem veszi figyelembe az első sort, ha az `#` karakterrel kezdődik. Így a Lua scriptek végrehajtható programokká alakíthatóak át a `chmod +x` paranccsal, és a `#!` formulával:

```
#!/usr/local/bin/lua
```

(természetesen a Lua feldolgozója gépenként eltérő lehet. Ha a `lua` a `PATH` útvonalon van, akkor a

```
#!/usr/bin/env lua
```

egy sokkal jobb, átvihetőbb megoldás.)

## 7 - Eltérések az előző verzióhoz képest

A következőkben szerepelnek az eltérések, amelyeket a Lua 5.0 és Lua 5.1 közötti átalakítás során figyelembe kell venni. A legtöbb eltérés (inkompatibilitás) megelőzhető, ha a Lua a megfelelő opciókkal van lefordítva (lásd a `luaconf.h` fájlt). Mindezek ellenére, ezek az opciók a Lua következő verziójában már nem fognak szerepelni.

### 7.1 - Változtatások a nyelvben

- A `vararg` rendszer az `arg` pszeudo-argumentumra lett megváltoztatva, ami egy tömb, ami az extra argumentumokat tartalmazza. (`LUA_COMPAT_VARARG` kapcsoló a `luaconf.h` fájlban.)
- Egy finomítás lépett életbe a **for** és **repeat** állítások implicit változóinak láthatóságánál.

- A hosszú karakterláncok / hosszú megjegyzések szintakszisa (`[[string]]`) nem engedélyezi az egymásba ágyazást. Az új szintakszis használható helyette (`[=[string]=]`) (LUA\_COMPAT\_LSTR kapcsoló a `luaconf.h` fájlban.)

## 7.2 - Változtatások a függvénykönyvtárakban

- A `string.gfind` függvény át lett nevezve, új neve [string.gmatch](#). (LUA\_COMPAT\_GFIND kapcsoló)
- Ha a [string.gsub](#) harmadik argumentuma függvény, és annak visszatérési értéke **nil** vagy **false**, a cserekifejezés az egész egyezés, az üres karakterlánccal ellentétben.
- A `table.setn` el lett távolítva. A `table.getn` függvény helyett mostantól az új hossz operátor (`#`) használandó. (LUA\_COMPAT\_GETN kapcsoló)
- A `loadlib` függvény át lett nevezve, új neve [package.loadlib](#). (LUA\_COMPAT\_LOADLIB kapcsoló)
- A `math.mod` függvény át lett nevezve, új neve [math.fmod](#). (LUA\_COMPAT\_MOD kapcsoló)
- A `table.foreach` és `table.foreachi` függvények el lettek távolítva. Helyette `for` ciklus használandó `pairs` és `ipairs` kifejezésekkel.
- Nagy változások léptek életbe a [require](#) függvényben az új modulrendszer miatt. Annak ellenére, hogy a működése hasonló, és kompatibilis a régivel, a `require` az útvonalat a [package.path](#) változóból kéri le a `LUA_PATH` helyett.
- A [collectgarbage](#) függvény különböző argumentumokat kapott. A `gcinfo` függvény el lett távolítva, helyette a `collectgarbage("count")` használandó.

## 7.3 - Változtatások az API-ban

- A `luaopen_*` függvények (függvénykönyvtárak megnyitása) nem hívhatóak meg közvetlenül, mint egy sima C függvény. A Lua-n keresztül kell meghívni, mint egy Lua függvényt.
- A `lua_open` le lett cserélve a [lua\\_newstate](#) függvényre, hogy a felhasználó beállíthasson egy memória-lefoglaló függvényt. Az alapértelmezett függvénykönyvtár [luaL\\_newstate](#) függvényének használatával egy állapot készíthető, amely az alapértelmezett lefoglaló függvény lesz (ami a `realloc` függvényen alapszik).
- A `luaL_getn` és `luaL_setn` függvények (a segédkönyvtárban) el lettek távolítva. A `luaL_getn` helyett a [lua\\_objlen](#) használható, a `luaL_setn` helyett pedig semmi, véglegesen el lett távolítva.
- A `luaL_openlib` le lett cserélve a [luaL\\_register](#) függvényre.
- A `luaL_checkudata` függvény mostantól hibát dob, ha a megadott érték nem az elvárt típusú `userdata` típus. (5.0-ban a visszatérési értéke `NULL` volt.)

## 8 - A Lua teljes szintakszisa

A következőkben a Lua teljes szintakszisa szerepel, kiterjesztett BNF formátumban. (Ez nem írja le az operátorok precedenciáját.)

```

chunk ::= {stat [`;']} [laststat [`;']]

block ::= chunk

stat ::= varlist1 `=` explist1 |

functioncall |

do block end |

while exp do block end |

repeat block until exp |

if exp then block {elseif exp then block} [else block] end |

for Name `=` exp `,` exp [,` exp] do block end |

for namelist in explist1 do block end |

function funcname funcbody |

local function Name funcbody |

local namelist [`=` explist1]

laststat ::= return [explist1] | break

funcname ::= Name {`.` Name} [:` Name]

varlist1 ::= var {`,` var}

var ::= Name | prefixexp `[` exp `]` | prefixexp `.` Name

namelist ::= Name {`,` Name}

explist1 ::= {exp `,`} exp

exp ::= nil | false | true | Number | String | `...` | function |

prefixexp | tableconstructor | exp binop exp | unop exp

prefixexp ::= var | functioncall | `( exp )`

functioncall ::= prefixexp args | prefixexp `:` Name args

args ::= `( [explist1] )` | tableconstructor | String

function ::= function funcbody

funcbody ::= `( [parlist1] )` block end

parlist1 ::= namelist [,` ...`] | `...`

tableconstructor ::= `{` [fieldlist] `}`

fieldlist ::= field {fieldsep field} [fieldsep]

field ::= `[` exp `]` `=` exp | Name `=` exp | exp

```

```

fieldsep ::= `,' | `;'

binop ::= `+' | `-' | `*' | `/ ' | `^' | `% ' | `..' |
`<' | `<=' | `>' | `>=' | `==' | `~=' |

and | or

unop ::= `-' | not | `#'

```

---

Utolsó módosítás: Mon Jun 5 17:05:27 BRT 2006

Fordítás dátuma: Sat Oct 25 10:13:20 CET 2008

Fordítási megjegyzések: néhány kifejezés csak nehezen ültethető át magyar nyelvre. Lehet hogy van rá szabványosított kifejezés, én azonban ilyenről - a fordítás befejezésekor - nem tudtam. A könnyebb megérthetőség érdekében most néhány kifejezés fel lesz tüntetve az eredeti angol megfelelőjével:

|                  |                                                          |
|------------------|----------------------------------------------------------|
| eljáráskönyvtár  | library                                                  |
| értékkiemelés    | captures                                                 |
| feldolgozó       | interpreter                                              |
| felső érték      | upvalue                                                  |
| felsorolás       | enum, enumeration                                        |
| függvénykönyvtár | lásd eljáráskönyvtár                                     |
| hibát ér el      | raises an error                                          |
| hurok            | hook                                                     |
| kliens           | host                                                     |
| rendezett tömb   | array                                                    |
| szemétgyűjtő     | garbage collector                                        |
| tömb             | table (bár a 'table' lehet hash is. lásd rendezett tömb) |
| véghívás         | tail call                                                |
| zárvány          | closure                                                  |

Hibás fordítás, elírás és ötletek jelenthetőek az e-mail címmen: [ejjeliorjarat@gmail.com](mailto:ejjeliorjarat@gmail.com)